EPROFESS

dr inż. Stanisław Żurek

BŁYSKAWICZNY ANGIELSKI W PRAKTYCE

łatwy samouczek dla bardzo początkujących

Słownik polsko - angielski i angielsko - polski
ponad 1300 najważniejszych słów
z fonetyczną wymową

© Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Wydanie I, 2014

ISBN: 978-83-63435-45-5

Projekt okładki: *Jacek Piekarczyk*

Wszelkie prawa zastrzeżone. Każda reprodukcja lub adaptacja całości bądź części niniejszej publikacji, niezależnie od zastosowanej techniki reprodukcji (drukarskiej, komputerowej, fotograficznej i in.), wymaga pisemnej zgody Wydawcy.

Wydawnictwo EPROFESS

Żory

www.eprofess.pl

e-mail: wydawnictwo@eprofess.pl

Spis treści

Słownik polsko-angielski 5
Wstęp 37
Część I - Absolutne podstawy 42
Wymowa 42
Podwójne spółgłoski 44
Akcent sylabowy 44
Wymowa głosek 47
Alfabet i literowanie 58
Cyfry i liczby 60
Dni tygodnia i miesiące 61
Czas 62
Odmiana czasowników regularnych przez osoby 63
Odmiana czasowników nieregularnych przez osoby 64
Liczba mnoga 66
Zaimki osobowe 67
Czas teraźniejszy – czyli budujemy proste zdania 68
Szyk wyrazów w zdaniu 69
Zdania oznajmujące 70
Konstrukcja - there is / there are 72
Konstrukcja – must / have to 72
Pytania i czasowniki modalne 73
Pytania 6W + 1H 76
What / Who? 77
Przeczenia 77
Konstrukcja – must / must not 79
Podsumowanie czasu teraźniejszego prostego 81
Czas przyszły prosty, zdania oznajmujące 82
Czas przyszły prosty, zdania pytające 84
Czas przyszły prosty, przeczenia 85
Podsumowanie czasu przyszłego prostego 86
Czas przeszły prosty 86

Czas przeszły prosty, zdania oznajmujące 88
Czas przeszły prosty, zdania pytające 89
Czas przeszły prosty, zdania przeczące 91
Podsumowanie czasu przeszłego prostego 92
Podsumowanie trzech czasów prostych 92
Pod, nad, przy, obok... 95
Zmiana znaczenia czasowników 96
Komentarz zamykający do I części 97
Część II – Bardziej zaawansowana gramatyka 98
Komentarz na temat pozostałych czasów 98
Czasy przyszłe 98
Czasy ciągłe 99
Czas przyszły ciągły 100
Czas przeszły ciągły 100
Czasy przeszłe dokonane 101
Podsumowanie wszystkich omówionych czasów 103
Zdania rozbudowane 104
Zdania złożone 107
Stopniowanie znaczeń 108
Konstrukcja *-ish* 109
Inne formy czasowników i wyrazów odczasownikowych 109
Strona bierna 112
Konstrukcja – like / love / hate 112
Dopełniacz 112
Tryb rozkazujący 114
Skróty i akronimy 114
Zwroty popularne i grzecznościowe 115
Pan / Pani / Państwo 119
Konstrukcja – *few /a few* 121
... the/a/an 121
How many? How much? 125
Konstrukcje tak-jak, im-tym 126

Ściągnięcia / skróty z apostrofem 126
Small talk 127
Słownik angielsko-polski 134

Słownik polsko-angielski

Polskie wyrazy podano **pogrubioną czcionką**, *kursywa* oznacza angielskie słowo, natomiast (WY'raz w naWIA'sie) – polską wymowę. Apostrof znajduje się bezpośrednio za akcentowaną sylabą oznaczoną dodatkowo „duŻY'mi" literami. Podkreślenie typu ii sugeruje przedłużoną głoskę. Podwójna spółgłoska na końcu (np. gg) oznacza dźwięczną wymowę. Zasady wymowy opisane są dokładniej w początkowych podrozdziałach.

A

a – *and* (and)
agresywny – *violent* (WAJ'lent)
aktualny – *current* (KA'rent)
albo – *or* (or)
albo ... **albo** – *either ... or* (AJ'$t_h$er ... or)
ale – *but* (bat)
alkohol – *alcohol* (AL'kohol)
angażować – *engage* (enGEJDŻ')
ani (np. ani jeden ... ani drugi) **–** *neither...nor* (NAJ'$t_h$er ... nor)
aparat fotograficzny – *camera* (KA'mera)
apteka – *pharmacy* (FAR'masi)
armia – *army* (AR'mi)
artysta – *artist* (AR'tyst)
atak, atakować – *attack* (aTAK')
atrakcja – *attraction* (aTRAK'szyn)
atrament – *ink* (ynk)
autobus – *bus* (bas)
automatyczny – *automatic* (AŁ'tomatyk)
autostrada – *motorway* (MO'torłej)

B

bać się – *be afraid* (bi afREJD')
banknot – *bank note* (bank nołt)
bardzo – *very* (WE'ri)
bawełna – *cotton* (KO'ton)
bawić się – *play* (plej)
bez – *without* (łyD$_H$AŁT')
bezpieczny – *safe* (sejf)
bezpośrednio – *directly* (dajREK'tli)
biały – *white* (łajt)
biblioteka – *library* (LAJ'bri)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

biedny – *poor* (poor)
bieg, biegać – *run* (ran)
bieżący (aktualny) **–** *current* (KA'rent)
bilet – *ticket* (TY'ket)
biuro – *office* (O'fys)
biznes – *business* (BYZ'nes)
biżuteria – *jewellery* (DŻJU'łelri)
blady, blednąć – *pale* (pejl)
blisko – *close* (klołs)**,** *near* (niir)
błąd – *error* (E'ror), *mistake* (mysTEJK')
bogaty – *rich* (rycz)
bok – *side* (sajdd)
Boże Narodzenie – *Christmas* (KRYS'mas)
bóg, bóstwo – *god* (godd)
ból – *pain* (pejn)
brać – *take* (tejk)
brama, bramka – *gate* (gejt)
brat – *brother* (BRA'$t_h$er)
brązowy (kolor) **–** *brown* (brałn)
broda (podbródek) **–** *chin* (czyn)
broda (włosy) **–** *beard* (biird)
broń – *weapon* (ŁE'pon)
Brytania – *Britain* (BRY't$_y$n)
brudny – *dirty* (DY'rti)
brzmieć – *sound* (sałnd)
brzuch – *stomach* (STO'mak), *tummy* (TA'mi)
budować – *build* (byldd)
budynek – *building* (BYL'ding)
bulwa – *bulb* (balb)
bułka – *bread roll* (breed rol)
but (bez cholewy) – *shoe* (szuu)
but (z cholewą) **–** *boot* (buut)
butelka – *bottle* (BO't$_y$l)
być – *be* (bi)
byliśmy, byliście, byli, były – *were* (łeer)
był, była, było – *was* (łos)
były (zeszły, poprzedni) **–** *last* (last), *former* (FOR'mer), *previous* (PRI'wios)
bystry – *bright* (brajt)

C

cal – *inch* (ynch)
całkiem – *quite* (kłajt), *pretty* (PRY'ti)
całkowicie – *entirely* (enTAJ'rli)
całkowity – *complete* (komPLIT')
całować, całus – *kiss* (kys)
cały – *whole* (hool)
cegła – *brick* (bryk)
cel – *target* (TAR'get)
cena – *price* (prajs)
cenić (coś) – *value* (WAL'ju)
charakter – *character* (KA'rakter)
chcieć – *want* (łont)
chemiczny – *chemical* (KE'mikal)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

chleb – *bread* (breedd)
chłopiec – *boy* (boj)
chmura – *cloud* (klałd)
chociaż – *although* (OL'd_h oł)
choroba – *disease* (dyZIIS'), *illness* (YL'nes) , *sickness* (SYK'nes)
chropowaty – *rough* (raf)
chwila – *moment* (MOŁ'ment), *while* (łajl)
ci (np. chłopcy) – *these* ($d_h$iizz)
ciało – *body* (BO'di)
ciasto, ciastko – *cake* (kejk)
ciąć, cięcie – *cut* (kat)
ciągnąć – *pull* (pul), *draw* (droł)
cicho – *quietly* (KŁA'jetli),
cichy – *quiet* (KŁA'jet), *silent* (SAJ'lent)
ciecz, ciekły – *liquid* (LYK'łyd)
ciemny – *dark* (dark)
cienki – *thin* ($t_h$yn)
cień – *shadow* (SZA'doł)
ciepły – *warm* (łoorm)
ciężki – *heavy* (HEE'wi)
ciotka, ciocia – *aunt* (ałnt)
cisza – *silence* (SAJ'lens)
co – *what* (łot)
cokolwiek – *anything* (A'nyt$_h$yng), *whatever* (łoTE'wer)
coś – *something* (SAM't$_h$yng), *thing* ($t_h$yngg)
córka – *daughter* (DO't$_h$er)
cud – *wonder* (ŁON'der)
cukier – *sugar* (ŚU'gar)
cukierek – *sweet* (słiit)
czajnik – *kettle* (KE't$_y$l)
czapka – *hat* (hat)
czarny – *black* (blak)
czas – *time* (tajm)
czasami – *sometimes* (samTAJMS')
czekanie, czekać – *wait* (łejt)
czerwony – *red* (redd)
czesać – *comb* (kołm)
często – *frequently* (FRIK'łentli), *often* (OF'ten)
część – *part* (part)
człowiek – *man* (man), *human* (HJU'man)
czoło – *front* (front)
czuć – *feel* (fiil)
czułość – *affection* (aFEK'szyn)
czy (w znaczeniu np. „to czy tamto") – *whether* (ŁE't$_h$er)
czyn – *act* (akt)
czysty, czyścić – *clean* (kliin)
czytać – *read* (riid)
ćwiartka, ćwierć – *quarter* (KŁO'ter)

D

dach – *roof* (ruf)
dać – *give* (gyww)
dalej (w czasie) **–** *further* (FER't$_h$er)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

dalej (w przestrzeni) **–** *farther* (FAR'$t_h$er)
daleko – *far* (far)
dbać – *care* (keer)
decyzja – *decision* (deSY'żyn)
defekt – *defect* (DI'fekt), *fault* (foo lt)
deklaracja – *statement* (STEJ'tment)
dekoracja – *decoration* (dekoREJ'szyn)
delikatny – *delicate* (DE'likejt), *fine* (faajn), *gentle* (DŻEN't_yl)
dentysta – *dentist* (DEN'tyst)
deska – *board* (boordd)
destrukcja – *destruction* (desTRAK'szyn)
deszcz, pada deszcz – *rain* (rejn)
detal – *detail* (DI'tejl)
dla – *for* (for)
dlaczego – *why* (łaj)
dlatego – *so* (soł), *therefore* (D_HEER'foor)
dług – *debt* (det)
długi, długo – *long* (longg)
długopis – *pen* (pen)
długość – *length* (lengt$_h$)
dmuchać – *blow* (bloł)
do – *to* (tu)
doba – *day* (dej)
dobry, dobro – *good* (guudd)
dobrze – *well* (łel)
dodawać – *add* (add)
dokąd – *where* (łeer)
dokładnie – *exactly* (egZAK'tli)
doktor – *doctor* (DOK'tor)
dom (budynek, siedziba) **–** *house* (hałs)
dom (ognisko rodzinne) **–** *home* (hołm)
doniczka – *pot* (pot)
dookoła – *around* (A'rałnd)
dopiero – *only* (ON'li)
dopóki – *until* (AN'tyl), *till* (tyl)
dosięgnąć – *reach* (riicz)
doskonały – *perfect* (PER'fekt)
dostać – *get* (get), *receive* (reSIIWW')
dostosować – *adjust* (ad-DŻAST')
dosyć, dość – *enough* (eNAF')
doświadczenie, doświadczać – *experience* (eksPI'riens)
dotyk, dotykać – *touch* (tacz)
dowolny – *any* (A'ny)
dół (w dół, na dole) **–** *down* (dałn)
drewno – *wood* (łuud)
droga – *road* (rołd), *way* (łej), *street* (striit)
drogi (np. drogi Wujku) **–** *dear* (diir)
drogi (kosztowny) **–** *expensive* (eksPEN'siiww)
drugi – *second* (SE'kond)
druk, drukować – *print* (prynt)
drut – *wire* (ŁA'jer)
drzewo – *tree* (trii)
drzwi – *door* (door)
duma – *pride* (prajdd)
dumny – *proud* (prałdd)
dusza – *soul* (sołl)
dużo – *a lot* (a lot), *many* (ME'ni), *much* (macz), *plenty* (PLE'nti)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

duży – *large* (lardż)
duży (bardzo duży) **–** *big* (bygg)
dworzec – *station* (STEJ'szyn)
dwukrotnie – *twice* (tłajs)
dym, dymić – *smoke* (smołk)
dyskusja – *discussion* (dysKA'szyn)
dystans – *distance* (DY'stans)
dystrybucja – *distribution* (dystryBJU'szyn)
dzieci – *children* (CZYL'dren), *kids* (kydds)
dziecko – *child* (czajldd), *kid* (kydd)
dziecko (niemowlę) **–** *baby* (BEJ'bi)
dzielić coś – *divide* (dyWAJDD')
dzielić się – *share* (szeer)
dzień – *day* (dej)
dziewczyna – *girl* (gyrl)
dziękować – *thank* ($t_h$ank)
dziękuję – *thank you* ($t_h$ank ju)
dziki – *wild* (łajldd)
dziura – *hole* (hool)
dziwny – *strange* (strejndż)
dzwon, dzwonek – *bell* (bel)
dzwonić, dźwięczeć – *ring* (ryng)
dźwięk – *sound* (sałnd), *tone* (tołn)
dżentelmen – *gentleman* (DŻEN'$t_y$lman)

E

edukacja – *education* (eduKEJ'szyn)
efekt – *effect* (eFEKT')
ekskluzywny – *posh* (posz), *exclusive* (eksKLU'zyww)
ekspert – *expert* (EKS'pert)
elastyczny – *elastic* (eLA'styk)
elegancki – *smart* (smart)
elektroniczny – *electronic* (elekTRO'nyk)
elektrownia – *power plant* (PA'łer plant)
elektryczny – *electric* (eLE'ktryk)
email – *email* (I'mejl)
energia – *power* (PA'łer), *energy* (E'nerdżi)
etap – *stage* (stejdż), *phase* (fejzz)
Euro (waluta) – *Euro* (JU'ro)
Europa – *Europe* (JU'rop)

F

fabryka – *plant* (plant)
fakt – *fact* (fakt)
faktycznie – *indeed* (ynDIID')
fala – *wave* (łejww)
fałsz, fałszywy – *false* (fools)
farba – *paint* (pejnt)
farma – *farm* (farm)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

faza – *phase* (fejzz), *stage* (stejdż)
figura – *figure* (FY'ger)
fikcja – *fiction* (FYK'szyn)
finisz – *finish* (FY'nysz)
firanka – *net curtain* (net KE'rtyn),
firma – *company* (KOM'pani)
fizyczny – *physical* (FY'zykal)
flaga – *flag* (flagg)
forma, formować – *form* (form)
fortuna – *fortune* (FOR'ćun)
fotel – *armchair* (ARM'czeer)
fryzura – *hair* (heer)
funt – *pound* (pałndd)
funt szterling – *sterling* (STER'ling)

G

galaretka – *jelly* (DŻE'li)
gałąź – *branch* (brancz)
gardło – *throat* (throłt)
garnek – *pot* (pot), *saucepan* (SOŁS'pan)
gazeta – *newspaper* (NJUS'pejper)
gąbka – *sponge* (spandż)
gdy – *when* (łen)
gdzie – *where* (łeer)
generalnie – *generally* (DŻE'nerli)
gęsty – *thick* (thyk)
gładki – *smooth* (smuuth)
głęboko – *deep* (diip)
głos (mówiony) – *voice* (wojs)
głośny, głośno – *loud* (łałd)
głowa – *head* (heedd)
główny – *main* (mejn)
główna ulica – *high street* (haj striit)
głupi – *stupid* (STJU'pyd), *thick* (thyk)
godzina – *hour* (A'łer)
gorąc, upał – *heat* (hiit)
gorący, gorąco – *hot* (hot)
gorzej, gorszy – *worse* (łors)
gorzki – *bitter* (BY'ter)
gospodarstwo (rolne) **–** *farm* (farm)
gotować – *cook* (kuuk)
gotowy – *ready* (RE'di)
góra (górna część) – *top* (top)
góra (w górę, do góry) – *up* (ap)
góra, górski – *mountain* (MAŁN'tyn)
gra, grać – *play* (plej)
grób – *grave* (grejww)
gruby – *thick* (thyk)
grupa, grupować – *group* (grup)
gryźć – *bite* (bajt)
grzać – *heat* (hiit), *warm up* (łorm ap)
grzebień – *comb* (kołm)
grzywka – *front* (front)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

guma – *rubber* (RA'ber)
guzik – *button* (BA't_yn)
gwiazda – *star* (star)
gwint – *thread* ($t_h$reedd)
gwóźdź – *nail* (nejl)

H

hak, haczyk – *hook* (huuk)
hałas – *noise* (nojz)
hamulec, hamować – *brake* (brejk)
handel, handlować – *trade* (trejdd)
herbata – *tea* (tii)
historia – *history* (HYS'tori)
hodować (zwierzęta) – *raise* (rejzz)
honor – *honour* (O'nor)
humor – *humour* (HJU'mor)

I

i – *and* (and)
idealnie – *perfectly* (PER'fektli)
idealny – *perfect* (PER'fekt)
identyczny – *same* (sejm), *identical* (ajDEN'tical)
igła – *needle* (NII'd_yl)
ilość – *amount* (aMAŁNT')
imię – *first name* (fyrst nejm), *given name* (GY'wen nejm)
inaczej (w przeciwnym razie) **–** *otherwise* (A'$t_h$erłajzz)
inny – *different* (DY'frent), *other* (A'$t_h$er), *another* (aNO'$t_h$er)
instrument – *instrument* (YN'strument)
interesować – *interest* (YN'trest)
istnieć – *exist* (egZYST')
iść (piechotą) – *walk* (łok)
iść, pójść – *go* (goł)

J

ja – *I* (aj), *me* (mi)
jabłko – *apple* (A'p_yl)
jagoda (dowolnej rośliny) **–** *berry* (BE'ri)
jagoda (czarna) **–** *blueberry* (BLU'beri)
jajko – *egg* (egg)
jak (np. coś zrobić?) **–** *how* (hał)
jak (np. biały jak śnieg) **–** *like* (lajk)
jak, jako – *as* (as)
jakikolwiek – *any* (A'ny)
jakiś, jakaś, jakieś – *some* (sam)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

jakość – *quality* (KŁO'liti)
jard (91 cm) – *yard* (jard)
jasny (np. kolor) **–** *light* (lajt)
jechać (dowolnym pojazdem) – *go* (goł)
jechać (kierować autem) – *drive* (drajww)
jechać (okrakiem: rowerem, motorem, konno) – *ride* (rajdd)
jeden – *one* (łan)
jednak – *but* (bat)
jednokrotnie, jeden raz – *once* (łans)
jednostka – *unit* (JU'nyt)
jedzenie – *food* (fuudd)
jest – *is* (ys)
jestem – *I am* = *I'm* (aj am = ajm)
jesteś, jesteśmy, jesteście – *are* (aar)
jeszcze (np. jeszcze nie ma) – *yet* (jet)
jeszcze (np. jeszcze jest) – *still* (styl)
jeść – *eat* (iit)
jeśli – *if* (yf)
jeżeli – *if* (yf)
język (np. w ustach) – *tongue* (tong)
język (np. obcy) **–** *language* (LANG'łydż)
jutro – *tomorrow* (tuMO'roł)
już – *already* (olRE'di)

K

kabel – *cable* (KEJ'b$_y$l)
kamera – *camera* (KA'mera)
kamień – *stone* (stołn)
kantor (wymiany walut) **–** *money exchange* (MA'nij eksCZEJNDŻ')
kapelusz – *hat* (hat)
kapitan – *captain* (KAP'tyn)
kara – *punishment* (PA'nyszment)
karać – *punish* (PA'nysz)
karta – *card* (kardd)
kaszel, kaszleć – *cough* (kof)
kawaler – *single* (SYN'g$_y$l)
kawałek – *bit* (byt), *piece* (piis)
każdy – *each* (iicz), *every* (E'wri)
każdy (o ludziach) **–** *everybody* (E'wribodi)
kąpać się – *bath* (bat$_h$)
kąt – *angle* (AN'g$_y$l)
kąt ostry – *acute angle* (aKJUT' AN'g$_y$l)
kąt prosty – *right angle* (rajt AN'g$_y$l)
kąt rozwarty – *obtuse angle* (obtJUS' AN'g$_y$l)
kciuk – *thumb* (t$_h$am)
kelner – *waiter* (ŁEJ'ter)
kichnięcie, kichać – *sneeze* (sniizz)
kiedy – *when* (łen)
kiedykolwiek – *whenever* (łeNE'wer)
kieliszek – *glass* (glas)
kierunek – *direction* (dajREK'szyn)
kieszeń – *pocket* (PO'ket)
kij – *stick* (styk)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

kilka, kilku – *a few* (a fju), *several* (SE'weral)
klatka piersiowa – *chest* (czest)
klawisz (na klawiaturze) **–** *key* (kii)
kleić się (do czegoś) – *stick* (styk)
klej – *glue* (gluu), *adhesive* (adHI'zyww)
klucz, kluczowy – *key* (kii)
kłamać, kłamstwo – *lie* (laj)
kłaść – *put* (put), *lay* (lej)
kłótnia – *fight* (fajt), *row* (roł)
kobiecy – *female* (fi'mejl)
kobieta – *woman* (ŁO'man)
kochać – *love* (loww)
kochanka – *mistress* (MYS'tres)
kolacja – *dinner* (DY'ner), *supper* (SA'per)
kolano – *knee* (nii)
kolega (znajomy) **–** *friend* (frend)
kolega (z pracy) **–** *colleague* (KO'liigg)
kolej (np. pociągi) – *rail* (rejl)
kolejność – *order* (OR'der)
kolor, kolorować – *colour* (KO'lor)
kołnierz – *collar* (KO'lar)
koło (np. okrąg) **–** *circle* (SYR'kyl)
koło (np. w pojeździe) – *wheel* (łiil)
kominek – *fire* (FA'jer)
komisja – *committee* (KO'mitii)
koniec, kończyć – *end* (endd), *finish* (FY'nysz)
konieczny – *necessary* (NE'seseri)
konkurencja, konkurs – *competition* (kompeTY'szyn)
konserwa (w puszce) – *tin* (tyn)
konto – *account* (aKAŁNT')
kontrola, kontrolować – *control* (kontROL')
kontynuować – *continue* (konTY'nju)
koń – *horse* (hors)
kopać (np. w ziemi) **–** *dig* (dyg)
kopać, **kopnięcie** (np. piłki) **–** *kick* (kyk)
kopalnia – *mine* (majn)
kopia, kopiować – *copy* (KO'pi)
korek (od wina) **–** *cork* (kork)
korzeń – *root* (ruut)
korzystać – *profit* (PRO'fyt)
kosz, koszyk – *basket* (BAS'ket)
koszula, koszulka – *shirt* (szyrt)
kościół – *church* (czercz)
kość – *bone* (bołn)
kot, **kotka –** *cat* (kat)
kraj – *country* (KAŁ'ntri)
krawędź – *edge* (edż)
kredyt – *credit* (KRE'dyt)
krew – *blood* (blaadd)
krewny – *relation* (reLEJ'szyn)
kroić – *cut* (kat)
krok – *step* (step)
kropla – *drop* (drop)
krosta – *spot* (spot)
krowa – *cow* (kał)
król – *king* (kyngg)
krótki – *short* (szort)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

krzesło – *chair* (czeer)
krzyk, krzyczeć – *shout* (szałt)
krzywa, krzywizna – *curve* (kerww)
krzyż – *cross* (kros)
książka – *book* (buuk)
księżyc – *moon* (muun)
kształt – *figure* (FY'ger)
kształt, kształtować – *form* (form)
kto, ktoś – *who* (hu)
ktokolwiek – *anybody* (A'nybodi), *whoever* (hu-E'wer)
ktoś – *somebody* (SAM'badi)
który, która, które – *which* (łiicz)
kubek – *cup* (kap), *mug* (magg)
kucharz – *cook* (kuuk)
kuchnia, kuchenny – *kitchen* (KY'czen)
kula – *sphere* (sfiir)
kurczak – *chicken* (CZY'ken)
kurs – *course* (koors)
kurtka – *coat* (kołt)
kurz – *dust* (dast)
kuzyn, kuzynka – *cousin* (KA'zyn)
kwadrans – *quarter* (KŁO'ter)
kwadrat – *square* (skłer)
kwartał – *quarter* (KŁO'ter)
kwas – *acid* (A'syd)
kwiat, kwitnąć – *flower* (FLA'łer)

L

lato – *summer* (SA'mer)
lądować – *land* (land)
lecieć – *fly* (flaj)
lecz – *but* (bat)
lek, lekarstwo – *medicine* (ME'dysyn), *cure* (kjur)
lekarz – *doctor* (DOK'tor)
lepić się (do czegoś) – *stick* (styk)
lepiej, lepszy – *better* (BE'ter)
lewy, lewa strona – *left* (left)
liczba – *number* (NAM'ber)
liczyć – *count* (kałnt)
liczyć na (coś) **–** *expect* (eksPEKT'), *count on* (kałnt on)
limit – *limit* (LY'myt)
linia – *line* (lajn)
list – *letter* (LE'ter)
lista – *list* (lyst)
liść – *leaf* (liif)
litera – *letter* (LE'ter)
literować – *spell* (spel)
litość, litować się – *pity* (PY'ti), *mercy* (MER'si)
los – *fortune* (FOR'ćun)
lot – *flight* (flajt)
lotnisko – *airport* (EER'port)
lód – *ice* (ajs)
lub – *or* (or)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

lubić – *like* (lajk)
ludzie – *people* (PII'p$_{y}$l)
ludzki – *human* (HJU'man)
luźny – *loose* (luus)

Ł

ładny – *pretty* (PRY'ti), *nice* (najs)
ładować (np. baterię) **–** *charge* (czardż)
ładować (np. do koszyka) **–** *load* (lołdd)
łamać – *break* (brejk)
łańcuch – *chain* (czejn)
łata (np. na futrze psa) **–** *spot* (spot)
łatwo – *easily* (II'zzyli)
łatwość – *ease* (iizz)
łatwy – *easy* (II'zzi)
łazienka – *bathroom* (BAT$_{H}$'ruum)
łączyć – *join* (dżojn)
łódka, łódź – *boat* (bołt)
łóżko – *bed* (bedd)
łuk (krzywa linia) **–** *arc* (ark)
łuk, strzała – *bow, arrow* (boł, aroł)
łuk (sklepienie łukowe) **–** *arch* (arcz)
łyżka – *spoon* (spuun)

M

machać (np. na pożegnanie) – *wave* (łejww)
magister – *master* (MAS'ter), *masters*
malować – *paint* (pejnt)
malutki – *minute* (MAJ'njut)
mało – *little* (LY't$_{y}$l)
małpa – *monkey* (MA'nki)
małpa, znak małpy @ – *at* (at)
małpa człekokształtna – *ape* (ejp)
mały – *small* (smol)
małżeństwo – *marriage* (MA'rydż)
mandat (kara) **–** *fine* (faajn), *ticket* (TY'ket)
mapa – *map* (map)
marnować – *waste* (łejst)
marny – *miserable* (MY'zerab$_{y}$l)
martwy – *dead* (dedd)
marynarka, żakiet – *jacket* (DŻA'ket)
marzenie, marzyć – *dream* (driim)
masa – *mass* (mas)
masło – *butter* (BA'ter)
maszyna – *machine* (maSZIN')
materiał – *material* (maTI'rial)
matka, mama – *mother* (MA't$_{H}$er)
mądry – *wise* (łajzz)
mąż – *husband* (HAS'band)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

mecz – *match* (macz)
medyczny – *medical* (ME'dykal)
meta (koniec trasy) **–** *finish* (FY'nysz)
metal – *metal* (ME'tal)
męski – *male* (mejl), *mens* (mens)
mężatka – *married* (MA'riid)
mgła – *fog* (fogg)
miara – *measure* (ME'żur)
miasto – *city* (SI'ti), *town* (tałn)
miażdżyć – *crush* (krasz)
mieć – *have* (haww)
miedź – *copper* (KO'per)
miejsce – *place* (plejs)
miejscowość – *town* (tałn)
mierzyć – *measure* (ME'żur)
miesiąc – *month* ($mant_h$)
mieszać, mieszanka – *mix* (myks)
mieszkać – *live* (lyww)
mieszkanie (apartament) **–** *flat* (flat), *apartment* (aPART'ment)
miękki – *soft* (soft)
mięsień – *muscle* (MA's_yl)
mięso – *meat* (miit)
mijać – *pass* (paas)
mila – *mile* (majl)
miłość – *love* (loww)
miły – *kind* (kajndd)
minuta – *minute* (MY'nyt)
mistrz – *master* (MAS'ter)
mizerny – *miserable* (MY'zerab$_y$l)
mleko, mleczny – *milk* (mylk)
młody – *young* (jang)
młodzież, młodość – *youth* (juut$_h$)
młotek – *hammer* (HA'mer)
mniej – *less* (les)
mnożyć – *multiply* (MAL'typlaj)
moc – *power* (PA'łer)
mocny – *strong* (strong)
mocować – *fix* (fyks), *fit* (fyt)
modlić się – *pray* (prej)
mokry, moczyć – *wet* (łet)
moment – *moment* (MOŁ'ment)
morze, morski – *sea* (sii)
most, mostek – *bridge* (brydż)
motor – *engine* (EN'dżyn)
może – *maybe* (MEJ'bi), *perhaps* (perHAPS')
możliwy – *possible* (PO'syb$_y$l)
móc – *can* (kan), *able* (EJ'b$_y$l), *might* (majt), *may* (mej)
mój, moja, moje – *my* (maj), *mine* (majn)
mówić – *speak* (spiik), *talk* (tok), *say* (sej)
mózg – *brain* (brejn)
mrok, mroczny – *dark* (dark)
mrówka – *ant* (ant)
msza – *mass* (mas)
mucha – *fly* (flaj)
musieć – *must* (mast)
muzyka – *music* (MJU'zyk)
my – *we* (łi)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

myć – *wash* (łosz)
mydło, mydlić – *soap* (sołp)
mysz – *mouse* (małs)
myśl – *thought* ($t_h$oot)
myśleć – *think* ($t_h$ynk)

N

na (powierzchni czegoś) **–** *on* (on)
na pewno – *certainly* (SER'$t_y$nli)
na żywo – *live* (lajww)
nachylenie – *slope* (słołp)
nad – *above* (aBAWW')
nadzieja, mieć nadzieję – *hope* (hołp)
nagle – *suddenly* (SA'denli)
nagły – *sudden* (SA'den)
nagorzej, najgorszy – *worst* (łorst)
nagroda, nagradzać – *reward* (reŁORD')
nagrywać – *record* (reKORD')
najbardziej – *most* (mołst)
najlepiej, najlepszy – *best* (best)
najmniej – *least* (liist)
najwięcej – *most* (mołst)
nakrętka – *nut* (nat)
nakrycie – *cover* (KA'wer)
napełniać – *fill* (fyl)
napęd, napędzać – *drive* (drajww)
napój – *drink* (drynk)
naprawdę – *really* (RII'li)
naprawiać – *fix* (fyks)
naprzeciwko – *opposite* (O'posyt)
naprzód – *ahead* (aHEED'), *forward* (FOR'łord), *forth* (fort$_h$)
naród – *nation* (NEJ'szyn)
narzędzie – *tool* (tuul)
nasienie – *seed* (siid), *grain* (grejn)
następnie – *then* ($d_h$en)
następny – *next* (nekst)
nasz – *our* (A'łur)
natężenie – *strength* (strengt$_h$)
natomiast – *however* (HA'łewer)
natura – *nature* (NEJ'ćur)
naturalny – *natural* (NA'ćural)
natychmiast – *immediately* (yMI'dietli)
nauczyć (kogoś) **–** *teach* (tiicz)
nauka – *science* (SA'jens)
nawet – *even* (I'wen)
nawijać – *wind* (łajnd)
nawzajem (np. siebie nawzajem) **–** *each other* (iicz O'$t_h$er)
nazwa – *name* (nejm)
nazwisko – *last name* (last nejm), *family name* (FA'myli nejm)
nic – *nothing* (NO'th$_y$ng)
nie – *no* (noł), *not* (not)
niebezpieczeństwo – *danger* (DAN'dżer)
niebieski – *blue* (blu)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

niebo – *sky* (skaj)
niech – *let* (let)
niedługo – *soon* (suun)
niedojrzały – *green* (griin)
niedźwiedź – *bear* (beer)
niemal – *nearly* (NII'rli)
niemniej jednak – *however* (HA'ławer)
niemożliwy – *impossible* (ymPO'syb$_{y}$l)
nienawiść, nienawidzić – *hate* (hejt)
nieparzysty – *odd* (odd)
nieprzytomny – *unconscious* (anKON'szys)
nieruchomość – *property* (PRO'perti)
nieruchomy – *still* (styl)
niespodzianka – *surprise* (saPRAJZ')
niewiele, niewielu – *few* (fju)
nieznajomy – *stranger* (STREJ'ndżer)
nigdy – *never* (NE'wer)
nikt – *nobody* (NOŁ'bodi), *none* (nan)
niski – *low* (loł)
nitka, nić – *thread* (t$_{h}$reedd)
niż – *than* (d$_{h}$an)
noc – *night* (najt)
noga, nogawka – *leg* (legg)
normalny – *normal* (NOR'mal)
nos – *nose* (nołz)
nosić – *carry* (KA'ry)
nowy – *new* (nju)
nożyczki – *scissors* (SY'zors)
nóż – *knife* (najf)
numer, liczba – *number* (NAM'ber)
numer (rozmiar) – *size* (sajz)
nuta – *note* (nołt)

O

o (kimś lub czymś) **–** *about* (aBAŁT')
oba, **obydwa –** *both* (bołt$_{h}$)
obecnie – *now* (nał), *presently* (PRE'zentli)
obecność – *presence* (PRE'zens)
obiad (lekki) **–** *lunch* (lancz)
obiad (obfity) **–** *dinner* (DY'ner)
obiekt – *object* (OB'dżekt)
obietnica, obiecać – *promise* (PRO'mys)
obok – *by* (baj), *next to* (nekst tu)
obowiązek – *duty* (DJU'ti)
obracać – *turn* (tern)
obrazek – *picture* (PYK'czer)
obręcz, obrączka – *ring* (ryng)
obrączka ślubna – *wedding ring* (ledyng ryng)
obrzydzać, **obrzydzenie –** *disgust* (dysGAST')
obserwować – *observe* (obZZERWW'), *watch* (łocz)
obudowa – *case* (kejs)
ocalić – *save* (sejww)
ocena (np. w szkole) **–** *mark* (mark)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

oceniać – *rate* (rejt)
oczekiwać – *expect* (eksPEKT')
od – *from* (from)
odcedzać – *drain* (drejn)
oddychać – *breathe* (briid$_h$)
oddział (np. banku) **–** *branch* (brancz)
oddzielny, oddzielać – *separate* (SE'perejt)
odejmować – *subtract* (sabTRAKT')
odejść – *leave* (liiww)
odkąd – *since* (syns)
odkrycie – *discovery* (dysKO'weri)
odległość – *distance* (DY'stans)
odpady – *waste* (łejst)
odpływ – *drain* (drejn)
odpoczynek, odpoczywać – *rest* (rest)
odpowiadać, odpowiedź – *answer* (AN'ser), *reply* (rePLAJ')
odpowiedzialny – *responsible* (resPON'syby$_l$)
odsetki – *interest* (YN'trest)
odwiedzać, odwiedziny – *visit* (WY'zyt)
odwrotny – *opposite* (O'posyt)
oferta, oferować – *offer* (O'fer)
ogień – *fire* (FA'jer)
oglądać – *view* (wju)
ogłoszenie, reklama – *advertisement* (adWER'tysment)
ognisko – *fire* (FA'jer)
ogon – *tail* (tejl)
ogólny – *general* (DŻE'neral)
ogółem – *altogether* (OL'tuged$_h$er), in *general* (yn dżeneral)
ograniczenie – *limit* (LY'myt)
ogród – *garden* (GAR'den)
ojciec – *father* (FA't$_h$er)
okazja – *occasion* (oKEJ'żyn), *opportunity* (oporĆU'nyti)
okładka – *cover* (KA'wer)
okno – *window* (ŁYN'doł)
oko – *eye* (aj)
okoliczności – *circumstances* (SYR'kumstanses)
około – *about* (aBAŁT'), *around* (A'rałnd)
okrągły – *round* (rałnd)
określić – *determine* (deTER'myn)
okropny – *dreadful* (DREDD'ful), *terrible* (TE'ryby$_l$), *horrible* (HOryby$_l$), *awful* (OŁ'ful)
okrutny – *cruel* (kru-el)
olej, oliwa – *oil* (ojl)
ołów – *lead* (leed)
ołówek – *pencil* (PEN'syl)
on – *he* (hi)
ona – *she* (szi)
oni, **one** – *they* (d$_h$ey)
oparzenie – *burn* (bern)
opaska – *band* (bandd)
operacja – *operation* (opeREJ'szyn)
opieka – *care* (keer)
opinia – *opinion* (oPY'nion)
opłata – *charge* (czardż), *fee* (fii)
opowiedzieć – *tell* (tel)
opowieść – *story* (STO'ri)
oprócz – *except* (ekSEPT')
opuszczać – *leave* (liiww)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

organizacja – *organisation* (organajZEJ'szyn)
orzech, orzeszek – *nut* (nat)
osiągnąć – *reach* (riicz)
osoba – *person* (PER'son)
ostatni – *last* (last)
ostry (np. nóż) – *sharp* (szarp)
ostry (np. ból) – *acute* (aKJUT')
ostrze – *blade* (blejdd), *edge* (edż)
oszczędzić – *save* (sejww)
oszukiwać – *trick* (tryk)
ość – *bone* (bołn)
ośmielić się – *dare* (deer)
oświadczenie – *statement* (STEJ'tment)
oświadczyć coś – *state* (stejt)
otrzymać – *receive* (reSIIWW'), *get* (get)
otwarty, otwierać – *open* (OŁ'pen)
otwór – *hole* (hool)
owad – *insect* (YN'sekt)
owca, owce – *sheep* (szziip)
owoc, owocować – *fruit* (frut)
ożenić – *marry* (MA'ri)

P

paczka – *parcel* (PAR'sel), *packet* (PA'ket), *package* (PA'kydż)
pagórek – *hill* (hyl)
palec u ręki – *finger* (FYN'ger)
palec u nogi – *toe* (toł)
palić – *burn* (bern)
pamięć – *memory* (ME'mori)
pamiętać – *remember* (reMEM'ber)
pan – *Mr, mister* (MYS'ter) (zwrot grzecznościowy), *sir, Sir* (ser)
pan (władca) **–** *lord* (lordd)
pani – *Mrs, missus* (MY'syzz) (zwrot grzecznościowy, tylko do zamężnych)
pani – *Ms* (myzz) (zwrot grzecznościowy, niezależnie od stanu cywilnego)
pani (dama) **–** *lady* (LEJ'di), *madam* (MA'dam)
Panna – *Miss, miss* (mys) (zwrot grzecznościowy, tylko do panien)
panna (stan cywilny) – *single* (SYN'g$_y$l)
państwowy, państwo – *state* (stejt)
papier – *paper* (PEJ'per)
papryka (czerwona) **–** *red pepper* (redd PE'per)
para – *pair* (peer), *couple* (KA'p$_y$l)
paragon – *receipt* (re'SIIT)
parasol – *umbrella* (amBRE'la)
parter – *ground floor* (grałndd floor)
partia (polityczna) **–** *party* (PAR'ti)
party (przyjęcie) **–** *party* (PAR'ti)
parzyć (np. gorącą wodą) **–** *scald* (skoold)
parzyć (np. herbatę) **–** *brew* (bru)
parzyć (np. ogniem) **–** *burn* (bern)
parzysty – *even* (I'wen)
pasja – *passion* (PA'szyn)
pasować – *fit* (fyt)
pasować (np. kolorem) **–** *match* (macz)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

pasta – *paste* (pejst)
patrzeć – *look* (luuk)
patyk – *stick* (styk)
paznokieć – *nail* (nejl)
pchać – *push* (pusz)
pech – *bad luck* (badd lak)
pełny – *full* (ful)
pestka – *stone* (stołn)
pewnie, na pewno – *surely* (ŚUU' rli)
pewność (mieć pewność) – *sure* (śuur)
pewność siebie – *confidence* (KON' fydens)
pewny – *certain* (SER' t_yn)
pędzel, pędzelek – *brush* (brasz)
pęknąć, **pęknięcie–** *crack* (krak)
piasek – *sand* (sandd)
pić – *drink* (drynk)
piec, piekarnik – *oven* (O' wen)
pielęgniarka – *nurse* (ners)
pieniądz, pieniądze – *money* (MA' nij)
pieprz – *black pepper* (blak PE' per)
pierścień, pierścionek – *ring* (ryng)
pierwiastek (matematyka) – *root* (ruut)
pierwiastek (chemiczny) – *element* (element)
pierwszy – *first* (fyrst)
pies – *dog* (dogg)
piękno – *beauty* (BJU' ti)
piękny – *beautiful* (BJU' tyful)
pięść – *fist* (fyst)
piętro – *floor* (floor), *story* (STO' ri)
pikantny – *hot* (hot)
piła, piłować – *saw* (sooł)
piłka – *ball* (bool)
pionowy – *vertical* (WER' tykal), *upright* (ap-rajt)
piosenka – *song* (song)
pióro, piórko – *feather* (FE' $t_h$er)
pisać – *write* (rajt)
pistolet – *gun* (gan)
piwo – *beer* (biir)
plac – *square* (skłer)
plama – *stain* (stejn), *spot* (spot)
plecy – *back* (bak)
płacić – *pay* (pej)
płacz, płakać – *cry* (kraj)
płaski – *flat* (flat)
płaszcz – *coat* (kołt)
płaszczyzna – *plane* (plejn)
płeć – *sex* (seks)
płodny – *fertile* (FER' tajl)
płomień – *flame* (flejm)
płyn – *liquid* (LYK' łyd)
płyta (np. metalu lub betonu) **–** *plate* (plejt), *slab* (slabb)
pływać – *swim* (słym)
po – *after* (AF' ter)
pobyt – *stay* (stej)
pociąg (kolej) – *train* (trejn)
pocierać, pocieranie – *rub* (rab)
początek – *beginning* (BE' gyning), *start* (start)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

początkowy – *first* (fyrst), *initial* (yNY'szal)
poczta (budynek poczty) **–** *post office* (połst O'fys)
poczta (np. list) **–** *mail* (mejl)
pod, pod spodem – *under* (AN'der)
podać – *pass* (paas)
podatek, podatkować – *tax* (taks)
podążać (za czymś) **–** *follow* (FO'loł)
podczas – *during* (DJU'ryng), *while* (łajl)
poddać (działaniu) – *subject* (sabDŻEKT')
podlać – *water* (ŁO'ter)
podłoga – *floor* (floor)
podnieść – *lift* (lyft)
podpisywać – *sign* (sajn)
podróż – *journey* (DŻY'rni)
podstawa – *base* (bejs) baza
podstawowy – *basic* (BEJ'syk)
poduszka – *cushion* (KU'szyn), *pillow* (PY'loł)
podwieczorek – *tea* (tii)
podzielić – *divide* (dyWAJDD')
pogoda – *weather* (ŁE't$_h$er)
pojawić się – *appear* (aPIIR')
pojedynczy – *single* (SYN'g$_y$l)
pojemnik – *vessel* (WE'sel)
pojutrze – *day after tomorrow* (dej A'fter toMO'roł)
pokazywać, pokaz – *show* (szoł)
pokój (pomieszczenie) – *room* (ruum)
pokój (np. rozejm) **–** *peace* (piis)
pokryć – *coat* (kołt)
pokrywa, **pokrywka –** *lid* (lyd)
pole – *field* (fiild)
polerować – *polish* (PO'lysz)
policja – *police* (poLIS')
polityczny – *political* (poLY'tykal)
polski, Polak, Polka – *Polish* (POŁ'lysz)
połączenie (np. telefoniczne) **–** *connection* (koNEK'szyn)
połączenie (np. klejone) **–** *join* (dżojn)
połowa, pół – *half* (half)
położyć – *put* (put)
południe (kierunek) – *south* (sałt$_h$)
południe (pora dnia) – *noon* (nuun), *midday* (MYD'-dej)
pomarańcza, pomarańczowy – *orange* (OR'endż)
pomieszczenie – *room* (ruum)
pomiędzy – *between* (bitŁIIN')
pomimo, pomimo że – *though* (d$_h$oł), *in spite of* (yn spajt of)
pomoc, pomagać – *help* (help)
pompa, pompować – *pump* (pamp)
pomyłka – *error* (E'ror), *mistake* (mysTEJK')
pomysł – *idea* (ajDI'ja)
ponad (czymś)**, nad –** *above* (aBAWW')
ponad (coś)**, poza –** *beyond* (bi-JONDD')
ponieważ – *because* (biKOŁZ'), *since* (syns)
poniżej – *below* (beLOŁ')
ponownie – *again* (aGEJN')
poparzenie – *burn* (bern)
popołudnie – *afternoon* (afterNUUN')
poprzedni – *former* (FOR'mer), *last* (last)
poprzek – *across* (aKROS')

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

porównać – *compare* (komPEER')
port, portowy – *port* (port)
porządek – *order* (OR'der)
posiadać – *own* (ołn)
posiłek – *meal* (miil)
poślizg, poślizgnąć się – *slip* (slyp)
potrafić – *can* (kan)
potrzeba, potrzebować – *need* (niid)
poważać – *regard* (reGAARDD')
poważny (serio) – *serious* (SIR'jus)
powiadomienie – *notice* (NO'tys)
powiedzieć – *say* (sej), *tell* (tel)
powietrze – *air* (eer)
powinien – *should* (szuud), *ought* (oołt)
powolny – *slow* (sloł)
powód, powodować – *cause* (kołz), *reason* (RII'zon)
powrót, powrotny – *return* (riTERN')
powstać – *rise* (rajzz)
powszechny – *common* (KO'mon)
powtarzać, powtórka – *repeat* (rePIIT')
poza – *beyond* (bi-JONDD')
poziom – *level* (LE'wel)
poziomy – *horizontal* (horyZON'tal)
pozostać – *remain* (reMEJN')
pozwalać – *allow* (aLAŁ'), *let* (let), *permit* (PER'myt)
pozycja – *position* (poZY'szyn)
pożar – *fire* (FA'jer)
pożądać – *desire* (deZA'jer)
półka – *shelf* (szelf)
północ, północny (kierunek) **–** *north* ($nort_h$)
półwysep – *peninsula* (peNYN'sula)
później – *after* (AF'ter), *next* (nekst), *then* ($t_h$en)
późno – *late* (lejt)
praca, pracować – *work* (łork)
prać – *wash* (łosz)
pragnąć, **pragnienie –** *desire* (deZA'jer), *wish* (łysz)
prasować – *iron* (AJ'ron)
prawda – *truth* ($trut_h$)
prawdziwy – *true* (truu)
prawdobodobnie – *likely* (LAJ'kli), *probably* (PRO'babli)
prawdziwy – *real* (riil)
prawie, **prawie że –** *almost* (OL'mołst)
prawo (do czegoś) – *right* (rajt)
prawo (np. karne) **–** *law* (loł)
prawy, prawa strona – *right* (rajt)
prąd – *current* (KA'rent)
prezent – *present* (PRE'zent)
prezentować – *present* (preZENT')
pręt – *rod* (rodd) **,** *bar* (bar)
problem, sprawiać problemy – *trouble* (TRA'b_yl)
procent – *percent* (perSENT')
proces, przetwarzać – *process* (PRO'ses)
produkować – *produce* (proDJUS')
projektować – *design* (deZAJN')
promień – *ray* (rej)
prosić – *ask for* (ask for)
prostokąt – *rectangle* (RE'ktang$_yl$)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

prostopadły – *perpendicular* (perpenDY'kjular)
prosty (łatwy) – *simple* (SYM'py̆l)
prosty (nie krzywy) – *straight* (strejt)
proszek – *powder* (PAŁ'der)
proszę? (słucham?) **–** *pardon* (PAR'don)
prośba, prosić – *request* (reKŁEST')
protest – *protest* (PRO'test)
protestować – *protest* (proTEST')
prowadzić (na czele) **–** *lead* (liid)
prowadzić (np. auto) **–** *drive* (drajww)
prowokować – *provoke* (proWOŁK')
proza – *prose* (prołz)
próba, próbować – *attempt* (aTEMPT'), *test* (test), *try* (traj)
pryszcz – *spot* (spot)
prywatny – *private* (PRAJ'wat)
przebiegać (np. przebieg sprawy) **–** *proceed* (proSIIDD')
przeciwny – *opposite* (O'posyt)
przeciwko – *against* (aGEJNST')
przed – *before* (biFOR')
przedmiot – *object* (OB'dżekt), *subject* (SAB'dżekt)
przedpołudnie – *morning* (MOR'ning)
przemysł – *industry* (YN'dastry)
przemyśleć – *consider* (konSY'der)
przenośny – *mobile* (MOŁ'bajl), *portable* (POR'tabyl)
przepraszam – *I'm sorry* (ajm SO'ri)
przerwa – *break* (brejk)
przesiadka – *change* (czejndż)
przestępstwo – *crime* (krajm)
przestrzeń (objętość) – *space* (spejs), *volume* (WOL'jum)
przestrzeń (na coś) – *room* (ruum)
przesyłka – *parcel* (PAR'sel)
przeszłość, przeszły – *past* (past)
przewodnik, przewodzić – *guide* (gajdd)
przewód (elektryczny) – *wire* (ŁA'jer)
przez – *across* (aKROS'), *through* (thruu)
przeziębienie – *cold* (koldd)
przeżycie, przeżywać – *experience* (eksPI'riens)
przód, przedni – *front* (front)
przy – *by* (baj)
przybić (gwoździem) **–** *nail* (nejl)
przybyć – *arrive* (aRAJWW)
przycisk – *button* (BA'tyn)
przyjaciel – *friend* (frend)
przyjechać, przyjść – *come* (kam)
przyjemność – *pleasure* (PLE'żer)
przyjemny – *pleasant* (PLE'zant)
przykład – *example* (egZAM'pyl)
przykry – *sorry* (SO'ri)
przykryć, pokryć – *cover* (KA'wer)
przymierzyć – *try* (traj)
przynieść (przywieźć, przyprowadzić) **–** *bring* (bryngg)
przypadek – *case* (kejs)
przypuszczać – *suppose* (suPOŁZZ')
przyrząd – *device* (diWAJS'), *instrument* (YN'strument)
przyrzekać, przyrzeczenie – *promise* (PRO'mys)
przysługa – *favour* (FEJ'wor)
przystanek autobusowy – *bus stop* (bas stop)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

przystojny – *handsome* (HAND'sam), *good looking* (guudd LU'king)
przyszłość – *future* (FJU'ćur)
przytomny – *aware* (ałEER'), *conscious* (KON'szys)
psuć się – *break* (brejk)
pszczoła – *bee* (bii)
ptak – *bird* (byrd)
publiczny – *public* (PAB'lyk)
puchar – *cup* (kap)
pudełko – *box* (boks)
punkt – *point* (pojnt), *spot* (spot)
pusty – *empty* (EM'pti)
pysk – *mouth* ($małt_h$)
pytać – *ask* (ask)
pytanie – *question* (KŁES'czyn)

R

rachunek (za coś) – *receipt* (re'SIIT)
raczej – *rather* (RA'$t_h$er)
radość – *joy* (dżoj), *delight* (deLAJT')
radzić sobie – *deal* (diil), *manage* (MA'nadż)
raj – *paradise* (PA'radajs), *heaven* (HEE'wen)
rama, brać w ramkę – *frame* (frejm)
ramię (ręka) **–** *arm* (arm)
ramię (bark) – *shoulder* (SZOL'der)
rana – *wound* (łuund)
ranić – *hurt* (heert)
rano, poranny – *morning* (MOR'ning)
raz – *time* (tajm)
razem – *together* (tuGE'$t_h$er)
rdzeń – *core* (koor)
reakcja – *reaction* (ri-AK'szyn)
regularny – *regular* (REG'julary)
reklama – *add* (add), *advertisement* (adWER'tysment)
rekord – *record* (RE'kord)
relacja – *relation* (reLEJ'szyn)
religia – *religion* (reLY'dżyn)
Rentgen (prześwietlenie) – *X-ray* (EKS-rej)
reprezentować – *represent* (repreZENT')
respekt – *respect* (riSPEKT')
reszta (pozostałość) – *rest* (rest)
reszta (pieniędzy) **–** *change* (czejndż)
rezerwować – *book* (buuk), reserve (reZERWW')
ręka – *hand* (hand)
rękaw – *sleve* (sliiww)
rękawica, rękawiczka – *glove* (glooww)
robak – *worm* (łorm)
robić – *do* (du), *make* (mejk)
rodzaj – *type* (tajp), *sort* (sort), *kind* (kajndd)
rodzina, rodzinny – *family* (FA'myli)
rok – *year* (jeer)
rolnik – *farmer* (FA'rmer)
rondo (na drodze) – *roundabout* (RAŁND'abałt)
rosnąć – *grow* (groł)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

roślina – *plant* (plant)
rozbić (stłuc) – *smash* (smasz)
rozciągać – *stretch* (strecz)
rozdział – *chapter* (CZAP'ter)
rozmawiać – *speak* (spiik)
rozmiar – *size* (sajz)
rozmowa – *talk* (tok), *conversation* (konwerSEJ'szyn)
rozporek – *fly* (flaj)
rozszerzać – *expand* (eksPAND')
roztrzaskać (się) – *break* (brejk), *crash* (krasz)
rozumieć – *understand* (anderSTAND')
rozwiązać – *solve* (solww)
rozwijać – *develop* (deWE'lop)
rózg (np. byka) **–** *horn* (horn)
rózg (np. pokoju) **–** *corner* (KO'rner)
również – *also* (OL'so), *as well* (as łel)
równoległy – *parallel* (PA'ralel)
równowaga – *balance* (BA'lans)
równy (taki sam) **–** *equal* (I'kłal)
równy (płaski, poziomy) **–** *even* (I'wen)
róża, różany – *rose* (rołz)
różnica – *difference* (DY'frens)
różnić się – *differ* (DY'fer)
ruch – *motion* (MOŁ'szyn)
runda – *round* (rałnd)
rura – *pipe* (pajp), *tube* (tjubb)
ruszać – *move* (muuww)
ryba, **łowić ryby –** *fish* (fysz)
rynek – *market* (MAR'ket)
rysować – *draw* (droł)
rytm – *rhythm* (ryd_hm)
ryż – *rice* (rajs)
rzadki (nieczęsty) – *rare* (reer)
rzadki (rozcieńczony) – *thin* (t_hyn)
rząd (np. państwa) **–** *government* (GA'werment)
rządzić – *rule* (ruul)
rzecz – *thing* (t_hyngg)
rzeczywiście – *indeed* (ynDIID'), *really* (RII'li)
rzeka – *river* (RY'wer)

S

sadzić – *plant* (plant)
sala – *room* (ruum), *hall* (hool)
sam, samotny – *alone* (AL'ołn)
samica – *female* (fi'mejl), *she* (szi)
samiec – *male* (mejl) , *he* (hi)
samochód – *car* (kar)
samolot – *plane* (plejn)
satysfakcja – *satisfaction* (satysFA'kszyn)
są – *are* (aar)
sąd – *court* (koort)
scena (np. na obrazku) – *scene* (siin)
scena (do występów) – *stage* (stejdż)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

schodek – *step* (step)
schody – *stairs* (steers)
secret – *secret* (SIK' ret)
seks – *sex* (seks)
sekunda – *second* (SE' kond)
selekcja – *selection* (seLEK' szyn)
sen – *dream* (driim)
sens – *sense* (sens)
ser – *cheese* (cziiz)
serce – *heart* (haart)
serwis – *service* (SER' wys)
sędzia, sądzić (osądzać) - *judge* (dżadż)
siebie – *self* (self)
sieć (np. połączeń) **–** *network* (NET' łork)
sieć (z oczkami)**, siatka –** *net* (net)
siedzenie – *seat* (siit)
siedzieć – *sit* (syt)
silnik – *engine* (EN' dżyn)
siła (np. w fizyce) **–** *force* (fors)
siła (wytrzymałość) – *strength* (strengt$_h$)
siostra – *sister* (SYS' ter)
skakać – *jump* (dżamp)
skala – *scale* (skejl)
skarpetka – *sock* (sok)
sklep – *shop* (szop)
składać (np. ubrania) **–** *fold* (foldd)
skok – *jump* (dżamp)
skomplikowany – *complex* (KOM' pleks)
skóra (np. na twarzy) – *skin* (skyn)
skóra (wyprawiona) **–** *leather* (LE' t$_h$er)
skręcenie, skręcać – *twist* (tłyst)
skrzydło – *wing* (łyng)
skrzynia – *chest* (czest)
skrzyżowanie – *cross road* (kros rołdd)
skutek – *effect* (eFEKT'), *consequense* (KON' sekłens)
słodki – *sweet* (słiit)
słońce – *sun* (san)
słowo – *word* (łord)
słuchać – *listen to* (LY' sen tu)
słuszny – *fair* (feer)
służący, sługa – *servant* (SER' want)
służbowy – *business* (BYZ' nes)
smak, smakować – *taste* (tejst)
smutny – *sad* (sadd)
solidny – *solid* (SO' lyd)
sort, sortować – *sort* (sort)
sól – *salt* (solt)
spacer – *walk* (łok)
spać – *sleep* (sliip)
spadać, spadek – *fall* (fool)
specjalista – *expert* (EKS' pert)
specjalnie – *especially* (eSPE' szli)
specjalny – *special* (SPE' szyl)
spędzić (czas) – *spend* (spendd)
spodnie – *trousers* (TRAŁ' zers)
spodziewać się – *expect* (eksPEKT')
społeczeństwo – *society* (soSA' jety)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

sposób – *way* (łej), *manner* (MA'ner)
spotkać – *meet* (miit)
spotkanie – *meeting* (MII'tyng)
spódnica, spódniczka – *skirt* (skyrt)
sprawa – *matter* (MA'ter)
sprawiedliwość – *justice* (DŻAS'tys)
sprawiedliwy – *fair* (feer)
sprężyna – *spring* (spryng)
sprytny – *smart* (smart)
sprzeciwiać się – *object* (obDŻEKT')
srebro – *silver* (SYL'wer)
stacja – *station* (STEJ'szyn)
stać – *stand* (standd)
stal – *steel* (stiil)
stan – *state* (stejt), *condition* (konDY'szyn)
start – *start* (start)
stary – *old* (old)
statek – *ship* (szyp), *vessel* (WE'sel), *she* (szi)
stawka (np. godzinna) – *rate* (rejt)
sto – *hundred* (HAN'dredd)
stop – *stop* (stop)
stopa – *foot* (fuut)
stopień – *degree* (degRII')
stół – *table* ($TEJ'b_yl$)
strach – *fear* (fiir)
stracić – *lose* (luuzz)
straszny – *dreadful* (DREDD'ful), terrible ($TE'ryb_yl$), horrible ($HOryb_yl$)
strata – *loss* (los)
strona (np. w książce) **–** *page* (pejdż)
strona (np. jeden bok) – *side* (sajdd)
strój – *dress* (dres)
struktura – *structure* (STRAK'czer)
strzała, strzałka – *arrow* (aroł)
studiować, **studia** – *study* (STA'di)
stworzenie (istota) **–** *creature* (KRI'ćer)
substancja – *substance* (SAB'stans)
suchy, suszyć – *dry* (draj)
sugestia – *suggestion* (saDŻEST'szyn)
sukienka, suknia – *dress* (dres), *frock* (frok)
syn – *son* (son)
system – *system* (SYS'tem)
sytuacja – *situation* (SY'ćuejszyn)
szacunek, szanować – *respect* (riSPEKT')
szansa – *chance* (czans), *opportunity* (oporĆU'nyti)
szary – *grey* (grej)
szczególnie – *especially* (eSPE'szli)
szczególny – *particular* (parTI'kjular)
szczegół – *detail* (DI'tejl)
szczery – *honest* (O'nest)
szczęście (stan szczęścia) **–** *happiness* (HA'pines)
szczęście (mieć szczęście) **–** *luck* (lak), *good luck* (guudd lak)
szczęśliwy – *happy* (HA'pi)
szczotka, szczoteczka – *brush* (brasz)
szczur – *rat* (rat)
szczyt – *top* (top)
szeroki – *wide* (łajdd)
szklanka – *glass* (glas)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

szkło – *glass* (glas)
szkoda – *pity* (PY'ti)
szkoła – *school* (skul)
szlachetny – *noble* (NOŁ'b$_y$l)
sznur – *cord* (kord)
szok, szokować – *shock* (szok)
szorstki – *rough* (raf)
szpilka – *pin* (pyn)
szpital – *hospital* (HO'spital)
sztuczka – *trick* (tryk)
sztuczny – *artificial* (artyFY'szal), *false* (fools)
sztuka (np. dwie sztuki) **–** *piece* (piis)
sztuka (piękna) **–** *art* (art)
sztywny – *stiff* (styf)
szuflada – *drawer* (DRO'łer)
szum – *noise* (nojz)
szyba – *glass* (glas)
szybki – *quick* (kłyk)
szybko – *fast* (fast), *quickly* (KŁY'kli)
szyja – *neck* (nek)

Ś

ściana – *wall* (łool)
ściek – *drain* (drejn)
śmiać się – *laugh* (laf)
śmieci – *waste* (łejst)
śmierć – *death* (det$_h$)
śniadanie – *breakfast* (BREK'fast)
śnieg, pada śnieg – *snow* (snoł)
środek, środkowy – *middle* (MY'd$_y$l)
środki (na coś) **–** *means* (miins)
śruba – *screw* (skrju), bolt (bolt)
śrubokręt – *screwdriver* (skrjuDRAJ'wer)
świadomy – *aware* (aŁEER')
świat – *world* (łoorldd)
światło – *light* (lajt)
świeży – *fresh* (fresz)
świnia – *pig* (pyg)

T

ta – *this* (d$_h$ys)
tabela – *table* (TEJ'b$_y$l)
tablica – *board* (boordd)
taca – *tray* (trej)
tajny – *secret* (SIK'ret)
tak – *yes* (jes)
taki – *such* (sacz)
taki sam – *same* (sejm)
tam – *there* (d$_h$eer)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

tamci, tamte – *those* (dhołzz)
tani – *cheap* (cziip)
te (np. rzeczy) – *these* (dhiizz)
telefon, telefonować – *phone* (fołn)
temat – *subject* (SAB'dżekt), *topic* (TO'pik)
tempo – *rate* (rejt)
temu (np. rok temu) **–** *ago* (aGOŁ')
ten – *this* (dhys)
teoria – *theory* (THI'-o-ri')
teraz, teraźniejszość – *now* (nał), *present* (PRE'zent)
test, testować – *test* (test)
też – *also* (OL'so),
tłuc (np. szkło) **–** *break* (brejk)
tłuszcz, tłusty – *fat* (fat)
to – *it* (yt), *this* (dhys)
toczyć (np. toczyć się) – *roll* (rol)
ton – *tone* (tołn)
tona – *ton* (ton)
torba – *bag* (bagg)
transakcja – *deal* (diil)
transport – *transport* (TRAN'sport)
transportować – *transport* (tranSPORT')
trawa – *grass* (gras)
trawić – *digest* (dajDŻEST')
trenować – *train* (trejn)
trochę – *little* (LY'tyl), *some* (sam)
trójkąt – *triangle* (TRAJ'angyl)
trucizna – *poison* (POJ'zon)
trudny – *difficult* (DY'fikalt), *hard* (hard)
trząść – *shake* (szejk)
trzeci – *third* (thyrdd)
trzymać – *hold* (holdd), *keep* (kiip)
tusz – *ink* (ynk)
tutaj, tu – *here* (hiir)
twardy – *hard* (hard)
twarz – *face* (fejs)
tworzyć – *create* (kri-EJT')
tworzywo – *material* (maTI'rial)
twój – *your* (joor), *yours* (joors)
ty – *you* (ju)
tydzień – *week* (łiik)
tylko – *just* (dżast), *only* (ON'li)
tył – *back* (bak)
tyłek – *behind* (beHAJNDD')
tysiąc – *thousand* (THAŁ'zandd)

U

ubezpieczenie – *insurance* (ynŚU'rance)
ubiegły – *last* (last)
ubierać – *dress* (dres)
ubrania – *clothes* (klothS)
ucho – *ear* (iir)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

uczelnia – *school* (skul)
uczucie – *feelling* (FII' lyng)
uczyć (kogoś) – *teach* (tiicz)
uczyć się – *learn* (lern)
udo – *tight* ($t_h$aaj)
ufać – *trust* (trast)
układ – *system* (SYS' tem)
ukraść – *steal* (stiil)
ulica – *road* (rołd), *street* (striit)
umarły – *dead* (dedd)
umieć (coś zrobić) **–** *can* (kan)
umierać – *die* (daj)
umieścić – *put* (put)
umysł – *mind* (majnd)
umywalka – *basin* (BEJ' syn)
upadek – *fall* (fool)
uprawiać (rośliny) **–** *grow* (groł)
upuścić, upuszczać – *drop* (drop)
uratować – *save* (sejww)
urlop – *leave* (liiww) (*annual leave*)
urodziny – *birthday* (BYRT$_H$' dej)
urodzony – *born* (born)
urząd – *office* (O' fys)
urządzenie – *device* (diWAJS')
urzędnik – *civil servant* (SY' wyl SER' want)
usługa – *service* (SER' wys)
usłyszeć – *hear* (hiir)
usta – *lips* (lyps), *mouth* (małt$_h$)
ustalić – *determine* (deTER' myn)
ustawić, ustawienie – *set* (set)
uszkodzenie, uszkodzić – *damage* (DA' mydż)
uśmiech, uśmiechać – *smile* (smajl)
uwaga (np. skupić uwagę) **–** *attention* (aTEN' szyn)
uwaga (notatka) **–** *note* (nołt)
uwaga (ostrzeżenie) **–** *warning* (ŁOR' ning)
uznanie, **uznawać –** *credit* (KRE' dyt)
użycie, używać – *use* (juuzz)

W

w – *at* (at), *in* (yn)
wada – *fault* (foolt)
waga (ciężar) – *weight* (łejt)
waga (do ważenia) – *scales* (skejls), *balance* (BA' lans)
wagon – *car* (kar)
walizka – *case* (kejs)
walka, walczyć – *fight* (fajt)
wanna – *bath* (bat$_h$)
warga – *lip* (lyp)
wartość – *value* (WAL' ju), *worth* (łort$_h$)
warunek – *condition* (konDY' szyn)
wasz – *your* (joor)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

ważny – *important* (ymPOR'tant)
ważyć – *weight* (łejt)
wąski – *narrow* (NA'roł)
wątek – *thread* ($t_h$reedd)
wątpić, wątpliwość – *doubt* (dałt)
wąż – *snake* (snejk)
wcale – *no* (noł), *at all* (at ool)
wchodzić – *enter* (E'nter)
wczesny, wcześnie – *early* (II'rli)
wczoraj – *yesterday* (JES'terdej)
według – *according to* (aKOR'dyng tu)
weekend – *weekend* (ŁII'kend)
wejście – *entrance* (E'ntrans)
węzeł (supeł) **–** *knot* (not),
wiadomości – *news* (njus)
wiadro – *bucket* (BA'ket)
wiatr – *wind* (łynd)
widelec – *fork* (fork)
widocznie – *apparently* (aPAA'rentli)
widok – *view* (wju), *sight* (sajt), *scene* (siin)
widzieć – *see* (sii)
wieczór – *evening* (IWW'ning), *night* (najt)
wiedza – *knowledge* (NOŁ'ledż)
wiedzieć, znać – *know* (noł)
wiek (np. osoby) **–** *age* (ejdż)
wiek (100 lat) **–** *century* (SEN'ćuri)
wiele – *many* (ME'ni), *much* (macz), *several* (SE'weral), *a lot* (a lot)
Wielkanoc – *Easter* (IIS'ter)
wielkość – *size* (sajz)
wiersz – *poem* (poem)
wiertło – *drill bit* (dryl byt)
wierzch – *top* (top)
wierzyć – *believe* (beLIIWW'), *trust* (trast)
wieszać, wisieć – *hang* (hang)
więc – *so* (soł), *therefore* (D_HEER'foor)
więcej – *more* (moor)
więzienie – *prison* (PRY'zon)
wina – *fault* (foolt)
winda – *lift* (lyft)
wino – *wine* (łajn)
wiosna – *spring* (spryng)
wirus – *virus* (WAJ'rus)
wizyta – *visit* (WY'zyt)
wizytówka – *business card* (BYZ'nes kardd)
wkrótce – *soon* (suun)
władza – *authority* (ałT$_H$O'riti)
własność – *property* (PRO'perti)
właściciel – *owner* (OŁ'ner)
właściwy – *proper* (PRO'per)
właśnie – *just* (dżast)
włączony – *on* (on), *switched on* (słyczt on)
włosy, włos – *hair* (heer)
wnęka – *bay* (bej)
woda – *water* (ŁO'ter)
wojna – *war* (łoor)
wojsko, wojskowy – *military* (MY'lytri), *army* (AR'mi)
wola – *will* (łyl)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

wolność – *freedom* (FRII'dom)
wolny (powolny) **–** *slow* (słoł)
wolny (uwalniony) **–** *free* (frii)
wołać, **wołanie –** *cry* (kraj)
wódka – *vodka* (WO'dka)
wóz strażacki – *fire engine* (FA'jer EN'dżyn)
wózek – *troley* (TRO'lij)
wpływ – *effect* (eFEKT')
wprost – *directly* (dajREK'tli)
wrzeć – *boil* (bojl)
wschód (kierunek) **–** *east* (iist)
wschód słońca – *sunrise* (SAN'rajs)
wskazówka zegara – *hand* (hand)
wspaniały – *great* (grejt)
wsparcie, wspierać – *support* (saPORT')
wspominać – *remember* (reMEM'ber)
wspomnieć (o czymś) **–** *mention* (MEN'szyn)
wspomnienie – *memory* (ME'mori)
wspólny – *common* (KO'mon)
wstręt, budzić wstręt – *disgust* (dysGAST')
wstyd, wstydzić – *shame* (szejm)
wszelki – *every* (E'wri)
wszyscy, wszystkie – *everybody* (E'wribodi), *all* (ool)
wszystko – *everything* (E'writ$_h$yng), *all* (ool)
wśród – *among* (aMONG')
wtedy – *then* (d$_h$en)
wujek – *uncle* (AN'k$_y$l)
wy – *you* (ju)
wychować – *raise* (rejzz)
wydać (pieniądze) – *spend* (spendd)
wydarzenie – *event* (iWENT')
wydarzyć się – *happen* (HA'pen)
wydawać się – *seem* (siim)
wygląd – *appearance* (aPII'rans), *look* (luuk)
wygoda – *comfort* (KOM'fort)
wygodny – *comfortable* (KOM'ftab$_y$l)
wyjście – *exit* (EG'zyt)
wykonać, wykonywać – *do* (du)
wylot, na wylot – *through* (t$_h$ruu)
wyłączony – *off* (of)
wymiana – *exchange* (eksCZEJNDŻ')
wynająć – *let* (let)
wynalazek – *invention* (ynWEN'szyn)
wypadek (np. na drodze) **–** *accident* (A'ksident), *crash* (krasz)
wypełniać – *fill* (fyl)
wyprodukowany – *made* (mejdd)
wyraźny – *clear* (kliir)
wyrażenie – *expression* (eksPRE'szyn)
wysłać – *send* (send)
wysoki – *high* (haj), *tall* (tol)
wyspa – *island* (AJ'land)
wystarczy – *enough* (eNAF')
wysyłać (pocztą) **–** *mail* (mejl)
wytrzymałość – *strength* (strengt$_h$), *stamina* (STA'mina)
wytrzymywać – *stand* (standd)
wzdłuż – *along* (aLONG')
wzgląd – *sake* (sejk)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

wzgórze – *hill* (hyl)
wziąć – *take* (tejk)
wzrok – *sight* (sajt)
wzrost, **przyrost** – *rise* (rajzz)

Z

z (kimś lub czymś) – *with* (łydh)
z (np. wracać z pracy) **–** *from* (from)
za (np. za bardzo, za dużo) – *too* (tuu)
zabawa (radość) **–** *joy* (dżoj)
zabawa (bawić się) **–** *play* (plej)
zabawiać – *entertain* (enterTEJN')
zachowanie – *behaviour* (BI'hejwior)
zachód (kierunek) – *west* (łest)
zachód słońca – *sunset* (SAN'set)
zaczynać – *begin* (BE'gyn)
zadowolenie – *satisfaction* (satysFA'kszyn)
zadowolić – *satisfy* (SA'tysfaj)
zadowolony – *glad* (gladd)
zadzwonić (zatelefonować) **–** *call* (kool)
zagięty – *bent* (bent)
zakręt – *turn* (tern), *bend* (bendd)
zaleta – *advantage* (adWAN'tydż)
zależeć – *depend* (dePEND')
zamek (zamknięcie) **–** *lock* (lok)
zamek (warowny) **–** *castle* (kasyl)
zamiast – *instead* (ynSTED')
zamknąć (np. na klucz) **–** *lock* (lok)
zamknięty, zamykać – *shut* (szat), *close* (kłoś)
zaniepokojony – *anxious* (AN'kszys)
zanim – *before* (biFOR')
zaoszczędzić – *save* (sejww)
zapach – *smell* (smel)
zapałka – *match* (macz)
zapis – *record* (RE'kord)
zapomnieć – *forget* (forGET')
zarządzać – *manage* (MA'nadż)
zasięg (np. rzutu) – *range* (rejndż)
zasięg (np. ramienia) – *reach* (riicz)
zaskoczenie, zaskoczyć – *surprise* (saPRAJZ')
zasłona – *curtain* (KE'rtyn)
zaszczyt – *honour* (O'nor)
zatem – *thus* (dhas)
zatoka – *bay* (bej)
zatrzymać – *stop* (stop)
zatwierdzić – *approve* (aPRUWW)
zaufanie – *confidence* (KON'fydens), *trust* (trast)
zauważyć – *notice* (NO'tys)
zawołać (kogoś) **–** *call* (kool)
zawstydzony – *ashamed* (A'szejmt)
zawsze – *always* (OL'łejs)
zawsze (na zawsze) **–** *forever* (foRE'wer)
zazwyczaj – *usually* (JU'żuli)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

ząb – *tooth* (tuut$_h$)
zbrodnia – *crime* (krajm)
zbyt (np. zbyt dużo) – *too* (tuu)
zdanie – *sentence* (SEN'tens)
zdjęcie – *picture* (PYK'czer)
zdobyć – *get* (get)
zdolny – *clever* (KLE'wer)
zdrowie – *health* (helt$_h$)
zegar – *clock* (klok)
zegarek (na rękę) – *watch* (łocz)
zepsuty – *broken* (BROŁ'ken), *bad* (badd)
zestaw – *set* (set)
zeszły (np. zeszły rok) **–** *last* (last)
zewnątrz, na zewnątrz – *outside* (ałtSAJDD')
zgadzać się – *agree* (aGRII')
zginać – *bend* (bendd)
ziarno – *grain* (grejn)
zielony – *green* (griin)
ziemia (pod nogami) **–** *earth* (eert$_h$), *ground* (grałndd), *soil* (sojl)
ziemia (obszar ziemi) **–** *land* (land)
ziemniak – *potato* (poTEJ'to)
zima – *winter* (ŁYN'ter)
zimno – *cold* (koldd)
złamać, **złamanie –** *break* (brejk)
złamany – *broken* (BROŁ'ken)
zło, zły – *evil* (I'wyl)
złośliwy – *mean* (miin), *malicious* (maLY'szys)
złoto, złoty – *gold* (gold)
zły – *bad* (badd), *angry* (AN'gri)
zmęczony – *tired* (TAJ'red)
zmiana – *change* (czejndż)
zmierzch – *dark* (dark)
znaczyć – *matter* (MA'ter), *mean* (miin)
znać – *know* (noł)
znajomy (osoba) **–** *acquaintance* (aKŁAJ'ntans)
znak (np. drogowy) – *sign* (sajn)
znak (np. litera) **–** *character* (KA'rakter)
znak, zaznaczyć – *mark* (mark)
znaleźć – *find* (fajnd)
zniszczenie – *destruction* (desTRAK'szyn)
znosić (jakąś trudność) **–** *bear* (beer)
znowu – *again* (aGEJN')
zobaczyć – *see* (sii)
zobowiązany – *obliged* (OB'lajdżt)
zostać – *become* (biKAM')
zostawić – *leave* (liiww)
zupa – *soup* (sup)
zupełnie – *entirely* (enTAJ'rli)
związany – *bound* (bałndd)
zwiedzać – *visit* (WY'zyt)
zwiększać – *increase* (ynkRIIS')
zwierzę – *animal* (A'nimal)
zwierzę domowe – *pet* (pet)
zwiększenie – *increase* (YN'kriis)
zwłaszcza, specjalnie – *particularly* (parTI'kjularli), *especially* (eSPE'szli)
zwrot, zwracać – *return* (riTERN')
zwykły – *common* (KO'mon), *usual* (JU'żual)
zwykły (bez dodatków) **–** *plain* (plejn)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

zysk – *profit* (PRO'fyt)
źle, zły (niepoprawny) – *wrong* (rong)
żaden – *none* (nan), *neither* (NAJ'tʰer)
żagiel, żeglować – *sail* (sejl)
żal, żałować – *regret* (reGRET')
żarówka – *light bulb* (lajt balb)
że, żeby – *that* (dʰat)
żelazko (do prasowania) **–** *iron* (AJ'ron)
żelazo, żelazny – *iron* (AJ'ron)
żenić – *marry* (MA'ri)
żeński – *female* (fi'mejl)
żołądek – *stomach* (STO'mak)
żona – *wife* (łajf)
żonaty – *married* (MA'riid)
żółty – *yellow* (JE'loł)
życie – *life* (lajf)
życzenie, życzyć – *wish* (łysz)
żyć – *live* (lyww)
żywność – *food* (fuudd)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Wstęp

Metody nauki i instrukcje zawarte tutaj były użyte przeze mnie osobiście – kiedy sam zaczynałem od niemal zerowej **praktycznej** znajomości języka angielskiego i musiałem go opanować w jak najszybszym czasie z uwagi na wyjazd do Wielkiej Brytanii.

Wcześniej przez kilka semestrów uczono mnie angielskiego na studiach. Spędziłem również sporo godzin na prywatnych korepetycjach. Po przyjeździe do Anglii okazało się jednak, że bardzo wiele z nauki angielskiego odbytej w Polsce jest po prostu nieprzydatne. Moi polscy nauczyciele kładli bowiem zbyt duży nacisk na suchą gramatykę, bez przygotowania do praktycznego użycia języka na co dzień.

Pisząc te słowa mam w pamięci swoje doświadczenia w funkcjonowaniu w obcym kraju bez praktycznej znajomości języka. Wiem zatem doskonale, że moi rozmówcy chętnie pomagali mi starając się zrozumieć co też chcę powiedzieć, nawet moim bardzo łamanym angielskim. Ważniejsze **zawsze** było to, aby mówić w miarę płynnie, bez długich pauz – nawet jeśli niepoprawnie gramatycznie, niż to aby od razu mówić dobrze. To przyjdzie samo, z czasem. (*Głębsza i lepsza znajomość obcego języka przychodzi sama przy odpowiedniej ilości ćwiczeń i kontakcie z językiem na co dzień. Po ponad 10 latach spędzonych w Anglii piszę swobodnie artykuły naukowe po angielsku*.)

Czasem codzienne życie stawia nagłą konieczność dorobienia zapasowego klucza do drzwi lub zapytania się o przesiadkę ze spóźnionego pociągu. Wówczas nie jest istotne, aby informację wyrazić poprawnie gramatycznie. Dużo ważniejsze jest to, aby móc wyrazić sens zdania w sposób w miarę płynny i zrozumiały dla naszego rozmowcy – szczególnie jeśli akurat nie znamy angielskiego wyrażenia na „zapasowy klucz" lub „przesiadkę". Musimy mieć więc odpowiednią pewność siebie i starać się opisać to czego nie wiemy w inny sposób, tak aby rozmówca mógł się domyślić o co nam chodzi. I to bez półgodzinnego szukania odpowiedniej frazy w słowniku (której na nieszczęście i tak najprawdopodobniej tam nie będzie).

Oczywiście należy również znać jakieś podstawy gramatyki, ale mają one być **pomocą**, a nie utrudnieniem w komunikacji, szczególnie dla osób początkujących.

* * *

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Niestety istnieje tylko jedna metoda aby nauczyć się dowolnego obcego języka: **trzeba ćwiczyć, ćwiczyć i jeszcze raz ćwiczyć.**

Co więcej, nie wystarczy tylko czytać i słuchać. Przy czytaniu nasz mózg pracuje biernie, ponieważ to ktoś inny włożył trud w napisanie słów. Pisanie, wymyślanie zdań i odrabianie ćwiczeń jest nieco lepsze, bo wymaga zwiększonego wysiłku umysłowego, ale możemy zastanowić się nad użytymi słowami i gramatyką.

Najbardziej rozwijającą i wymagającą metodą nauki jest jednak **rozmowa z inną osobą**. Wymieniane są pytania i odpowiedzi, i mamy wówczas bardzo mało czasu na to, aby przemyśleć odpowiedź. Nie mamy luksusu chociażby kilkunastu sekund na „wymyślenie" właściwej konstrukcji zdania – musimy w miarę szybko odpowiedzieć na zadane pytanie, co sprawia, że mózg musi pracować na znacznie wyższych obrotach. Dlatego też, opanowanie kilku podstawowych zasad gramatyki należy traktować tylko jako podstawę. Następnym poziomem jest użycie tych zasad w języku mówionym. Dopiero po wejściu na ten poziom pozwala na naprawdę szybkie utrwalanie słownictwa i gramatyki.

Wkuwanie słówek „na sucho" po prostu w ogóle nie sprawdza się w praktyce. Obserwując samego siebie uczącego się języka stwierdziłem, że należy się z danym słowem lub wyrażeniem aktywnie spotkać **około 50 razy** (przeczytać, sprawdzić w słowniku, napisać samemu, usłyszeć w radiu i w rozmowie, itd.) aby w końcu zapamiętać je odpowiednio dobrze i móc później użyć.

Co ciekawe, dopiero samodzielne wypowiadanie angielskich słów na głos i aktywna rozmowa zaczyna kształtować w nas znajomość języka. Żadna ilość czytanek (czytanych po cichu, „w myślach") i odrobionych ćwiczeń nie jest w stanie przygotować nas do użycia języka w praktyce. Istnieje niewidzialna bariera, którą należy samemu przekroczyć, aby móc władać płynnie dowolnym językiem – mianowicie trzeba samemu zacząć mówić. Oczywiście należy na początku odrobić pewną ilość ćwiczeń oraz pisać i konstruować zdania żeby nauczyć się ich konstrukcji. Ale należy zacząć **mówić** najszybciej jak to możliwe – bo tylko w taki sposób kolejne słówka, wyrażenia i konstrukcje gramatyczne naprawdę nam się utrwalą.

czytanie → pisanie → słuchanie → || → **ROZMOWA**

Należy przełamać swoje zawstydzenie brakiem znajomości słówek, czy gramatyki. Należy po prostu dążyć do tego aby wysłowić się w jakikolwiek, w każdy możliwy sposób tak, aby jakoś przekazać znaczenie. Nawet jeśli nie wiemy jak powiedzieć że „Jutro nie przyjdę do

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

pracy", to przecież wystarczy powiedzieć tylko kilka słów: „ja", „praca" „nie" i „jutro". Jeśli nawet nie użyjemy czasownika to „zdanie": *I not work tomorrow* przekaże naszemu rozmówcy wystarczająco informacji.

W niniejszym Poradniku podano prosty opis najbardziej podstawowych zasad gramatycznych, które pozwolą na skonstruowanie w pełni zrozumiałych zdań. Mogą one zabrzmieć nie do końca poprawnie jak np. użycie czasownika w formie niedokonanej zamiast dokonanej. Ale na pewno szyk zdania będzie odpowiednio użyty tak, żeby nasz rozmówca mógł nas zrozumieć.

I o to właśnie chodzi w praktycznym angielskim na poziomie podstawowym. A kilka zasad gramatycznych podanych w niniejszym samouczku pozwoli nam opowiedzieć naprawdę o wszystkim w wystarczająco zrozumiały sposób.

Ale do tego **trzeba odważyć się mówić na głos.**

* * *

Poradnik ten został podzielony na trzy główne części.

W pierwszej części opisano gramatykę w maksymalnie uproszczony sposób, ale bardzo dobre przyswojenie tych kilku zasad daje bardzo solidne podstawy do swobody w komunikacji. W bardzo wielu przypadkach będzie to brzmiało mniej więcej jak „*Jadam obiad teraz*" ale przynajmniej będzie to **wystarczająco** zrozumiałe dla rozmówcy. Jest to o wiele bardziej pomocne niż stuprocentowo poprawne: „*W tej chwili jem obiad*", ale wydukane po 20 minutach głębokich rozważań. Nasz rozmówca już dawno się znudzi, a obiad dawno zdąży wystygnąć...

Z tego właśnie powodu do elementarnej znajomości wystarczy opanowanie tylko 3 czasów (z ponad 15 jakie istnieją w angielskim). Ale musi to być **bardzo dobre** opanowanie tych trzech czasów. Dodatkowo podane jest kilka innych drobnych zasad i wyjątków, których znajomość jest również bardzo pomocna, nawet przy elementarnym opanowaniu języka.

Jednak coś za coś. Takie uproszczone praktyczne podejście powoduje, że niniejszy samouczek nie nadaje się do zdawania egzaminów językowych, na których niemal z definicji ocenia się wszystkie najmniejsze błędy gramatyczne. Co tylko uwydatnia problem,

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

że w Polsce nie uczy się języka aby móc się nim posługiwać, tylko po to aby zdać egzamin...

Niestety, 90% tych wszystkich regułek wbijanych na pamięć potem bardzo szybko wyparowuje tak, że nawet po kilku latach nauki języka dalej nie umiemy się nim posługiwać w praktyce. Zdanie egzaminów językowych jest ważne tylko wtedy kiedy jest to naprawdę ważne – np. gdy potrzebny jest nam dokument potwierdzający zdanie egzaminu językowego przy dostawaniu się na studia. Natomiast w normalnej komunikacji taka poprawna gramatyka jest na codzień dużo mniej istotna. Ma ona oczywiście znaczenie, jeśli należy napisać oficjalny list – ale nie kiedy chcemy się dowiedzieć jak dostać się do stacji kolejowej.

Dlatego też, aby w jak najkrótszym czasie zacząć władać językiem angielskim należy rozpocząć od ograniczonej ilości gramatyki. Pozwoli to na szybkie i łatwe opanowanie kilku naprawdę podstawowych zasad, które dopiero później można rozszerzać. Ale nie wcześniej niż wszystkie podstawowe konstrukcje i zasady podane w części pierwszej będziemy mieć opanowane i przećwiczone **naprawdę dobrze**. Dopiero mogąc płynnie posługiwać się taką uproszczoną gramatyką możemy przejść do poznawania bardziej skomplikowanych wyrażeń i czasów.

W drugiej części przede wszystkim skupiono się zatem na bardzo skrótowym wyjaśnieniu pozostałych czasów, ale też i innych zasad wymaganych do bardziej poprawnego wysławiania się i pisania.

Część druga zawiera też wiele wyrażeń i zwrotów używanych na co dzień. Jest to o tyle istotne, że zwrotów tych nie da się przetłumaczyć bezpośrednio z polskiego, a stosunkowo trudno jest je znaleźć nawet w „gramatycznych" książkach. Większość słowników jest również mało przydatna, bo albo najpierw musimy wiedzieć czego szukać, albo też opis jest tak skrótowy, że nie wyjaśnia zasad ich użycia.

Trzecią część stanowią słowniki **polsko-angielski** na początku książki oraz **angielsko-polski** na końcowych stronach. Słownik ten zawiera ponad 1300 najczęściej występujących słów, od których należy zacząć naukę. Taki zasób pozwoli na przeprowadzenie 90% rozmów na dowolny temat. Dla wygody początkujących oba słowniki zawierają **fonetyczny zapis wymowy** słów angielskich.

Bezpośrednio przed słownikiem angielsko-polskim podano również obszerną listę **czasowników nieregularnych** i ich odmiany przez czasy.

* * *

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Powtórzmy jeszcze raz to, co jest najważniejsze do nauki:

Trzeba **mówić, <u>mówić</u>** i jeszcze raz **<u>MÓWIĆ.</u>**

Niestety nie ma innej skutecznej metody.

* * *

Komentarze odnośnie zawartości, użyteczności Samouczka oraz dostrzeżonych błędów proszę wysyłać na adres:

blyskawiczny.samouczek@gmail.com

Gorąco zachęcam Czytelnika do wysłania chociażby krótkiego emaila, szczególnie odnośnie przydatności Samouczka do samodzielnej nauki języka angielskiego.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Część I - Absolutne podstawy

Wymowa

Zasady wymowy głosek w języku angielskim są niestety bardzo płynne i trudno je zawrzeć w kilku prosty instrukcjach czy regułach. Bardzo wiele słów jest bowiem zapożyczonych z innych języków i wymowa jest inna niż intuicyjnie by się to mogło wydawać. Angielski nie jest na pewno językiem fonetycznym tak jak polski – pisownia słowa ma często bardzo niewiele wspólnego z jego wymową. Czasem do tego stopnia, że po prostu nie da się „wymyślić" jak dane słowo wymówić i trzeba albo usłyszeć od kogoś innego albo sprawdzić w słowniku.

W języku polskim bardzo rzadko dwa słowa będą brzmieć tak samo i oznaczać co innego. Przykładem jest „może" i „morze".

W angielskim takich wyrazów jest dużo więcej. Kiedy ktoś wypowie słowo, które fonetycznie możemy zapisać po polsku jako „`kju`", to bez znajomości kontekstu może to oznaczać:

- *q* (litera)
- *queue* (kolejka, np. w sklepie)
- *cue* (kij bilardowy)
- *Kew* (nazwa jednej z dzielnic Londynu)
- *Kyu* (stopień zaawansowania karate)
- *Kyew* (nazwisko birmańskiego imigranta w Anglii)

Jak widać pisownia może się różnić diametralnie i nie zawsze od razu wiadomo jak takie słowo przeczytać. Jeszcze gorzej jest w przypadku lokalnych nazw brytyjskich, które mogą zawierać walijskie lub szkockie słowa. Na przykład duża miejscowość w Walii to *Llanelli* (należy wymawiać jako `hlanehli`) a jedna z ulic w mieście Cardiff to *Crwys Road* (`crus rołd`). Należy więc wiedzieć jak podać pisownię takich nazw, bo w przeciwnym razie możemy mieć problemy nawet z podaniem swojego adresu.

Dlatego właśnie tak bardzo ważne jest **literowanie** (*spelling*), które jest opisane szczegółowo w kolejnych podrozdziałach.

W przykładach poniżej starano się podać najbardziej zbliżoną polską wymowę, ale oczywiście nie sposób oddać poprawne brzemienie bez odwołania się do różnych gałęzi lingwistyki i ułożenia języka w ustach. Od czegoś jednak trzeba zacząć – a resztę wymowy należy ćwiczyć po usłyszeniu rodowitego Brytyjczyka. Jeszcze raz warto nadmienić, że

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

bardzo pomaga tutaj wypowiadanie każdego takiego słowa na głos i porównywanie z brzemieniem wymowy rodowitego Anglosasa.

Czcionką o takim kroju będzie podawana wymowa – należy te słowa odczytać fonetycznie po polsku, po prostu tak jak są zapisane polskimi literami (np. tak jak podane powyżej kju). Wyrazy pisane *kursywą* oznaczają słowa angielskie.

Przy niektórych **wyrazach bardzo ważne jest dokładne wymawianie głosek dźwięcznych typu d, g, w, z**. Dla takich słów będzie to zaznaczone przez podwójne litery dd, gg, ww i zz w zapisie wymowy. Przy takim zapisie nie chodzi o to, aby te głoski przedłużać (przeciągnięcie wymowy będzie oznaczane podkreśleniem, np. uu), tylko że jeśli jest zapisane **ww** to powinno zostać wypowiedziane jako **w**, a nie **f**. Jest to istotne dlatego, że w języku polskim wiele głosek dźwięcznych znajdujących się na końcu słowa jest wymawiane bezdźwięcznie. Jako przykład podajmy polskie słowo „mów", które wymawiane jest jako muf.

Nawyk ten jest początkowo trudny do zwalczenia i wkrada się w wymowę słów angielskich. Dla przykładu, istnieje słowo *move* (ruszać, poruszać), które powinno być wymówione jako muuw (z dźwięcznym „w", tak jak w słowie „mowa") a nie zgodnie z polskim zwyczajem jako muf. Dlatego też, tam gdzie jest to istotne wymowa zostanie zaakcentowana podwójną literą, aby zaakcentować dźwięczność ostatniej głoski. Czyli np. wymowa słowa *move* będzie podana jako muuww (a nie muf).

Wymowa tych dźwięcznych głosek jest ważna, ponieważ użycie głoski bezdźwięcznej może prowadzić do zmiany znaczenia słowa. Podajmy kilka przykładów:

*foo**t*** (stopa) = fuu**t** *foo**d*** (jedzenie) = fuu**dd** (a nie: fuut)

*a**ch**e* (boleć) = ej**k** *e**gg*** (jajko) = e**gg** (a nie: ek)

*fa**c**e* (twarz) = fej**s** *pha**s**e* (faza) = fej**zz** (a nie: fejs)

Podkreślenie w wyrazach pokazujących wymowę (np. fuudd) oznacza dłuższy dźwięk. Jest to dokładniej opisane poniżej przy dwuznakach „ee" i „ea".

Należy skorzystać z każdej okazji aby na głos powiedzieć wyraz z poprawną wymową. Zachęcam tutaj Czytelnika do przeczytania na głos każdego wyrazu i zdania z wymową podaną przy przykładach.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

W ostateczności można się posłużyć ogólnodostępnymi internetowymi narzędziami jak np. *www.howjsay.com* lub *www.translate.google.com*.

Podwójne spółgłoski

Podwójne spółgłoski wymawiane są zawsze jako pojedyncze. Na przykład w polskim słowie „wanna" litera „n" jest wymawiana dwukrotnie i jest to słychać (`wan-na`). Natomiast jeśli w angielskim znajdują się dwie takie same spółgłoski to wymawia się je **zawsze** jako jedną.

*umbre**ll**a* (parasol) = `ambre**l**a` *co**mm**on* (zwykły) **=** `ko**m**on`

*wa**nn**a* (slangowe wyrażenie oznaczające *want to* - chcieć) = `ło**n**a`

Jest jeden wyjątek od tej reguły. Zaprzeczenie słowa *can* (móc) czyli *cannot* (nie móc) powinno być wymówione jako `kan-not`, czyli z wyraźnie wymówionymi dwoma osobnymi głoskami `n-n` (właśnie tak jak w polskim wyrazie „wanna"). Myślnik w zapisie wymowy sygnalizuje, że jest to wymowa jednego słowa, ale obie głoski powinny być wyraźnie wymówione.

Akcent sylabowy

W języku polskim akcent sylabowy przypada niemal zawsze na przedostatnią sylabę w słowie. Oczywiście jeśli słowo ma tylko jedną sylabę, to nie ma możliwości innego zaakcentowania. Takie akcentowanie jest dla nas tak naturalne, że normalnie nawet nie zauważamy że sylaby są faktycznie akcentowane:

To jest ZDAnie w KTÓrym wyszczególNIOno zaakcentoWAne syLAby.

Istnieją jednak słowa, w których musimy dać akcent na inną sylabę. W szczególności ma to miejsce dla słów zaimportowanych z innych języków, ale nie tylko:

PKP – wymawiamy `pekaPE`, a nie `peKApe`, lub `PEkape`

menu – wymawiamy `meNI`, a nie `MEni`

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Adele (imię sławnej piosenkarki) – wymawiamy `aDEL`, a nie `Adel`

Jak widać, akcent na odpowiednią sylabę jest bardzo ważny, bo inaczej zabrzmi to albo co najmniej bardzo dziwnie, albo wręcz niezrozumiale.

Akcenty w słowach angielskich padają na różne sylaby, co powoduje dodatkowe trudności z prawidłową wymową – i ze zrozumieniem dla naszych rozmówców.

Akcentowana sylaba będzie poniżej zapisana `DUŻYMI` literami z dodatkowym znakiem apostrofu bezpośrednio **za** akcentowaną sylabą. Przy jednosylabowych wyrazach nie ma potrzeby akcentowania poszczególnych sylab, więc wymowa całego słowa jest podana `małymi` literami.

Na przykład słowo ***record*** jest różnie akcentowane w zależności od znaczenia. Jeśli jest użyte jako **rzeczownik** np. „rekord prędkości" to wówczas akcent przypada na przedostatnią sylabę, tak samo jak w języku polskim, i wymowa jest niemal identyczna z polską:

angielski wyraz	polska wymowa z apostrofem oznaczającym akcent	polska wymowa z graficznym przedstawieniem zaakcentowanej sylaby (należy podnieść tembr głosu)	polskie znaczenie
record	**RE'kord**	RE kord	rekord

Jeśli natomiast słowo to zostanie użyte jako **czasownik** *record* (nagrywać, rejestrować), to wówczas akcent padnie na ostatnią sylabę, i wymowa będzie brzmieć wyraźnie inaczej:

angielski wyraz	polska wymowa z apostrofem oznaczającym akcent	polska wymowa z graficznym przedstawieniem zaakcentowanej sylaby (należy podnieść tembr głosu)	polskie znaczenie
record	**reKORD'**	KORD re	nagrywać

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Dobrze jest odwiedzić stronę internetową *www.howjsay.com* i odsłuchać jak wymawiane są obie wersje słowa „*record*".

Oczywiście na początku trudno jest zapamietać, które ze słów podlegają tego typu wymowie. Ale jeszcze trudniejsze jest to, aby przestawić się z wymowy polskiej (akcent zawsze na przedostatnią sylabę) na wymowę angielską (akcent na różnych sylabach).

Kolejnym ważnym aspektem jest to, że w języku angielskim sylaba nie musi zawierać samogłoski. Na przykład wyrazy z końcówkami typu -*ble*, -*dle*, -*tle, -ple* wymawiane są tak jakby nie było ostatniej litery „e". Ale wówczas wymawiane „bl" lub „tl" (czyli brak wyraźniej samogłoski) muszą zostać wymówione niemal tak samo jak poprzednia sylaba. Jest to również trudno oddać w opisie słownym .

*ta**ble*** (stół) = TEJ'**b$_y$l** *mid**dle*** (środek) = MY'**d$_y$l**
*peo**ple*** (ludzie) = PII'**p$_y$l**

Starano się tutaj pokazać to poprzez dodanie małej litery **$_y$** do zapisu wymowy. Nie powinna to być jednak pełna głoska „y" – wymowa ma brzmieć bardziej jako dwie sylaby TEJ-bl(a nie TEJ-byl).

Poprawne akcentowanie sylab jest ważne

record	RE'kord	reKORD'
	RE kord	KORD re
	rekord	**nagrywać**

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Wymowa głosek

a

Głoska „*a*” jest bardzo elastyczna jeśli chodzi o jej użycie i wymowę. W zależności od obecności innych liter w słowie, literę „*a*” wymawiać należy jako polskie: a, e, ej, a w niektórych wyrazach nawet jako o lub y. Dodatkowo wymowa jako e może być dłuższa lub krótsza. Podajmy przykłady:

amber (bursztyn) = **A**M’ber

car (samochód) = k**a**r

care (opieka) = k**ee**r

fair (sprawiedliwy) = f**ee**r

make (robić) = m**ej**k

pay (płacić) = p**ej**

Warsaw (Warszawa) = ŁOR’s**o**ł

what (co) = ł**o**t

damage (uszkodzenie) = D**A’**m**y**dż

Często popełnianym błędem jest wypowiadanie „*a*” zawsze jako e, podczas gdy w jednosylabowych słowach typu *back*, *bad*, *happy* będzie to na pewno głoska bliższa polskiemu a niż e, czyli należy wymawiać bak, badd, HA’pi (a nie bek, bedd, HE’pi).

b

Wymowa taka sama jak w języku polskim.

c

Litera „*c*” jest wymawiana albo jak polskie s albo k – należy zwrócić uwagę że wymowa jako polskie c po prostu **nie występuje** w języku angielskim.

***c**ar* (samochód) = **k**ar

***c**all* (wołać) = **k**ol

***c**ent* (cent) = **s**ent

***c**ell* (komórka) = **s**el

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Stąd też wszelkie polskie imiona i nazwiska zaczynające się na tą literę będą przez Anglosasów wymawiane z reguły niepoprawnie. Na przykład imię „Cezary” będzie brzmiało prawodopodobnie jak `sizari` a nazwisko „Caban” jak `kaban`. Brytyjczycy używają zapisu „ts” jeśli muszą wymówić dźwięk `c`, np. rosyjski władca „car” to *tsar*.

Jeśli litera *c* występuje po *s* to albo zlewają się one w jedną głoskę `s`, albo też wymawiane są jako `sk`:

***sc**ene* (scena w filmie) = **s**iin ***Sc**otland* (Szkocja) = **SK**OT'land

cc

Jeśli wystąpi podwójna litera *cc* to wymawiana jest zazwyczaj jako `ks`:

*a**cc**ent* (akcent) = A**K's**ent *success* (sukces) = sa**kS**ES'

ch

Dwuznak „ch” jest wymawiany jak polskie `cz` lub `k`:

***ch**ange* (zmiana) = **cz**ejndż ***ch**art* (wykres) = **cz**art

*s**ch**ool* (szkoła) = s**k**ul *e**ch**o* (echo) = E'**k**oł

d

Wymowa taka sama jak w języku polskim, ale połączenie *dg* wymawiane jest zazwyczaj jako `dż` (zobacz opis litery ***g***).

e

Litera „*e*” jest często (ale nie zawsze) wymawiana jak polskie `i`, jeśli występuje w pierwszej sylabie wielosylabowego wyrazu. Poza tym należy czytać jak `e`.

pet (zwierzę) = p**e**t *chapt**e**r* (rozdział) = CZAP't**e**r

*P**e**ter* (imię Peter) = P**I**'ter *z**e**ro* (zero) = Z**I**'roł

ale: *telephone* (telefon) = T**E**'lefołn

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

ea

Dwuznak „*ea*” jest czytany albo jako długie ii albo długie ee. Niestety nie ma tutaj żelaznej zasady i należy się tego nauczyć osobno dla każdego słowa:

długie “ii”: *r**ea**d* (czytać) = r**ii**d *m**ea**t* (mięso) = m**ii**t
długie “ee”: *br**ea**d* (chleb) = br**ee**dd *b**ea**r* (niedźwiedź) = b**ee**r

W angielskim są słowa, które pisane są tak samo, ale zmieniają swoje znaczenie w zależności od tego jak się je wymówi. Na przykład *lead* czytane jako liid oznacza „przewodzić/prowadzić” a czytane jako leed zmienia się albo na „ołów” albo też po prostu na czas przeszły od od liid. Podobnie wygląda to dla czasownika *read*, dla którego przy identycznej pisowni, jako riid oznacza czas teraźniejszy (np. „czytam”), a wymowa reed czas przeszły („czytałem”).

ee

Jeśli w wyrazie wystąpi „*ee*” to przeważnie wymawia się to jako jedno długie ii, czyli np.:

*sh**ee**t* (arkusz) = sz**ii**t *f**ee**t* (stopy) = f**ii**t

*f**ee**d* (karmić) = f**ii**dd *k**ee**p* (trzymać) = k**ii**p

f

Wymowa taka sama jak w języku polskim.

g

Litera “g” może być wymawiana jak g lub dż.

g**o* (iść) = **g**oł *g**ame (gra) = **g**ejm

g**eneral* (generał) = **DŻ**E’neral *g**enius (geniusz) = **DŻ**I’njus

*e**dg**e* (krawędź) = e**dż**

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Czasem nie jest wymawiana w ogóle: *si**g**n* (znak) = sajn

h

Litera "*h*" jest wymawiana albo jak polskie h albo nie jest wymawiana w ogóle.

***h**ope* (nadzieja) = **h**ołp

***h**en* (kwoka) = **h**en

***h**our* (godzina) = A'łer

***h**onour* (honor) = O'nor

i

Litera "*i*" w krótkich jednosylabowych słowach powinna być wymawiana bardziej jako krótkie y, niż i.

*b**i**ll* (rachunek) = b**y**l

*f**i**t* (pasować) **=** f**y**t

*b**i**t* (kawałek) = b**y**t

Należy tutaj właśnie zwrócić uwagę, na wymowę jako y. W przeciwnym razie bowiem słowa będą brzemieć dla angielskiego ucha niezrozumiale. Na przykład słowo brzmiące jak fit oznaczać będzie wyraz *feet* (liczba mnoga od *foot* - stopa), a bit odebrane zostanie najprawdopodobniej jako *beat* (bić).

Litera „*i"* jest też wymawiana jako aj.

*p**i**ne* (sosna) = p**aj**n

*M**i**chael* (imię Michael) **=** m**aj**kel

*n**i**ce* (miły) **=** n**aj**s

*f**i**ghter* (wojownik) = f**aj**ter

Pewnym ułatwieniem „zgadnięcia" sposobu wymowy jest, że w krótkich wyrazach jednosylabowych (gdzie jedyną samogłoską jest „*i*") będzie to niemal zawsze wymowa y: *bit, fit, pink, pin, think, win, fin,* itd.

Jeśli po literze „*i*" wystąpi podwójne „*ll*" (lub inna podwojona spółgłoska, np. „*dd*", „*tt*", itd.) to praktycznie zawsze będzie to wymowa y: *will, pill, pillow, kill, willow, bigger, bitter.* Podobnie ma się sprawa jeśli za „*i*" będzie „*ck*": *kick*, *lick*, *wick*.

Natomiast jeśli mamy do czynienia ze słowami typu: *pine*, *fine*, *line* (czyli spółgłoska – „*i"* – spółgłoska – samogłoska) – to wystąpi

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

wymowa aj. Jest jednak sporo wyjątków i dlatego lepiej zawsze sprawdzić wymowę w słowniku.

Dla przykładu *line* (linia) jest wymawiane lajn, ale *linen* (len, płótno) już jako LY'nen.

j

Litera „*j*" to niemal zawsze polski dźwięk dż.

***J**anuary* (styczeń) = **DŻ**A'njuary *jar* (słoik) = **dż**ar

k

Litera „*k*" w środku wyrazu wymawiana jest tak jak w polskim. Jednak jeśli jest na początku wyrazu, a za nią znajduje się kolejna spółgłoska (np. „*kn...*") to najczęściej nie jest wymawiana w ogóle.

k**ic**k (kopać) = **k**y**k** ***k**noc**k*** (pukać) = no**k** ***k**now* (wiedzieć) = noł

l

Wymowa taka sama jak w języku polskim. Jedynie w nazwach pochodzących z jezyka walijskiego (np. nazwy miejscowości) *ll* wymawiane może być np. jako hl, czyli np. *Llanelli* = hlanehli (ale spotykana wymowa to również klanehli).

m

Wymowa taka sama jak w języku polskim.

n

Wymowa taka sama jak w języku polskim.

o

Litera „*o*" jest często wymawiana jako oł, lub o. W niektórych przypadkach również jako u.

*zer**o*** (zero) = ZI'r**oł** *p**o**nd* (staw) = p**o**ndd

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

*m**o**ve* (ruszać) = m**uu**ww *mow* (kosić) = m**oł**

oo

Podwójne „*oo*” wymawiane jest przeważnie jako jedno długie uu. To przedłużenie głoski zaznaczono to tutaj jako podkreślenie:

*sh**oo**t* (strzelać) = sz**uu**t *g**oo**d* (dobry) = g**uu**dd

*f**oo**t* (stopa) = f**uu**t

Są jednak wyrazy, w których wymawia się jako długie „oo”:

*d**oo**r* (drzwi) = d**oo**r

p

Wymowa taka sama jak w języku polskim.

ph

Dwuznak „*ph*” jest wymawiany po prostu jako f.

***ph**otogra**ph**y* (fotografia) = **f**oTO'gra**f**i *phase* (faza) = **f**ejzz

q

Litera „*q*” nigdy nie występuje sama w słowach. Zawsze za nią znajduje się głoska „u” oraz jakaś kolejna samogłoska, która definiuje jak czytamy taki wyraz.

***que**ue* (kolejka) = **kju** ***qui**ck* (szybki) = **kł**yk

***qui**te* (całkiem) = **kł**ajt ***qui**et* (cichy) = **KŁA'**jet

***quee**n* (królowa) = **kłii**n ***qua**rter* (ćwierć) = **KŁO'**ter

r

Litera „*r*” wymaga nieco szerszego opisu.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

W języku polskim wymawiana jest jako bardzo dźwięczna – można długo utrzymywać wibracje języka wymawiając po polsku bardzo długie „rrrrrrrrr...".

Rodowici Anglosasi zazwyczaj nie potrafią wymówić takiego „rolującego R" – w języku angielskim „*r*" jest wymawiane bez wibracji.

Można to osiągnąć przez ułożenie ust tak samo jak do wymówienia polskiego „r", ale należy trzymać otwarte usta i nie dotykać językiem podniebienia. Otrzymuje się dźwięk który można opisać jako „rzężenie". Aby nauczyć się dobrze wymawiać ten dźwięk niestety należy posłuchać rodowitych Anglosasów.

W pierwszym przybliżeniu możemy oczywiście użyć zwykłej polskiej wymowy „r". Trochę podobnie wymawiają to Szkoci i Irlandczycy, ale niestety Anglicy mają czasem problemy ze zrozumieniem mocnego akcentu szkockiego i irlandzkiego (tak jak i polskiego).

***r**un* (biegać) = **r**an *sho**r**t* (krótki) = szo**r**t

*ca**r*** (samochód) = ka**r**

Taka wymowa głoski na końcu słowa powoduje, że niewprawne ucho początkującego uczącego się często po prostu nie jest w stanie jej usłyszeć. Wówczas słowa kończące się na „*-er*" (a jest ich sporo) brzmią tak, jakby kończyły się na a, co nie jest prawdą. Ta bezdźwięczna głoska „r" znajduje się na końcu i mniejszy błąd popełni się wypowiadając polskie dźwięczne „r" niż nie wypowiadając go w ogóle.

niepoprawnie: *wate**r*** (woda) = ŁO'ta *neve**r*** (nigdy) = NE'wa

poprawnie: *wate**r*** (woda) = ŁO'te**r** *neve**r*** (nigdy) = NE'we**r**

s

Najczęściej „*s*" jest wymawiane jako polskie s. Wyjątkiem jest jednak np. słowo cukier, w którym ten dźwięk brzmi jak twarde ś (ale nie sz). W niektórych słowach może przyjąć formę dźwięczną i brzmieć jak polskie z:

s**oap* (mydło) = **s**ołp *trou**s**er**s (spodnie) = TRAŁ'**z**er**s**

*no**s**e* (nos) = noł**z** ***s**ugar* (cukier) = **ś**U'gar

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Czasem też nie jest w ogóle wymawiane:

*is**l**and* (wyspa) = AJ'land

ss

Wymowa „*ss*" zależy od reszty słowa. Jeśli występuje końcówka –*ssion* będzie to to sz, ale w innych wypadkach może być po prostu s.

*mi**ss**ion* (misja) = MY'**sz**yn *nece**ss**ary* (konieczny) = NE'se**s**eri

t

Litera „*t*" jest zazwyczaj wymawiana tak jak w języku polskim. Główną różnicą są słowa kończące się na „*-tion*" lub podobnie. Wówczas przyjmuje dźwięk zbliżony do sz.

*ac**t**ion* (akcja) = AK'**sz**yn *revolu**t**ion* (rewolucja) = rewoLU'**sz**yn

Czasem również przyjmuje dźwięk zbliżony do polskiego ć:

*ma**t**ure* (dojrzały) = maĆUR' *fu**t**ure* (przyszłość) = FJU'**ć**ur

th

Jednym z największych problemów dla początkujących jest wymowa bezdźwięcznego i dźwięcznego dwuznaku „*th*". Poprawne nazwy tej głoski to odpowiednio „spółgłoska szczelinowa międzyzębowa bezdźwięczna" oraz „spółgłoska szczelinowa międzyzębowa dźwięczna" – czyli już sama nazwa wskazuje na stopień komplikacji wymowy.

Praktycznie nie sposób jest opisać jak wymawiać ten dźwięk, ponieważ wymaga to złapania i przytrzymania końcówki języka pomiędzy zębami (zobacz ilustrację obok) i wydobycia dźwięku syczącego (bezdźwięcznie) lub brzęczącego (dźwięcznie).

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Najlepiej jest poszperać trochę w Internecie celem znalezienia plików wideo i audio ilustrujących jak ułożyć usta i język, oraz demonstrujące poprawna wymowę.

Aby jednak móc powiedzieć cokolwiek, można użyć następujących przybliżeń. Dźwięczną głoskę „*th*" można od biedy zastąpić polskim d.

Bezdźwięczne „*th*" można natomiast wymówić to po polsku jako t. W niniejszym samouczku w zapisie użyte zostały odpowiednio d_h i t_h – przy czym h ma być tylko śladowe a pierwsza głoska (d lub t) ma być wymówiona mocniej, z przydechem.

dźwięczne	**bezdźwięczne**
there = $d_h$eer	*Thursday* = T_HYR'sdej
this = $d_h$ys	*think* = $t_h$ynk
that = $d_h$at	*thin* = $t_h$yn
they = $d_h$ej	*thank* = $t_h$ank

Przy początkowych próbach, wymowa słowa *they* może zabrzmieć jak dej, co będzie brzmieć identycznie jak *day* (dej). Od czegoś jednak przecież trzeba zacząć. Anglicy oba te słowa wymawiają inaczej – tak, że da się je bardzo łatwo odróżnić, ale dla potrzeb praktycznego angielskiego możemy tutaj zacząć od zbliżonej wymowy.

Jeśli jednak mamy okazję posłuchać jak go wymawiają rodowici Anglosasi, to należy koniecznie poćwiczyć odpowiednią wymowę. Nie jest to łatwe i niektórzy obcokrajowcy wymawiają bezdźwięczną głoskę „*th*" jako f inni jako s lub nawet z – wszystkie takie formy są równie niepoprawne i powodują że wymawiamy tak naprawdę wyrazy o innym znaczeniu. Np. wymówienie słow *thin* (cienki) z głoską f da nam *fin*, czyli płetwę. Z kolei użycie s zmieni *think* (myśleć) w *sink* (tonąć).

u

Wymowa litery „*u*" zależy od jej położenia w wyrazie. Jeśli jest pierwszą literą to będzie to najczęściej ju, natomiast może też wystąpić wymowa podobna do polskiego a (np. pomiędzy dwoma samogłoskami) lub po prostu tak jak polskie u.

***u**nion* (związek) = **JU'**nion *c**u**p* (kubek) = k**a**p *p**u**t* (kłaść) = p**u**t

Jeśli *u* występuje przed literą *r* to wymawiane jest jako głoska pośrednia pomiędzy polskim e i y. Z uwagi na uproszczenie wymowy

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

poniżej zasugerowano wersję z polskim e – taka wymowa powinna być zrozumiała w wystarczającym stopniu.

*nu**r**se* (pielęgniarka) = n**e**rs *bu**r**n* (palić) = b**e**rn

v

W angielskim „*v*" jest zawsze czytane jako polskie dźwięczne w.

***v**al**v**e* (zawór) = **w**al**ww** *mo**v**e* (ruszać) = muu**ww**

***v**ideo* (wideo) = **W**I'dioł

Tutaj właśnie jest szczególnie ważne, aby ostatnia spółgłoska była wypowiedziana dźwięcznie tak jak podano powyżej, a nie np. jako walf czy muf.

w

Najczęstsza wymowa angielskiego „*w*" to polskie ł.

w**hy* (dlaczego) = **ł**aj *mo**w (kosić) = mo**ł**

W**arsa**w (Warszawa) = **Ł**OR'so**ł**

Czasem jednak jest nieme:

***w**rite* (pisać) = rajt ***w**hole* (cały) = hool

Jeśli na początku słowa znajdują się głoski *wh*, jak np. ma to miejsce w słowie *why* to Anglosasi mogą wymawiać to w sposób, który brzmi nieco podobnie do hłaj albo też łhaj. Jednak wymówienie *why* jako łaj jest w pełni zrozumiałe (a na pewno nie aż tak bardzo kłopotliwe jak opisane powyżej brzmienie dwuznaku *th*).

x

Najczęściej „*x*" wymawiane jest jako ks, ale w niektórych wyrazach może przyjąć również wymowę z lub gz.

***X**-ray* (promienie Rentgena) = **EKS'**-rej

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

*ta**x*** (podatek) = ta**ks**

*e**x**it* (wyjście) = E'**gz**yt
*e**x**ist* (istnieć) = e**GZ**YST'
***x**ylophone* (ksylofon) = **z**AJ'lofon

y

Jeśli „*y*" jest na początku słowa to jest wymawiane jako j. Na końcu wyrazu jest to dźwięk pomiędzy polskim i i y. W niniejszym opracowaniu zasugerowano wymowę i.

***y**ear* (rok) = **j**eer

*bod**y*** (ciało) = BO'd**i**

*lonel**y*** (samotny) = LO'nl**i**

z

Wymowa taka sama jak w języku polskim.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Alfabet i literowanie

Literowanie jest używane bardzo często. Wynika to z braku bezpośredniego powiązania pomiędzy pisownią a wymową. Szczególnie dla nie-angielsko-brzmiących nazwisk jest to coś czego po prostu nie da się uniknąć. Dlatego też fonetyczną wymowę alfabetu trzeba znać na pamięć – i to bardzo dobrze na pamięć.

a = ej *b* = bi *c* = si *d* = di *e* = i *f* = ef *g* = dżi

h = hejcz *i* = aj *j* = dżej *k* = kej *l* = el *m* = em *n* = en

o = oł *p* = pi *q* = kju *r* = ar *s* = es *t* = ti *u* = ju

v = wi *w* = DA'blju *x* = eks *y* = łaj *z* = zedd

Trzy angielskie samogłoski *a*, *e* oraz *i* wprowadzają chyba największe zamieszanie. Wymaga to trochę ćwiczeń aby ta wymowa przestała się mylić. Otóż zwróćmy uwagę, że przy literowaniu wymawiamy:

a = ej *e* = i *i* = aj

Dla „polskich" liter używamy ich zwykłych opowiedników bez żadnych „ogonków", czyli ą = a; ó = o; ź, ż = z, itd.

W szczególności literowanie swojego imienia i nazwiska należy mieć opanowane z szybkością karabinu maszynowego (szybciej niż jedna litera na sekundę). Niestety osoby z dłuższymi nazwiskami mają trudniejsze zadanie. Autor niniejszego opracowania na co dzień sam używa imienia „Stan", ponieważ zapamiętanie i przeliterowanie niezbyt przeciez skomplikowanego wyrazu „Stanislaw" (oczywiście nawet bez „ł") okazało się zbyt kłopotliwe dla angielskich kolegów...

Wypowiedzenie polskiego imienia i nazwiska z normalną polską wymową często brzmi dla Anglosasów jak brzęczenie trzmiela. Na przykład nazwisko „Włodzimierz Kowalski" będzie brzmiało dla nich mniej więcej jak „*V-coś-tam-coś-tam-ski*". Dlatego też literowanie swojego nazwiska jest absolutnie niezbędne (w banku, na poczcie, przy załatwianiu wszelkich spraw urzędowych).

Aby przeliterować „Wlodzimierz Kowalski" (i aby ktoś mógł to poprawnie zapisać), musimy wypowiedzieć taki oto ciąg:

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

w	l	o	d	z	i	m	i	e	r	z
DA'blju	el	oł	di	zedd	aj	em	ai	i	ar	zedd

k	o	w	a	l	s	k	i
kej	oł	DA'blju	ej	el	es	kej	aj

Coś takiego należy umieć powiedzieć niemal automatycznie, z pamięci – na przykład w banku mogą nas zapytać o trzecią literę imienia lub szóstą literę nazwiska.

Dobrze jest też przynajmniej wiedzieć o tym, że istnieje coś takiego jak „fonetyczny alfabet", który jest również używany w komunikacji międzynarodowej.

Używa się w nim słów, które jest łatwiej zrozumieć niż pojedyncze głoski. Mówi się np. `ej for AL'fa, bi for BRA'wo, si for CZA'rli`, itd. Należy zwrócić uwagę, że używa się słówka *for*, czyli `ej` **`for`** `AL'fa`. Użycie alfabetu fonetycznego w rozmowie przez telefon (podawanie nazwiska lub adresu) jest nieocenioną pomocą. Więcej na ten temat można znaleźć na polskiej Wikipedii: http://pl.wikipedia.org/wiki/Alfabet_fonetyczny_ICAO

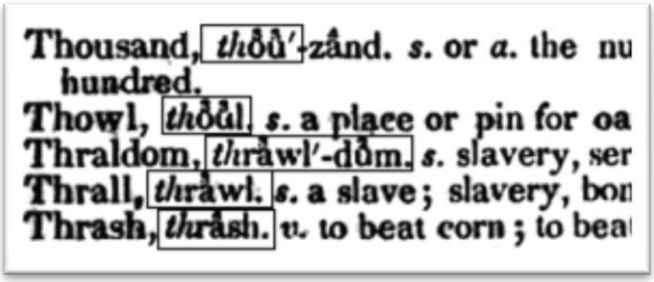
Thousand, *th*ŏŭ'-zând. *s.* or *a.* the nu
hundred.
Thowl, *th*ŏŭl. *s.* a place or pin for oa
Thraldom, *th*râwl'-dŭm. *s.* slavery, ser
Thrall, *th*râwl. *s.* a slave; slavery, bon
Thrash, *th*râsh. *v.* to beat corn; to bea

Każdy porządny słownik języka obcego ma podaną wymowę. Jednak niemal każdy słownik stosuje swój własny system zapisu i dlatego też należy najpierw przestudiować sekcję opisującą sposób oznaczania wymowy. Może to wyglądać np. tak jak pokazano na ilustracji obok – protokątne ramki oznaczają zapis wymowy w przykładowym słowniku Johnson's Dictionary.

Na tej ilustracji można zauważyć, że ten słownik również podaje apostrofy jako sposób zaznaczenia akcentowanej sylaby. Jest to ogólnie przyjęty zwyczaj w słownikach, i dlatego właśnie również w niniejszej książce podano apostrofy (ale również dodatkowo duże litery w odpowiednich sylabach).

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Cyfry i liczby

cyfra	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
pisownia	*zero*	*one*	*two*	*three*	*four*	*five*	*six*	*seven*	*eight*	*nine*
wymowa	ZI'roł	łan	tu	thri	foor	fajww	syks	SE'wen	ejt	najn

10	11	12	13	14	15
ten	*eleven*	*twelve*	*thirteen*	*fourteen*	*fifteen*
ten	iLE'wen	tłelww	thyrTIIN'	foorTIIN'	fyfTIIN'

16	17	18	19	20	21
sixteen	*seventeen*	*eighteen*	*nineteen*	*twenty*	*twenty one*
syksTIIN'	sewenTIIN'	ejTIIN'	najnTIIN'	TŁEN'ti	TŁEN'ti łan

30	40	50	60	70	80	90
thirty	*fourty*	*fifty*	*sixty*	*seventy*	*eighty*	*ninety*
THYR'ti	FOOR'ti	FYF'ti	SYKS'ti	SE'wenti	EJ'ti	NAJN'ti

100	1000	1000 000	1000 000 000
one hundred	*thousand*	*million*	*billion*
łan HAN'dred	THAŁ'zandd	MY'lion	BY'lion

Należy zwrócić uwagę, że anglosaski ***billion*** jest matematycznie równowartością polskiego **miliarda**. Polski bilion, to angielski *trillion*, itd. Wynika to z tzw. długiego lub krótkiego zapisu matematycznego.

Okrągłe liczby powyżej jednego tysiąca (ale przeważnie nie więcej niż trzy tysiące) często są wyrażane w setkach, np.:

1900 = dziewiętnaście setek = *nineteen hundred*
2500 = dwadzieścia pięć setek = *twenty five hundred*, itd.

Stąd też daty (np. urodzenia) wyrażane są podobnie:

1978 = *nineteen seventy eight*
2012= *twenty twelve*

Niemniej jednak daty pomiędzy 2000–2009 najczęściej użyte zostaną jako *two thousand and nine*, itd.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Numery telefonów (i wszelkie inne długie numery, np. konta bankowego) podawane są jako pojedyncze cyfry: dwa siedem trzy jeden, itd. (a nie np. tak jak czasem w polskim „dwadzieścia siedem, trzydzieści jeden"). Jeśli pojawiają się koło siebie dwie takie same cyfry to można powiedzieć albo dwa razy tą samą cyfrę np. 77 = „seven seven", albo też użyć słowo „podwójne" czyli np. „double-seven". James Bond, czyli Agent 007 to właśnie *agent double-o seven* (DA'b$_{y}$l oł SE'wen)...

Cyfrę zero wymawia się zazwyczaj tak jak literę „o" czyli po prostu „oł". Jednak wypowiedzenie pełnego „ZI'roł" zwiekszy szanse na to że rozmówca zrozumie nas dokładnie. Innym określeniem na zero jest *nought* (czytane jako not). Używane jest np. dla liczbach typu 0.17 (not point łan SE'wen). Takie liczby należy podawać jako "zero kropka jeden siedem", a nie "zero kropka siedemnaście".

Ważnym wyrażeniem jest *date of birth* (dejt of byrt$_{h}$) czyli „data urodzenia", która jest również zapisywana na dokumentach jako *DoB*. Z kolei *next of kin* oznacza najbliższą osobę w rodzinie (zazwyczaj jeśli chodzi o sprawy prawne lub spadkowe).

Dni tygodnia i miesiące

Nazwy dni tygodnia i miesięcy są w języku angielskim zawsze pisane dużą literą.

dni tygodnia			miesiące		
Monday	MAN'dej	poniedziałek	*January*	DŻAN'juari	styczeń
Tuesday	TJU'sdej	wtorek	*February*	FE'bru-ary	luty
Wednesday	ŁEN'sdej	środa	*March*	maarcz	marzec
Thursday	THYR'sdej	czwartek	*April*	EJ'pryl	kwiecień
Friday	FRAJ'dej	piątek	*May*	mej	maj
Saturday	SA'turdej	sobota	*June*	dżun	czerwiec
Sunday	SAN'dej	niedziela	*July*	DŻU'laj	lipiec
			August	OŁ'gust	sierpień
			September	sepTE'mber	wrzesień
			October	okTOŁ'ber	październik
			November	noWEM'ber	listopad
			December	deSEM'ber	grudzień

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Czas

W porównaniu do języka polskiego jest kilka różnic przy podawaniu czasu i godzin. Przede wszystkim, w popularnym użyciu jest podawanie czasu w systemie 12-godzinnym. Godziny poranne rozróżnia się przez dodanie określenia *am*, *a.m.* lub *AM* (ej em) – co jest zaczerpnięte z łacińskiego *ante meridiem*, czyli przed południem. Analogicznie, godziny popołudniowe i wieczorne oznaczane są *pm, p.m.* lub *PM* (pi em) – *post meridiem*, czyli po południu.

Drugą główną różnicą jest podawanie połowy godziny jako „połowa po", a nie tak jak w polskim „wpół do". Czyli np. 7:30 po polsku to wpół do ósmej, ale po angielsku to „połowa po siódmej", czyli *half past seven* (half past SE'wen). W języku potocznym często opuszcza się słowo past, czyli *half seven* oznacza wpół do **ósmej**.

Minuty po pełnej godzinie podaje się używając słówka ***past*** (past). Jeśli minut jest więcej niż 20 to można podać je podobnie tak ja w polskim czyli np. 7:21 (siódma dwadzieścia jeden) po angielsku będzie również *seven twenty one*.

Natomiast minuty przed pełną godziną podaje się poprzez użycie słówka ***to*** (tu) czyli dosłownie po polsku „do".

Pełną godzinę podaje się na dwa sposoby. Jeśli jest to w systemie 12-godzinnym to zazwyczaj będzie użyte określenie *o'clock*. Natomiast w systemie 24-godzinnym godzina „zero zero" może być czasem określona jako *hundred hours* (bo „sto" też ma dwa zera). Tak podaje się np. godziny w rozkładzie jazdy pociągów (jeśli odjazd przypada na równą godzinę).

Dodatkowe określenia jakie należy znać to kwadrans czyli *quarter* (KŁO'ter), południe czyli *noon* (nuun) albo *midday* (MYD'-dej) oraz północ czyli *midnight* (MYD'najt).

W języku polskim praktycznie zanikł zwyczaj używania słowa „kwadrans", ale w angielskim (*quarter*) jest ono dalej bardzo często używane. Wynika to po prostu z... lenistwa. Słowo *quarter* jest bowiem krótsze i łatwiejsze do wypowiedzenia niż *fifteen* (piętnaście).

Aby zapytać, która jest godzina należy powiedzieć:

Przepraszam, która jest godzina? *Excuse me, what time is it?*
eksKJUZ' mi, łot tajm ys yt?

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Podajmy kilka przykładów:
9:00 = *nine o'clock* (najn o-KLOK') punktualnie dziewiąta
9:00 a.m. = 9:00am = 9:00AM = *nine a.m.* (najn ej em)
dziewiąta rano
9:10 = *ten past nine* (ten past najn) dziesięć po dziewiątej
8:55 = *five to nine* (fajww to najn) za pięć dziewiąta
9:45 = *quarter to ten* (KŁO'ter to ten) za kwadrans dziesiąta
10:15 = *quarter past ten* (KŁO'ter past ten)
kwadrans po dziesiątej
9:30 = *half past nine* (half past najn) wpół do dziesiątej
13:00 = *thirteen hundred hours* (th_yrTIIN' HAND'red A'łers)
trzynasta zero zero
1:00pm = *one p.m.* (łan pi em) pierwsza po południu
7:52PM = *seven fifty two* (SE'wen FYF'ti tu)
siódma pięćdziesiąt dwa
12:00 a.m. = *twelve a.m.* (tłelww ej em) północ
12:00 p.m. = *twelve p.m.* (tłelww pi em) południe

Należy nauczyć się
literowania swojego imienia i nazwiska.

Odmiana czasowników regularnych przez osoby

W języku polskim odmieniamy czasowniki przez dodanie odpowiednich końcówek. Końcówki te jednoznacznie określają o której osobie jest mowa.

Jeśli powiemy „Idą do domu" to od razu wiadomo kto idzie (oni lub one). W normalnym znaczeniu nie dodajemy tego zaimka poprzedzającego – czyli nie mówimy „Oni idą do domu" (chyba, że chcemy zaakcentować że „my zostajemy, ale oni idą").

W języku angielskim natomiast musimy **zawsze** podać zaimek osobowy, bo inaczej nie ma możliwości odgadnięcia o którą osobę chodzi. Dlatego też zawsze będzie ***They*** *go*.

Jeśli bowiem nie użyjemy zaimka osobowego i powiemy tylko *Go* to tym samym stworzymy tryb rozkazujący. Jest to opisane w jednym z dalszych podrozdziałów.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

W języku polskim wszystkie czasowniki odmieniają się przez osoby (ja robię, ty robisz, itd.) W angielskim odmiana jest niemal szczątkowa, dlatego też stosunkowo łatwa do opanowania. Jako przykład weźmy czasowniki *to make* (*robić*) i *to go* (*iść*), w czasie teraźniejszym:

polski			**angielski**	
ja	*robię*	*idę*	*I*	*make*
ty	*robisz*	*idziesz*	*you*	*make*
on / ona / ono	*robi*	*idzie*	*he / she / it*	*makes*
my	*robimy*	*idziemy*	*we*	*make*
wy	*robicie*	*idziecie*	*you*	*make*
oni / one	*robią*	*idą*	*they*	*make*

wymowa: *I* = `aj`, *you* = `ju`, *he* = `hi`, *she* = `szi`, *it* = `yt`, *we* = `łi`, *they* = `dʰej`
make = `mejk`, *makes* = `mejks`, *go* = `goł`, *goes* = `gołz`

Jak widać tylko w 3. osobie liczby pojedynczej (on / ona / ono) pojawia się dodatkowa końcówka (*makes*). Poza tym „odmiana" jest dziecinnie prosta! Tak zachowuje się większość czasowników. Są oczywiście wyjątki, ale nie jest ich zbyt wiele i można się ich nauczyć na pamięć.

Niektóre czasowniki w ogóle nie zmieniają swojej formy, np. *can* (móc) czy *must* (musieć) – nie pojawia się nawet to końcowe ***–s*** lub ***–es***.

Końcówka ***–es*** pojawia się natomiast tylko przy czasownikach kończących się na litery „o" np. *to do – he does* (on robi) lub „y" np. *to try – she tries* (ona próbuje). Przy czasownikach kończących się na „y" dodatkowo następuje wymiana „*y*" na „*i*": *try – tries, spy – spies* (szpieguje), *fly – flies* (lata), *dry – dries* (suszy), itd.

Taką odmianę można stosować do większości czasowników. Jak widać – jeśli nie wiadomo jak odmienić, to należy użyć czasownika bez odmiany. Nawet jeśli będzie to brzmieć „*Ona być głodny.*" to i tak będzie to całkowicie zrozumiałe.

> Dla on/ona/ono do niemal wszystkich czasowników
> należy dodać ***–s*** lub ***–es*.**

Odmiana czasowników nieregularnych przez osoby

Istnieje kilka czasowników nieregularnych, które nie podlegają określonym „zasadom" odmiany i niestety wszystkich form trzeba się

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

nauczyć na pamięć. Podstawowym jest oczywiście czasownik *to be* (*być*), którego odmiana w czasie teraźniejszym wygląda tak:

polski		**angielski**	
ja	jestem	*I*	*am*
ty	jesteś	*you*	*are*
on / ona / ono	jest	*he / she / it*	*is*
my	jesteśmy	*we*	*are*
wy	jesteście	*you*	*are*
oni / one	są	*they*	*are*

wymowa: am = `am`, are = `ar`, is = `ys`

Stosuje się „skracanie" czy też „ściąganie" tych wyrażeń poprzez użycie apostrofu, czyli np. I am = I'm.

Wyrażenia z czasownikiem to be (być) skraca się następująco:

I am (`aj am`)	= I'm	(`ajm`)
you are (`ju ar`)	= you're	(`juur`)
he is (`hi ys`)	= he's	(`hys`)
she is (`szi ys`)	= she's	(`szys`)
it is (`yt ys`)	= it's	(`yts`)
we are (`łi ar`)	= we're	(`łiir`)
they are (`dʰej ar`)	= they're	(`dʰeejr`)

Nieregularność polega tutaj na tym, że słowo podlega całkowitej zmianie (nie ma jakiegoś jednego trzonu słowa dla wszystkich osób).

Drugim często używanym czasownikiem jest *to have* (*mieć*):

polski		**angielski**	
ja	mam	*I*	*have*
ty	masz	*you*	*have*
on / ona / ono	ma	*he / she / it*	***has***
my	mamy	*we*	*have*
wy	macie	*you*	*have*
oni / one	mają	*they*	*have*

wymowa: have = `haww`, has = `has`

Jak widać w tym przypadku cała nieregularność skupia się tylko na zmianie z *have* na *has* dla 3. osoby liczby pojedynczej (on / ona / ono).

Dla czasownika *to have* podobnie stosuje się skróty apostrofowe, które przyjmują następujące formy:

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

I have (aj haww)	=	*I've* (ajww)
you have (ju haww)	=	*you've* (juuww)
he has (hi has)	=	*he's* (hys)
she has (szi has)	=	*she's* (szys)
it has (yt has)	=	*it's* (yts)
we have (łi haww)	=	*we've* (łiiww)
they have ($d_h$ej haww)	=	*they've* ($d_h$eejww)

Proszę zwrócić uwagę, że np. forma *he has = he's* (on ma) wygląda i brzmi identycznie jak *he is = he's* (on jest). Nie ma różnicy w wymowie, natomiast konkretne znaczenie wynika po prostu z kontekstu zdania.

Jeśli nie wiemy jak dany czasownik się odmienia to po prostu należy użyć bezokolicznika np. „być" lub „mieć". Zdanie będzie wówczas brzmiało „*Ja być głodny*." lub „*On mieć dom.*" ale będzie wystarczająco zrozumiałe.

> W ostateczności można zawsze użyć bezokolicznika.

Liczba mnoga

Liczbę mnogą rzeczowników tworzy się przez dodanie litery „s" do końcówki wyrazu. Podobnie jak opisaliśmy to powyżej dla czasowników – jeśli słowo kończy się na literę „y" to zostaje ona zmieniona na „i" oraz dodaje się końcówkę "-es". Podajmy kilka przykładów:

polski		**angielski**		wymowa
pojedyncza	**mnoga**	**singular**	**plural**	
dom	*domy*	*house*	*house**s***	hałs HAŁ'zes
pies	*psy*	*dog*	*dog**s***	dog dogs
samochód	*samochody*	*car*	*car**s***	kar kars
ściana	*ściany*	*wall*	*wall**s***	łol łols
brzuch	*brzuchy*	*bell**y***	*bell**ies***	BE'li BE'lis
kucyk	*kucyki*	*pony*	*pon**ies***	PO'ni PO'nis

Jeśli na końcu słowa znajduje się spółgłoska „x" lub „s" to wówczas dodaje się końcówkę ***–es***. Z kolei końcówka ***-ife*** to zostaje zmieniona na ***–ives***.

pojedyncza mnoga singular plural wymowa

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

kieliszek	*kieliszki*	*glass*	*glass**es***	glas GLA'ses
gaz	*gazy*	*gas*	*gas**es***	gas GA'ses
podatek	*podatki*	*tax*	*tax**es***	tax TAK'ses
nóż	*noże*	*knife*	*kni**ves***	najf najwws
żona	*żony*	*wife*	*wi**ves***	łajf łajwws

Całość wynika praktycznie tylko z łatwości wymowy tych słów. Podobnie w języku polskim dla litery „w", która na początku słowa jest wymawiana jako „w", np. „Warszawa" wymawiana jest jako warszawa. Ale jeśli „w" znajduje się za inną bezdźwięczną spółgłoską wymawiana jest jako „f", np. „twierdza" wymawiane jest jako tfierdza. W języku angielskim jeśli słowo kończy się na „-s", „-ss" lub „x" to nie jest możliwym poprawnie wymówić „-sss" lub „-xs". Dlatego też dodaje się wówczas „-es", aby móc łatwiej wymówić.

Istnieją oczywiście wyjątki – tak samo jak w języku polskim są słowa, które albo tylko występują w liczbie mnogiej, albo tylko w pojedynczej:

pojedyncza	**mnoga**	**singular**	**plural**	**wymowa**
spodnie	*spodnie*	*trousers*	*trousers*	TRAŁ'zers
owca	*owce*	*sheep*	*sheep*	sziip
ryba	*ryby*	*fish*	*fish*	fysz

Aby stworzyć liczbę mnogą należy dodać ***–s*** lub ***–es*.**

Zaimki osobowe

Tak samo jak w polskim, odmiana zaimków jest nieregularna i trzeba się jej nauczyć na pamięć.

Dla biernika (kogo/co widzę?) odmiana wygląda tak jak w tabeli poniżej.

polski	**angielski**	**wymowa**
ja mnie	*I me*	aj – mi
ty ciebie	*you you*	ju – ju
on jego	*he him*	hi – hym
ona ją	*she her*	szi – her

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

ono	ono	*it*	*it*	yt – it
my	nas	*we*	*us*	łi – as
wy	was	*you*	*you*	ju – ju
oni	ich	*they*	*them*	dʰej – dʰem
one	je	*they*	*them*	dʰej – dʰem

Natomiast jeśli chcemy odpowiedzieć na pytanie „czyj?” musimy użyć następujących form:

polski		**angielski**		**wymowa**
ja	mój	*I*	*my*	aj – maj
ty	twój	*you*	*yours*	ju – joors
on	jego	*he*	*his*	hi – hys
ona	jej	*she*	*hers*	szi – hers
ono	jego	*it*	*its*	yt – yts
my	nasze	*we*	*ours*	łi – ałers
wy	wasze	*you*	*yours*	ju – joors
oni	ich	*they*	*theirs*	dʰej – dʰejrs
one	ich	*they*	*theirs*	dʰej – dʰejrs

Czas teraźniejszy – czyli budujemy proste zdania

W języku angielskim istnieją co najmniej trzy czasy teraźniejsze (dokonany, niedokonany, ciągły, itd). My skupimy się tylko na jednym „ogólnym”, który z dodatkowymi określeniami czasu pozwoli nam wyrazić co mamy na myśli i zostać bez problemów zrozumianym – nawet jeśli gramatycznie będzie trochę niepoprawnie.

Czas teraźniejszy prosty *Simple present* różni się nieco od zwykłego teraźniejszego czasu polskiego. Określa on raczej czynności i cechy, które mogą być prawdziwe ogólnie, zawsze, okresowo, powtarzalnie, itd.

Aby opisać zdarzenie zachodzące teraz, w bieżącej chwili np. „Ona w tej chwili idzie do szkoły.” należałoby użyć czasu tzw. teraźniejszego ciągłego, ale wykracza to poza zakres elementarnej znajomości gramatyki. Inne czasy wyjaśnione są skrótowo w końcowej części książki.

Samo proste zdanie w czasie *Simple present* nie daje informacji o tym kiedy dana rzecz ma miejsce – dlatego często należy dodać określenie precyzujące czas zdarzenia. Zobaczmy to na przykładach.

Zdania ogólnie prawdziwe, nie ma informacji kiedy coś się dzieje:

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Mój samochód jest zielony. = *My car is green.*
maj kar ys griin

Ptaki latają. = *Birds fly.*
byrds flaj

Polski odpowiednik to właśnie „ptaki latają", a nie „ptaki lecą". To drugie sformułowanie sugerowałoby na to, że dzieje się to w chwili obecnej, a nie ogólnie. Do tego byłby wymagany inny czas, który będzie opisany w dalszych podrozdziałach.

Nie ma informacji kiedy to się dzieje:

Anna pija zieloną herbatę. = *Anna drinks green tea.*
ana drynks griin tii

Musimy dodać informację kiedy to się dzieje:

Anna **codziennie** pija zieloną herbatę.
= *Anna drinks green tea* ***everyday***.
ana drynks griin tii ewri dej

W sposób uproszczony – trochę niepoprawny, ale w zupełności zrozumiały możemy zatem powiedzieć że:

Ona **w tej chwili** idzie do szkoły.
= *She goes to school* ***at the moment***.
szi gołz to skul at dʰe MOŁ'ment

Dosłownie oznacza to: „*Ona w tej chwili chodzi do szkoły*." co oczywiście brzmi nieco niezręcznie. Ale do elementarnej i w miarę **płynnej** elementarnej znajomości jest to **w zupełności** wystarczające, a my będziemy w stanie przekazać główną treść informacji.

Szyk wyrazów w zdaniu

W języku angielskim szyk wyrazów w zdaniu jest dużo bardziej „sztywny" niż w języku polskim. Oznacza to również, że niemal zawsze należy się tego szyku trzymać, co już w połowie ułatwi zrozumienie treści naszemu rozmówcy. Błędem jest bowiem tłumaczenie „słowo po

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

słowie" z języka polskiego – dowolność w kolejności słów wynikająca z elastyczności polskiego jest tutaj przeszkodą, a nie pomocą. Polskie zdania tłumaczone słowo-po-słowie są **niemal zawsze kompletnie niezrozumiałe** w języku angielskim. Szczególnie jeśli są to zdania złożone. Podajmy przykład prostego zdania:

Na stole śpią **koty**. (akcentujemy że są to koty, a nie np. psy)

Możemy równie dobrze użyć innej kolejności:

Koty na stole **śpią**. (a nie stoją)

Koty śpią **na stole**. (a nie na kanapie)

Po polsku każde zdanie jest poprawne, i każde byłoby zrozumiałe dla rozmówcy, który nie włada zbyt dobrze językiem polskim – każde z tych trzech zdań przekazuje informację o tym, że „koty śpią na stole".

Język angielski ma inne wymagania co do kolejności słów. Prawie zawsze bowiem należy używać niemal „żelaznej" reguły podmiot-orzeczenie-reszta. Jeśli więc już coś tłumaczymy z polskiego na angielski, to należy najpierw zadać sobie pytanie o **znaczenie** zdania, i przetłumaczyć to znaczenie z zachowaniem angielskiej kolejności słów w zdaniu.

Zdanie o kotach w języku angielskim w formie oznajmującej (z zachowaniem tych samych słów) jest poprawne tylko i wyłącznie w jednej kolejności: „*Cats sleep on the table."* (czyli podmiot-orzeczenie-reszta).

Inna kolejność jest niedopuszczalna, ponieważ albo zdanie będzie całkowicie niezrozumiałe, albo też rozmówca odniesie wrażenie że chcemy zadać pytanie. Wyjaśnimy to w szczegółach w kolejnych podrozdziałach.

Zdania oznajmujące

Jak już powiedzieliśmy wyżej w angielskich zdanich **oznajmujących** obowiązuje niemal żelazna kolejność:

Podmiot orzeczenie ***przedmiot*** *reszta.*

Gdzie „reszta" może oznaczać dodatkowe określenia kiedy lub gdzie coś się dzieje.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Zbudujmy zatem proste zdanie: „Oni wcześnie gotują kolację." Pierwszym wyrazem w angielskim prostym zdaniu oznajmującym powinien być podmiot, czyli „Oni", a więc:

They...

Drugim słowem będzie orzeczenie czyli „gotują":

They cook...

Trzecim słowem będzie „przedmiot" na który działa orzeczenie, czyli w tym przypadku „kolacja"

*They cook **dinner**...*

Natomiast na sam koniec wędruje określenie kiedy to się dzieje („wcześnie"):

*They cook **dinner** early.*

wymowa: dʰej kuuk DY'ner IIR'li

I taka kolejność słów w zdaniu **musi być** stosowana do większości zdań oznajmujących. Jeśli jakieś słowo nie występuje (nie ma „przedmiotu" lub dodatkowych określeń) to po prostu są one pomijane i występują dalsze słowa, bez zmiany kolejności. Podajmy przykłady:

Brak „przedmiotu" i dodatkowych określeń:

Ptaki latają. = ***Birds** fly.* byrds flaj

On chrapie. = ***He** snores*. hi snors

Brak "przedmiotu", ale z dodatkowymi określeniami:

On często chrapie. = ***He** snores frequently*.
hi snors FRI'kłentli

Ptaki latają w moim ogrodzie. = ***Birds** fly in my garden.*
byrds flaj yn maj GAR'den

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Brak określeń dodatkowych:

Oni gotują kolację. = ***They*** *cook* ***dinner***. dʰej kuuk DY'ner

Jesteś Polakiem. = ***You*** *are* ***Polish***. ju ar POŁ'lysz

Należy zwrócić uwagę, że nawet jeśli w polskim nie występuje osobny podmiot (ponieważ jest domyślnie zawarty w „Jesteś") to jednak w języku angielskim **musi się** on pojawić („*You*").

I dokładnie w ten sam sposób buduje się wszystkie zdania proste zdania oznajmujące.

They cook ***dinner*** *early.*

Konstrukcja - there is / there are

W języku angielskim **bardzo często** stosuje się tą konstrukcję do wyrażenia informacji o tym, że „coś znajduje się gdzieś".

W lodówce jest mleko. *There is milk in the fridge.*
dʰeer ys mylk yn dʰe frydż

W pokoju są jacyś ludzie. *There are some people in the room.*
dʰeer ar sam PII'pʏl yn dʰe ruum

There is ***milk*** *in the fridge.*

Konstrukcja – must / have to

Po polsku mówimy, że „Muszę wykonać ten rozkaz" ale również „Muszę iść na zakupy". Do obu tych wyrażeń używamy tego samego czasownika „musieć", ale pierwsze ze zdań wyraża większy „stopień przymusu" niż to drugie.

W języku angielskim te dwa „stopnie przymusu" wyrażone są w odrębny sposób. Słowo *must* mówi o bardzo mocnym przymusie (np.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

rozkaz wojskowy) i jest używane rzadziej. Natomiast jeśli chcemy wyrazić zdanie typu „Muszę iść na zakupy" (ale tak naprawdę nie mam ochoty) to używana jest konstrukcja *have to* (oczywiście *has to* dla on/ona/ono). Zobaczmy to na przykładach.

John musi iść do szpitala. *John must go to hospital.*
dżon mast goł tu HO'spital

Musisz wyłączyć prąd. *You must switch off electricity.*
ju mast słycz of elekTRI'siti

Muszę iść na zakupy. *I have to go shopping.*
aj haww tu goł SZO'ping

Sarah musi odpisać na emaila. *Sarah has to reply to an email.*
SA'ra has tu riPLAJ' tu an I'mejl

Konstrukcja *have to* jest normalnie używanym określeniem aby wyrazić znaczenie „musieć" (a nie czasownik *must*).

Zamiast *have to* można również usłyszeć *have got to*, albo nawet *got to*. Wynika to stąd, że czas dokonany od *have* to *have got*.

*I have to **go** shopping. You must **go** to hospital.*

Pytania i czasowniki modalne

Aby móc wyjaśnić jak buduje się zdania pytające (a później również przeczące) musimy wyjaśnić pojęcie czasowników modalnych.

Jest to kilka czasowników, które mają specjalną funkcję w języku angielskim. Czasowniki te muszą zostać użyte **zawsze** jeśli chcemy zadać pytanie lub zaprzeczyć, a również do określenia czasów (przyszły, przeszły, dokonany). Czasowniki takie są wówczas dodawane do treści zwykłego zdania aby móc je zaprzeczyć – nie można bowiem zaprzeczyć zwykłego czasownika.

Jeśli chemy zadać pytanie na które można odpowiedzieć „tak/nie" to musimy na początku zdania postawić czasownik modalny. W angielskim

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

słówko pytające "czy" **nie istnieje** – pytanie zadaje się właśnie postawieniem czasownika modalnego na początku zdania.

Weźmy jako przykład zdanie „Oni gotują kolację." Zdanie oznajmujące ma formę *They cook dinner*. Jeśli chcemy zadać pytanie „Czy oni gotują kolację?" musimy wstawić czasownik modalny „*do*" na samym początku zdania, czyli:

Oni gotują kolację.	*They cook dinner.*	$d_h$ej kuuk DY'ner
Czy oni gotują kolację?	***Do** they cook dinner?*	du $d_h$ej kuuk DY'ner?

Zasada tutaj jest taka, że jeśli czasownik modalny pojawi się, to przechwytuje on odmianę w trzeciej osobie liczby pojedynczej (dodanie końcówki „s"), czyli:

On chrapie.	*He snore**s**.*	hi snors
Czy on chrapie?	*Do**es** he shore?*	daz hi snor?
Ona robi kanapkę.	*She make**s** a sandwich.*	szi mejks a SAN'dłycz
Czy ona robi kanapkę?	*Do**es** she make a sandwich?*	daz szi mejk a SAN'dłycz?

Proszę zwrócić uwagę, że "*s*" zniknęło ze zwykłego czasownika i pojawiło się w „*does*". Poza tym, szyk w słów w zdaniu jest równie sztywny jak dla zdań oznajmujących.

***Do** they cook **dinner**?*

Czasownik modalny "*do*" jest najczęściej używany do zadawania pytań ze zwykłymi (niemodalnymi) czasownikami. Nawet jeśli w zdaniu

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

pojawi się słowo „*do*” jako główny czasownik, to musimy dodać jeszcze jedno „*do*” żeby zadać pytanie:

Odrabiasz lekcje każdego dnia. *You do homework every day.*
ju du HOŁM'łork EW'ri dej

Czy odrabiasz lekcje każdego dnia? *Do you do homework every day?*
du ju du HOŁM'łork EW'ri dej?

Czasowników modalnych jest jednak więcej:

używane w czasie teraźniejszym
do (du) – robić, czynić
be (bi) – być
can (kan) – móc
must (mast) – musieć
should (szuud) – powinno się
might (majt) – wskazuje na możliwość
may (mej) – wskazuje na pozwolenie
would (łuud) – wskazuje na tryb przypuszczający

używane w innych czasach
have (haww) – mieć
will (łyl) – wskazuje na czas przyszły
shall (szal) – wskazuje na czas przyszły
did (dydd) – czas przeszły od „*do*”
had (hadd) – czas przeszły od „*have*”
could (kuudd) – czas przeszły od „*can*”

Niektóre czasowniki modalne mogą być również użyte jako „zwykłe” czasowniki, a nie tylko do zadawania pytania. Wystąpią one jednak zawsze razem z innym czasownikiem. Podajmy kilka przykładów:

Musisz iść. *You **must go**.* ju mast goł

Mogę wstać od stołu. *I **may leave** the table.*
aj mej liiww d_he TEJ'b_yl

Powinniśmy uczyć się angielskiego. *We **should learn** English.*
łi szuudd lern IN'glysz

Robert umie pływać. *Robert **can swim**.*
RO'bert kan słym

W takim przypadku aby zadać pytanie musimy po prostu przestawić czasownik modalny na pierwsze miejsce w zdaniu, czyli np.:

Robert **can** swim.
↙
Can Robert swim?

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Czy musisz iść? *Must you go?* mast ju goł?

Czy mogę wstać od stołu? *May I leave the table?*
mej aj liiww d_he TEJ'b_yl?

Czy powinniśmy uczyć się angielskiego?
Should we learn English?
szuudd łi lern IN'glysz?

***Should** we learn **English**?*

Pytania 6W + 1H

Oczywiście można również zadać pytania inne niż tylko zaczynające się na słówko „czy". W języku angielskim istnieje 6 podstawowych sposobów zadawania takich pytań. Używa się do tego 6 słówek „W" czyli:

co?	*What?*	łot?
gdzie?	*Where?*	łeer?
kiedy?	*When?*	łen?
kto?	*Who?*	hu?
dlaczego?	*Why?*	łaj?
który?	*Which?*	łycz?

oraz 1 słówko „H" czyli: jak? w jaki sposób? *How?* hał?

How zazwyczaj łączy się z bardzo wieloma innymi słówkami określającymi dokładniej samo pytanie, czyli np. *how much?* (jak wiele?, niepoliczalne), *how strong* (jak mocno), *how many?* (ile?, policzalne), *how fast?* (jak szybko?), itd. Podobnie ma się rzecz z *which*: *in which* (w którym?), *with which* (z którym?), itd.

Jak nietrudno się domyślić, konstrukcja takich pytań oparta jest o podstawowy szyk zdania pytającego – po prostu słówko pytające wędruje na sam początek zdania (podobnie jak w j. polskim).

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Użyjmy podobnych przykładów jak powyżej:

Kiedy musisz iść? *When must you go?*
łen mast ju goł?

Kto może wstać od stołu? *Who may leave the table?*
hu mej liiww d_he TEJ'b_yl?

Dlaczego powiniśmy uczyć się angielskiego?
Why should we learn English?
łaj szuudd łi lern IN'glysz?

Jak dobrze Robert umie pływać?
How well can Robert swim?
hał łel kan RO'bert słym?

What / Who?

Należy zwrócić uwagę, że przy zastosowaniu pytania *what/who?* (co/kto?) z definicji pytamy o podmiot, który wówczas musi zniknąć ze zdania, aby miało ono sens.

Jeśli użyte jest *what/who?* to dopuszczalnym jest również zadanie pytania bez czasownika modalnego:

On chrapie. *He snores.*
Czy on chrapie? *Does he snore?*
Kto chrapie? *Who snores?*
(pytamy o podmiot, więc nie ma go w zdaniu)

Why ***should*** *we learn* ***English****?*

Przeczenia

Kolejnym bardzo ważnym aspektem są zdania przeczące, w których twierdzimy że coś się nie wydarzyło, czegoś nie ma, coś nie istnieje, itd.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Do takich zdań również potrzebujemy czasownika modalnego. Proste przeczenie buduje się w taki sposób, że bezpośrednio za czasownikiem modalnym wstawiamy słówko *not* (nie).

W normalnym języku mówionym i pisanym (np. emailach) stosuje się skracanie zaprzeczonego czasownika poprzez użycie apostrofu, czyli np. *do not* = *don't*. Natomiast w oficjalnych listach zawsze słowo *not* jest zapisane osobno, czyli *do not*.

Nie stosuje się praktycznie skrócenia dla czasownika modalnego *may* (który i tak nie jest zbyt często używany). Natomiast *cannot* pisze się jako jeden cały wyraz, ale można go skrócić tak samo jak inne zaprzeczenia modalne (*can't*). Spójrzmy na przykłady:

On chrapie. *He snores.* hi snors

On **nie** chrapie. *He **does not** snore. = He **doesn't** snore.*
hi daz not snor = he DA'$z_y$nt snor

Wiem to. *I know this* aj noł $d_h$ys

Nie wiem tego. *I **do not** know this. = I **don't** know this.*
aj du not noł $d_h$ys = aj dont noł $d_h$ys

Jesteśmy Polakami. *We are Polish.* łi ar POŁ'lysz

Nie jesteśmy Polakami. *We **are not** Polish. = We **aren't** Polish.*
łi ar not POŁ'lysz = łi A'rent POŁ'lysz

Powinniście uczyć się angielskiego. *You should learn English.*
ju szuudd lern IN'glysz

Nie powinniście uczyć się angielskiego.
*You **should not** learn English. = You **shouldn't** learn English.*
ju szuudd not lern IN'glysz
= ju SZUU'$d_y$nt lern IN'glysz

Oni pojechaliby autobusem. *They would go by bus.*
$d_h$ej łuudd goł baj bas

Oni **nie** pojechali**by** autobusem.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

*They **would not** go by bus. = They **wouldn't** go by bus.*
dʰej łuudd not goł baj bas
= dʰej ŁUU'dʸnt go baj bas

Robert umie pływać. *Robert can swim.* RO'bert kan słym

Robert **nie umie** pływać. *Robber **cannot** swim. = Robert **can't** swim.*
RO'bert kan-not słym = RO'bert kant słym

Możesz wstać od stołu. *You may leave the table.*
ju mej liiww dʰe TEJ'bʸl

Nie możesz wstać od stołu. *You **may not** leave the table.*
ju mej not liiww dʰe TEJ'bʸl

Konstrukcja – must / must not

Musimy również wspomnieć, że zaprzeczenie *must not* jest wyjątkiem i nabiera zupełnie innego znaczenia niż „nie musieć" – znaczy ono mianowicie że czegoś „nie wolno". Spójrzmy na takie zdanie:

Musisz iść do szpitala. *You **must** go to hospital.*
ju mast goł tu HO'spital

Nie wolno ci iść do szpitala. *You **must not** go to hospital.*
ju mast not goł tu HO'spital

Jeśli zatem chcemy zaprzeczyć, to wówczas musimy użyć konstrukcji *have to*. Polecamy również ponowne przejrzenie podrozdziału o *must/have to*:

Musisz iść do szpitala. *You **must** go to hospital.*

Nie musisz iść do szpitala.

*You **do not have to** go to hospital. = You **don't have to** go to hospital.*
ju du not haww to goł to HO'spital =
ju dont haww to goł to HO'spital

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Drugim sposobem przeczenie, jest użycie negatywnego słowa, bez przeczenia czasownika. Polskim odpowiednikiem może być tutaj „wszystko" oraz „nic" – to drugie słowo już samo w sobie jest negatywne.

W polskim powiemy: „mam wszystko" oraz zaprzeczymy „nie mam nic". Jak jednak widać, w tym drugim określeniu przeczymy podwójnie, zaprzeczając czasownik „nie mam" oraz używając negatywnego słowa „nic".

Regułą w języku angielskim jest to, że **nie przeczy się podwójnie**. Musimy powiedzieć po prostu dosłownie że albo „mam wszystko", albo „nie mam wszystkiego", albo też „mam nic" (a dokładniej „mam żadne"):

Mam wszystko. I have everything.
Nie mam nic. I have **nothing**.
Nie mam wszystkiego. (w znaczeniu, że coś mam, a czegoś nie mam) I do **not** have everything. (I don't have everthing.)

Nie mam pieniędzy. I do **not** have money. (I don't have money)
Nie mam pieniędzy. I have **no** money.
(dosłownie: Mam żadne pieniądze.)

Dlatego też, kiedy przeczymy konstrukcję *there is/there are* musimy zmienić sens zdania „nie ma czegoś", na „jest nic":

There is milk. ale There is **no** milk.
(a nie ~~There is not milk.~~)
There are some people. ale There are **no** people.
(~~There are not people.~~)

W tym przypadku słowo *no* oznacza tyle co „żaden" lub „wcale" (dosłownie „jest żadne mleko").

Podobnie ma się rzecz do osób, bo zamiast „ktoś" musimy użyć słowa „nikt":

Ktoś mnie kocha. *Somebody loves me.*
SAM'badi lowws mi

Nikt mnie nie kocha. *Nobody loves me.*
NOŁ'badi lowws mi

Nikt mnie nie kocha. *No-one loves me.*
NOŁ'-łan lowws mi

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Aby zaś zadać pytanie, to wówczas *some* musi zostać zmienione na *any*:

Masz trochę mleka.	*You have some milk.* `ju haww sam mylk`
Czy masz jakieś mleko?	*Do you have any milk?* `du ju haww A'ny mylk?`

I know ***this.*** *I* ***don't*** *know* ***this.***

Podsumowanie czasu teraźniejszego prostego

Wyjaśniliśmy jak w czasie prostym teraźniejszym buduje się zdania oznajmujące, pytające i przeczące. Porównajmy jeszcze raz kilka przykładów:

oznajmujące	**pytające**	**przeczące**
She does homework.	*Does she do homework?*	*She doesn't do homework.*
They cook dinner.	*Do they cook dinner?*	*They don't cook dinner.*
He snores.	*Does he snore?*	*He doesn't snore.*
I know this.	*Do I know this?*	*I don't know this.*
Robert swims.	*Does Robert swim?*	*Robert doesn't swim.*
Robert can swim.	*Can Robert swim?*	*Robert can't swim.*
We are Polish.	*Are we Polish?*	*We aren't Polish.*
John is funny.	*Is John funny?*	*John isn't funny.*

Czyli jeśli nie mamy czasownika modalnego w zdaniu oznajmującym, to go dodajemy (zazwyczaj *do/does*) aby zadać pytanie lub zaprzeczyć. Jeśli natomiast czasownik modalny już jest, to zostaje on wykorzystany (i przechwytuje „s" z on/ona/ono).

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Należy zauważyć, że każde zdanie podąża tym samym schematem i jest to naprawdę stosunkowo proste do opanowania (w porównaniu z innymi językami).

Widać też wyraźnie, że zmiany znaczenia zdania wiążą się zawsze z jakąś operacją na czasowniku modalnym.

Jak łatwo się domyślić, również i zmiana czasu na przyszły lub przeszły również będzie wiązać się z operacją na czasowniku modalnym – podczas gdy cała reszta szyku zdania pozostaje bez zmian. Dlatego też **bardzo dobre** opanowanie teraźniejszego czasu prostego (twierdzący, pytający i przeczący) daje nam doskonałą podstawę do opanowania każdego innego czasu.

I know this. ***Do*** *I know this?* *I* ***don't*** *know this.*

Czas przyszły prosty, zdania oznajmujące

Czas **przyszły** prosty jest niemal dokładnym odwzorowaniem czasu teraźniejszego prostego. Co więcej, ponieważ zawsze występuje w nim słowo modalne *will*, to już od razu wiadomo jak zadać pytanie i jak zaprzeczyć – nie musimy nic dodawać. Dodatkowym ułatwieniem jest to, że *will* się nie odmienia dla żadnej osoby, a czasownik zwykły zmienia się do formy bezokolicznika. Dlatego też ze zdań w czasie przyszłym całkowicie znika „s" dla on/ona/ono.

Czas przyszły tworzy się przez dodanie przed czasownik zwykły słowa modalnego *will* (wymowa: `łyl`). Nie da się przetłumaczyć samego słowa *will* jako czasownika – wskazuje ono po prostu na czas przyszły.

Istnieje również rzeczownik pisany tak samo „will", który oznacza tyle co „wola" lub „testament", ale oczywiście nie ma to nic wspólnego z czasem gramatycznym.

Aby więc utworzyć czas przyszły z czasu teraźniejszego musimy dodać słowo *will* przed czasownik zwykły:

On chrapie.	*He snores*.	`hi snors`
On **będzie** chrapał.	*He* ***will*** *snore*.	`hi łyl snor`

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Jadę do Polski. *I go to Poland*. aj goł to POŁ'land
Pojadę do Polski. *I **will** go to Poland*. aj łyl goł to POŁ'land

John jest śmieszny. *John is funny.* dżon ys FA'ni
John **będzie** śmieszny. *John **will** be funny.* dżon łyl bi FA'ni
(należy zwrócić uwagę, że forma *is* zmieniła się na bezokolicznik *be*)

Oni gotują kolację każdego dnia.
They cook dinner every day.
dhej kook DY'ner EW'ri dej

Oni jutro **u**gotują kolację.
*They **will** cook dinner tomorrow.*
$d_h$ej łyl kook DY'ner tuMO'roł

Uczysz się angielskiego.
You learn English.
ju lern IN'glysz

Nauczysz się angielskiego.
*You **will** learn English.*
ju łyl lern IN'glysz

Zawsze w to samo miejsce, zawsze to samo słowko. Prawda, że przydała się znajomość czasu teraźniejszego jako podstawy? Czyż nie jest to naprawdę proste?

Należy tylko pamiętać, że *will* jest modalne, więc nie będzie się łączyć z innymi modalnymi. Nie możemy więc powiedzieć „*will can*" (będę mógł), „*will should*" (będę powinien – to wyrażenie nie działa nawet po polsku...) czy też „*will must*" (będę musiał). Aby wyrazić te zdania należy użyć odpowiednich „słabszych" zamienników czyli:

I must go. ale: I will have to go.
(polecamy przeczytać jeszcze raz podrozdział must/have to)

I should go. ale: I will need to go.
(should = powinien, need = potrzebuje)
I can go. ale: I will be able to go.
(can = móc, able = zdolny do czegoś)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

I know ***this.*** *I* ***will*** *know* ***this.***

Czas przyszły prosty, zdania pytające

Zdania pytające podlegają tym samym zasadom, co w czasie teraźniejszym – czasownik modalny na sam początek. Ale ponieważ modalny już jest (*will*) więc nie musimy dodawać żadnych innych czasowników typu *do*. Użyjmy tych samych przykładów:

Czy on chrapie?	*Does he snore?*
Czy on **będzie** chrapał?	***Will*** *he snore?*
Czy jeżdżę do Polski?	*Do I go to Poland?*
Czy **po**jadę do Polski?	***Will*** *I go to Poland?*

Czy John jest śmieszny? *Is John funny?*
(ponieważ *is* jest modalne)

Czy John **będzie** śmieszny? ***Will*** *John be funny?*
(zmiana na bezokolicznik *be*)

Czy oni gotują kolację każdego dnia?
Do they cook dinner every day?

Czy oni jutro **u**gotują kolację? ***Will*** *they cook dinner tomorrow?*

Czy uczysz się angielskiego?	*Do you learn English?*
Czy **na**uczysz się angielskiego?	***Will*** *you learn English?*

Do *I know* ***this?*** ***Will*** *I know* ***this?***

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Czas przyszły prosty, przeczenia

Zapewne Czytelnik domyśli się w tym miejscu, że zdania negujące będą podobnie łatwe, i że przeczenie będzie polegało tylko na dodaniu słówka przeczącego *not* bezpośrednio za *will*. W rezultacie otrzymamy *will not*, które można skrócić jako *won't* (`łont`). Poza tym zasady są indentyczne.

On będzie chrapał. *He will snore*.
On **nie będzie** chrapał. *He **will not** snore*. = *He won't snore*.

Pojadę do Polski. *I will go to Poland*.
Nie pojadę do Polski. *I **will not** go to Poland*.
= I won't go to Poland.

John będzie śmieszny. *John will be funny.*
John **nie będzie** śmieszny. *John **will not** be funny.*
= John won't be funny.

Oni jutro ugotują kolację. *They will cook dinner tomorrow.*
Oni jutro **nie u**gotują kolacji. *They **will not** cook dinner tomorrow. =*
They won't cook dinner tomorrow.

Nauczysz się angielskiego. *You will learn English*.
Nie nauczysz się angielskiego. *You **will not** learn English. =*
You won't learn English.

I will not** know **this.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Podsumowanie czasu przyszłego prostego

Podsumujmy krótko co do tej pory nauczyliśmy się o czasie przyszłym prostym:

oznajmujące	**pytające**	**przeczące**
She will do homework.	*Will she do homework?*	*She won't do homework.*
They will cook dinner.	*Will they cook dinner?*	*They won't cook dinner.*
He will snore.	*Will he snore?*	*He won't snore.*
I will know this.	*Will I know this?*	*I won't know this.*
Robert will swim.	*Will Robert swim?*	*Robert won't swim.*
Robert will be able to swim.	*Will Robert be able to swim?*	*Robert won't be able to swim.*
We will be Polish.	*Will we be Polish?*	*We won't be Polish.*
John will be funny.	*Will John by funny?*	*John won't be funny.*

*I **will** know **this.*** ***Will** I know **this?***
*I **will not** know **this.*** *I **won't** know **this.***

Czas przeszły prosty

Czas **przeszły** prosty jest nieco bardziej skomplikowany, ale tylko z uwagi na fakt, że w języku angielskim występuje około 200 czasowników nieregularnych, których formy czasu przeszłego trzeba się nauczyć na pamięć. Zacznijmy jednak od zdefiniowania co to są czasowniki regularne i nieregularne.

Czasowniki regularne, to takie, dla których formę przeszłą tworzy się przez dodanie końcówki „*-d*" lub „*-ed*". Tą dodaną końcówkę jeśli tylko można to należy wymiawiać jako „t" – tak jest w większości przypadków. Jeśli jednak nie mamy pewności to zawsze można wymówić jako „d" lub „ed". Dla przykładu:

Gotuję.	*I cook.*	`aj kuuk`
Gotowałem.	*I cook**ed**.*	`aj kuuk`**`t`**
Myję.	*I wash.*	`aj łosz`

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Myłem.	*I wash**ed**.*	aj łosz**t**

ale:

Wyprowadzam się.	*I move out.*	aj muuww ałt
Wyprowadziłem się.	*I move**d** out.*	aj muuww**dd** ałt
Drukuję.	*I print.*	aj prynt
Drukowałem.	*I print**ed**.*	aj PRYN't**edd**

Czasowników nieregularnych niestety należy nauczyć się na pamięć (obszerna lista podana jest na końcu książki). Dla większości z nich nie ma jakichś określonych zasad. Niektóre, te najkrótsze, nie odmieniają się w ogóle (np. *let* lub *fit*), natomiast inne zmieniają się całkowicie (*go - went* lub *be - was*). Są również takie, które pomimo takiej samej pisowni wymawiane są inaczej – takim jest np. *read*, który nie zmienia swojej pisowni, ale w czasie teraźniejszym („czytać") jest wymawiany riidd, a w czasie przeszłym („przeczytać") jest wymawiany reedd. W zdaniach pisanych to czy mamy do czynienia z czasem teraźniejszym czy przeszłym należy wywnioskować z kontekstu.

Listę większości czasowników nieregularnych podano na końcu książki, przed słownikiem angielsko-polskim. Lista ta zawiera odmianę zarówno czasu przeszłego prostego, jak i czasu przeszłego dokonanego. Do podstawowej znajomości wystarczy tylko znać formę prostą. Forma dokonana wyjaśniona jest w szczegółach w dalszych podrozdziałach tej książki.

Idę do pracy.	*I go to work.*	aj goł tu łork
Poszedłem do pracy.	*I **went** to work.*	aj **łent** tu łork
Jestem głodny.	*I am hungry.*	ajm HAN'gry
Byłem głodny.	*I **was** hungry.*	aj **łos** HAN'gry

Jeśli nie znamy formy czasu przeszłego dla danego czasownika, to **zawsze** możemy wybrnąć używając formy przeszłej czasownika modalnego, czyli ***did*** z dowolnym innym czasownikiem. Należy zwrócić uwagę, że słowo ***did*** (dla czasu przeszłego) wstawia się identycznie do szyku zdania jak wyjaśnione wcześniej ***will*** (dla czasu przyszłego). Czyli nie musimy uczyć się nowego szyku zdania.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Poszedłem do pracy. *I **went** to work. = I **did go** to work.*
aj łent tu łork = aj dydd goł tu łork

Czas przeszły prosty, zdania oznajmujące

Czas przeszły prosty tworzy się przez odpowiednią modyfikację czasownika. Wszystko sprowadza się po prostu do wzięcia odpowiedniego zdania w czasie teraźniejszym i zamianie czasownika głównego na czas przeszły. Szyk zdania pozostaje bez zmian. Dlatego właśnie dobre opanowanie żelaznego szyku podmiot-orzeczenie-reszta jest tak bardzo ważne.

z czasownikami regularnymi:

Jane gotuje obiad.	*Jane cooks dinner.*	dżejn kuuks DY'ner
Jane gotowała obiad.	*Jane cooked dinner.*	dżejn kuukt DY'ner
On myje samochody.	*He washes cars.*	hi ŁO'szes kars
On mył samochody.	*He washed cars.*	hi łoszt kars
Oni wyprowadzają się.	*They move out.*	$d_h$ej muuww ałt
Oni wyprowadzili się.	*They moved out.*	$d_h$ej muuwwdd ałt
Drukuję jakiś tekst.	*I print some text.*	aj prynt sam tekst
Wydrukowałem jakiś tekst.	*I printed some text.*	aj PRYN'tedd sam tekst

z czasownikami nieregularnymi:

Kate jest Polką.	*Kate is Polish.*	kejt ys POŁ'lysz
Kate była Polką.	*Kate was Polish.*	kejt łos POŁ'lysz
Mój kot pije mleko.	*My cat drinks milk.*	maj kat drynks mylk
Mój kot pił mleko.	*My cat drank milk.*	maj kat drank mylk
Wiem to.	*I know this.*	aj noł $d_h$ys
Wiedziałem to.	*I knew this.*	aj nju $d_h$ys

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Could jest swego rodzaju wyjątkiem, ponieważ pomimo tego że jest uznawany za czas przeszły od *can*, to jednak ma wydźwięk przypuszczający. Czyli np. *I could* oznacza bardziej „mógłbym" niż „mogłem". Dlatego też aby utworzyć czas przeszły od *can* lepiej jest użyć formy *be able to*, która oznacza tyle co „być w stanie coś zrobić", „mieć możliwość zrobienia czegoś" (w sensie, że nie ma żadnych przeszkód).

John może to zrobić.	*John can do it.*	dżon kan du yt
John mógł to zrobić.	*John **was able to** do it.* dżon łos EJ'b$_y$l tu du yt	

Polecamy również ponowne zajrzenie do sekcji o *must/have to.*

*He washed **cars**.* *I knew **this**.*

Czas przeszły prosty, zdania pytające

Podobnie jak w czasie teraźniejszym, aby zadać pytanie musimy użyć czasownika modalnego na początku zdania. Jeśli mamy już czasownik modalny w zdaniu, to przenosimy go tylko na początek, a jeśli nie mamy to musimy go dodać.

Oczywiście czasownik modalny musi być w formie przeszłej – ale z uwagi na to nie ma znaczenia czy czasownik zwykły jest regularny czy nie, co jest ułatwieniem.

W czasie teraźniejszym prostym będziemy mieć do czynienia praktycznie tylko z dwoma czasownikami modalnymi. Pierwszym jest *did* (czas przeszły od *do*). Drugim jest czas przeszły od *is*, który może przyjąć formę *was* (dla *I, he, she, it*) lub *were* (dla *you, we, they*).

Innych modalnych się nie używa ponieważ albo w ogóle nie występują one w czasie przeszłym (*must, should, might, may, would*) lub też oznaczają zupełnie inny czas (*will, shall, have*). Sytuację z *could* opisaliśmy powyżej.

Czy Jane gotuje obiad?	*Does Jane cook dinner?* daz dżejn kuuk DY'ner?
Czy Jane gotowała obiad?	***Did** Jane cook dinner?* dydd dżejn kuuk DY'ner?

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Czy on myje samochody.	*Does he wash cars?* daz hi łosz kars?
Czy on mył samochody?	***Did** he wash cars?* dydd hi łosz kars?
Czy oni wyprowadzają się?	*Do they move out?* du $d_h$ej muuww ałt?
Czy oni wyprowadzili się?	***Did** they move out?* dydd $d_h$ej muuww ałt?
Czy Kate jest Polką?	*Is Kate Polish?* ys kejt POŁ'lysz?
Czy Kate była Polką?	***Was** Kate Polish?* łos kejt POŁ'lysz?
Czy ten dom jest biały?	*Is this house white?* ys $d_h$ys hałs łajt?
Czy ten dom był biały?	***Was** this house white?* łos $d_h$ys hałs łajt?

Jednym z niewielu wyjątków jest pytanie z użyciem słówkek *what/who* (co/kto). Wówczas podmiot nie musi wystąpić w zdaniu (bo przecież o niego pytamy), a pytanie można zadać używając samego czasownika zwykłego w czasie przeszłym. Słówka pytające *what/who* po prostu zastępują podmiot i jednocześnie zadają pytanie.

Czy on mył samochody?	***Did** he wash cars?* dydd hi łosz kars?
Kiedy on mył samochody?	***When did** he wash cars?* łen dydd hi łosz kars?
Kto mył samochody?	***Who** washed cars?* hu łoszt kars?

Was** Kate **Polish? ***Did** I know **this?***

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Czas przeszły prosty, zdania przeczące

W czasie przeszłym reguły są podobne jak dla czasu teraźniejszego. Ponownie możemy przeczyć tylko czasownik modalny, a więc w praktyce będziemy używać tylko *did not* lub *was not / were not*. Nie ma znaczenia czy czasownik zwykły jest nieregularny lub nie, bo główna „akcja" skupia się na modalnym.

W teraźniejszym możemy stosować skrócenie *don't* / *doesn't* oraz *aren't / isn't*, natomiast w czasie przeszłym prostym mamy tylko *didn't* (DY'dynt) oraz *wasn't* / *weren't* (ŁO'zynt, ŁE'rent). Istnieje również używane w języku potocznym niepoprawne wyrażenie *ain't* (ejnt), które jest potocznym (i raczej rzadko używanym) odpowiednikiem *isn't*.

Podajmy zatem kilka przykładów:

Jane nie gotuje obiadu.	*Jane does not cook dinner.* dżejn daz not kuuk DY'ner
Jane nie gotowała obiadu.	*Jane **did not** cook dinner.* dżejn dydd not kuuk DY'ner
On nie myje samochodów.	*He doesn't wash cars.* hi DA'zynt łosz kars
On nie mył samochodów.	*He **didn't** wash cars.* hi DY'dynt łosz kars
Nie wiem tego.	*I don't know this.* aj dont noł dhys
Nie wiedziałem tego.	*I **didn't** know this.* aj DY'dynt noł dhys
Kate nie jest Polką.	*Kate isn't Polish.* kejt Y'zynt POŁ'lysz
Kate nie była Polką.	*Kate **wasn't** Polish.* kejt ŁO'zynt POŁ'lysz
Domy nie są białe.	*Houses aren't white.* HAŁ'zes A'rent łajt

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Domy nie były białe. *Houses **weren't** white.*
HAŁ'zes ŁE'rent łajt

*Kate **wasn't** **Polish.** I **didn't** know **this.***

Podsumowanie czasu przeszłego prostego

Podsumujmy krótko czego nauczyliśmy się o czasie przeszłym prostym:

oznajmujące	**pytające**	**przeczące**
She did homework.	*Did she do homework?*	*She didn't do homework.*
They cooked dinner.	*Did they cook dinner?*	*They didn't cook dinner.*
He snored.	*Did he snore?*	*He didn't snore.*
I knew this.	*Did I know this?*	*I didn't know this.*
Robert swam.	*Did Robert swim?*	*Robert didn't swim.*
Robert was able to swim.	*Was Robert able to swim?*	*Robert wasn't able to swim.*
We were Polish.	*Were we Polish?*	*We weren't Polish.*
John was funny.	*Was John funny?*	*John wasn't funny.*

*Kate was **Polish.** **Was** Kate **Polish?** Kate **wasn't** **Polish.***

*I knew **this.** **Did** I know **this?** I **didn't** know **this.***

Podsumowanie trzech czasów prostych

Podsumujmy zatem wszystkie trzy czasy proste (teraźniejszy, przyszły i przeszły), we wszystkich trzech formach (oznajmującej, pytającej i przeczącej). Użyjemy tych samych zdań do pokazania różnic pomiędzy wszystkimi formami.

Zachęcam Czytelnika do przeczytania na głos wszystkich zdań z poniższych tabel.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

zdania oznajmujące

przeszły	teraźniejszy	przyszły
Kate was Polish.	*Kate is Polish.*	*Kate will be Polish.*
These houses were white.	*These houses are white.*	*These houses will be white.*
They cooked dinner.	*They cook dinner.*	*They will cook dinner.*
He did homework.	*He does homework.*	*He will do homework.*
We knew this.	*We know this.*	*We will know this.*
You learnt English.	*You learn English.*	*You will learn English.*
Robert needed to swim.	*Robert should swim.*	*Robert will need to swim.*
I had to go to hospital.	*I must go to hospital.*	*I will have to go to hospital.*

zdania pytające

Przeszły	teraźniejszy	przyszły
Was Kate Polish?	*Is Kate Polish?*	*Will Kate be Polish?*
Were these houses white?	*Are these houses white?*	*Will these houses be white?*
Did they cook dinner?	*Do they cook dinner?*	*Will they cook dinner?*
Did he do homework?	*Does he do homework?*	*Will he do homework?*
Did we know this?	*Do we know this?*	*Will we know this?*
Did you learn English?	*Do you learn English?*	*Will you learn English?*
Did Robert need to swim?	*Should Robert swim?*	*Will Robert need to swim?*
Did I have to go to hospital?	*Do I have to go to hospital?*	*Will I have to go to hospital?*

zdania przeczące (pełne, z rozwiniętym *not*)

przeszły	teraźniejszy	przyszły
Kate was not Polish.	*Kate is not Polish.*	*Kate will not be Polish.*
These houses were not white.	*These houses are not white.*	*These houses will not be white.*

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

They did not cook dinner.	*They do not cook dinner.*	*They will not cook dinner.*
He did not do homework.	*He does not do homework.*	*He will not do homework.*
We did not know this.	*We do not know this.*	*We will not know this.*
You did not learn English.	*You do not learn English.*	*You will not learn English.*
Robert did not need to swim.	*Robert does not need to swim.*	*Robert will not need to swim.*
I did not have to go to hospital.	*I do not have to go to hospital.*	*I will not have to go to hospital.*

zdania przeczące (ze skracającym apostrofem)

przeszły	**teraźniejszy**	**przyszły**
Kate wasn't Polish.	*Kate isn't Polish.*	*Kate won't be Polish.*
These houses weren't white.	*These houses aren't white.*	*These houses won't be white.*
They didn't cook dinner.	*They don't cook dinner.*	*They won't cook dinner.*
He didn't do homework.	*He doesn't do homework.*	*He won't do homework.*
We didn't know this.	*We don't know this.*	*We won't know this.*
You didn't learn English.	*You don't learn English.*	*You won't learn English.*
Robert didn't need to swim.	*Robert doesn't need to swim.*	*Robert won't need to swim.*
I didn't have to go to hospital.	*I don't have to go to hospital.*	*I won't have to go to hospital.*

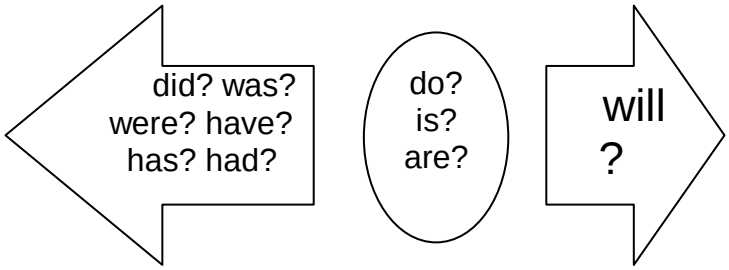

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

przeszły	teraźniejszy	przyszły
I knew this.	*I know this?*	*I will know this.*
Did I know this?	*Do I know this?*	*Will I know this?*
I did not know this.	*I do not know this.*	*I will not know this.*

Pod, nad, przy, obok...

Aby łatwiej zapamiętać znaczenie przyimków można się posłużyć następującym diagramem.

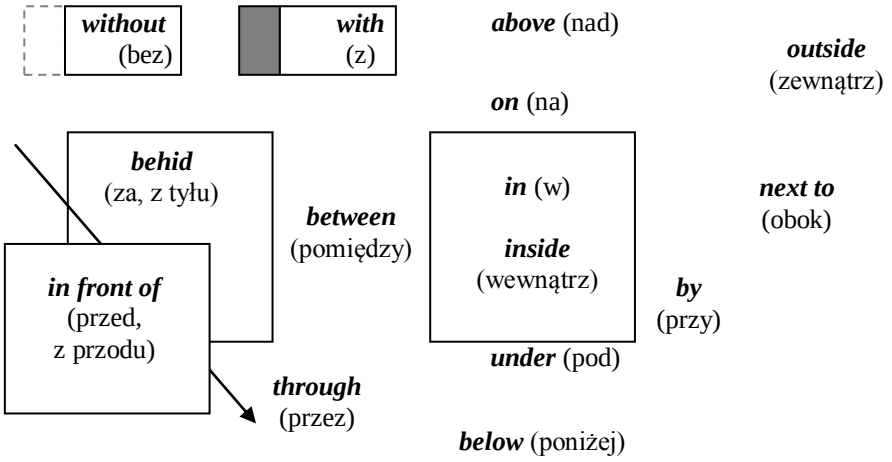

Należy jednak zwrócić uwagę, że przyimki nie występują osobno, ale w połączeniu z innymi słowami, np. mówimy że jedziemy "nad morze" ale również "w góry", albo że coś znajduje się "na mojej ulicy" lub "za tydzień".

Ale w większości przypadków nie da się tego typów wyrażeń bezpośrednio przetłumaczyć z polskiego. W angielskim powiemy np. *to the seaside*, *in my street* oraz *in a week*. Dlatego też, najlepiej jest studiować tego typu wyrażenia i starać się zapamiętać jakiego przyimka należy użyć w danej frazie. Jest to szczególnie ważne jeśli przyimek łączy się z czasownikiem (następny podrozdział) – ponieważ pociąga za sobą całkowitą zmianę znaczenia. W takim przypadku użycie przyimka przetłumaczonego z polskiego nie będzie niepoprawne, ale zazwyczaj zupełnie niezrozumiałe.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Zmiana znaczenia czasowników

W języku polskim podstawowe znaczenie czasownika modyfikowane jest odpowiednim przedrostkiem. Powstaje wówczas słowo o zupełnie innym znaczeniu:

podstawowe znaczenie	**prowadzić**
zmodyfikowane przedrostkiem	**wy**prowadzić, **prze**prowadzić, **u**prowadzić

W języku angielskim działa to trochę inaczej. Również używany jest podstawowy czasownik, który po modyfikacji ma zupełnie inne znaczenie, ale znaczenie to uzyskuje się przez dodanie odpowiednich przyimków. Nie powstaje wówczas nowe pojedyncze słowo (jak np. polskie „**wy**prowadzić", ale kombinacja słów „czasownik + przyimek" przyjmuje nowe znaczenie.

Należy zatem zawsze powiedzieć **zarówno czasownik** główny jak i odpowiedni **przyimek**, bo w przeciwnym razie zdanie nie będzie mieć sensu. Podajmy przykłady (ale takich czasowników jest oczywiście bardzo dużo):

czasownik	***move*** (muuww) – ruszać, przemieszczać
zmodyfikowane przyimkami	*move **out*** (muuww ałt) – **wy**prowadzić się
	*move **in*** (muuww yn) – **w**prowadzić się
	*move **to*** (muuww tu) – **prze**prowadzić się do
	*move **away*** (muuww A'łej) – **odsunąć się**
	*move **around*** (muuww A'rałnd) – **być ciągle w ruchu**
czasownik	***pay*** (pej) – płacić
zmodyfikowane przyimkami	*pay **out*** (pej ałt) – **wypłacić**
	*pay **up*** (pej ap) – **zapłacić** (np. stary dług)
	*pay **back*** (pej bak) – **oddać**
	*pay **off*** (pej of) – **spłacić** (np. kredyt), **opłacić się**
	*pay **through*** (pej $t_h$ruu) – **płacić** (poprzez kogoś)

czasownik	***put*** (put) – umieścić, kłaść
zmodyfikowane przyimkami	*put **out*** (put ałt) – **ugasić**
	*put **in*** (put in) – **włożyć** (do środka)
	*put **back*** (put bak) – **odłożyć spowrotem** (na miejsce)
	*put **off*** (put of) – **przełożyć na później**
	*put **up*** (put ap) – **znosić** (jakąś niewygodę)
	*pay **away*** (put A'łej) – **odłożyć** (np. w jakieś

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

	miejsce)

Komentarz zamykający do I części

W poprzednim podrozdziale podsumowaliśmy zdobytą wiedzę w ośmiu zdaniach odmienionych przez trzy czasy i trzy rodzaje zdań. Dało to w sumie 72 przykłady najważniejszych prostych konstrukcji w języku angielskim.

Są to tylko trzy podstawowe czasy, które są jak widać stosunkowo łatwe do opanowania. Co prawda ich znajomość nie gwarantuje nam całkowitej poprawności gramatycznej – w dalszym ciągu możemy dla angielskiego ucha brzmieć jak „On myć samochód".

Ale to naprawdę nie jest istotne. Najważniejsze jest to, aby konstrukcje pokazane w tych 72 przykładach mieć opanowane **bardzo dobrze**. Szyk zdania musimy mieć opanowany tak płynnie, żeby nie zastanawiać się nad tym, które kolejne słowo ma się pojawić. Nasz mózg musi potrafić automatycznie pomyśleć o tym **jakiego** czasownika użyć, a nie dalej zastanawiać się nad tym czy w tym miejscu ma być czasownik, czy też może jeszcze inny rzeczownik?

Po bardzo dobrym opanowaniu tych konstrukcji podanych w tabelach przykładów powyżej jedyne co zostaje do nauki to tylko słówka. Bo znając słowa i używając tych trzech prostych czasów (teraźniejszy, przyszły, przeszły) możemy porozmawiać o naprawdę wszystkim. Jeśli nawet samo określenie czasu nie jest zbyt fortunne i może początkowo mylić naszego rozmówcę (np. „pijam herbatę" zamiast poprawnego „piję herbatę"), to przecież bardzo łatwo to sprecyzować przez dodanie wyrażenia określającego dokładnie kiedy lub gdzie się to dzieje (teraz, za tydzień, wczoraj, przez dziesięcioma laty).

I właśnie o to chodzi w praktycznym angielskim używanym na co dzień.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Część II – Bardziej zaawansowana gramatyka

Komentarz na temat pozostałych czasów

Jak wspomnieliśmy wcześniej w języku angielskim istnieje wiele „czasów" – w zależności od tego jak liczyć poszczególne formy może ich być nawet do 20 (wliczając np. takie osobliwości jak podawanie czasu przyszłego w przeszłości i na odwrót...)

Aby móc się płynnie wyrazić na dowolny temat potrzebne są tylko trzy proste: teraźniejszy, przyszły i przeszły. Jest to w zupełności wystarczające do tego co **my** chcemy powiedzieć.

Pewnym problemem jest jednak to, że nasi rozmówcy (czy też słowo pisane) będą używać tych wszystkich innych czasów. Musimy mieć zatem rozeznanie co one mogą oznaczać.

Oczywiście nie musimy umieć używać tych skomplikowanych czasów – wystarczy, że będziemy w stanie zrozumieć to co do nas powiedziano. Odpowiedzieć zawsze możemy w jednym z naszych trzech podstawowych dobrze znanych czasów. To naprawdę nie będzie najmniejszym problemem przy rozmowie.

Możemy jednak zaobserować pewną prawidłowość. Otóż szyk zdania pozostaje bez zmian, a zmieniają się tylko rodzaje i sposoby użycia czasowników. Toteż bez trudu powinniśmy umieć rozszyfrować znaczenie nawet jeśli nie znamy konstrukcji danego czasu.

Czasy przyszłe

Rozpoznanie czasów przyszłych jest łatwe – praktycznie zawsze bowiem musi wystąpić słowo modalne ***will***. Jeśli więc usłyszymy lub zobaczymy to słowo w zdaniu, to możemy mieć pewność że zawsze mamy do czynienia z czasem przyszłym, nawet jeśli wystąpi tam wiele innych czasowników. O reszcie znaczenia decyduje dodatkowy czasownik zwykły (który zawsze musi wystąpić) i inne słowa treści zdania (np. określające miejsce wydarzenia).

Spójrzmy na taki przykład:

*I **will** be doing a lot of driving tomorrow.*

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Ponieważ występuje słówko *will*, to natychmiast wiadomo jest że chodzi o czas przyszły. Jest to potwierdzone tym, że występuje tam słowo *tomorrow* (jutro).

Czasy ciągłe

Jednym z czasów teraźniejszych jest tzw. czas ciągły (*Continuous*, czasy proste to *Simple*). Używany jest bardzo często, tak często jak czas prosty. Mówi on o tym, że coś dzieje się cały czas (ciągle) właśnie tej chwili, o której jest mowa, w danym momencie. Czas ten jest zbudowany zawsze przez użycie czasownika ***am / is / are*** wraz z drugim czasownikiem zwykłym, który zawsze kończy się na „***-ing***". Podajmy kilka przykładów:

Oni teraz śpiewają.	*They **are** sing**ing** now.* dʰej are SYN'ging nał
W tej chwili czytam.	*I **am** read**ing** at this moment.* aj am RII'ding at dʰys MOŁ'ment
Deszcz pada.	*It **is** rain**ing**.* yt ys REJ'ning

Oczywiście zadawanie pytań i przeczenie działa identycznie jak w czasach prostych – należy użyć czasownika modalnego. Ale ponieważ on już jest w zdaniu, to wystarczy tylko go przenieść na początek:

***Are** they sing**ing** now?*

*I **am not** read**ing** at this moment.*

*It **is not** rain**ing**.*

Ta sama konstrukcja czasu teraźniejszego ciągłego jest również używana to wyrażenia bardzo bliskiej przyszłości, podobnie zresztą jak w języku polskim. Można bowiem powiedzieć: „Jutro jadę do Krakowa" – wyrażamy czas przyszły, ale używając czasownika w czasie teraźniejszym „jadę", a nie „pojadę":

Jutro jadę do Krakowa.	*I **am** go**ing** to Cracow **tomorrow**.* aj am GOŁ'ing to KRA'koł tuMO'roł

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Czas przyszły ciągły

Konstrukcję czasu teraźniejszego ciągłego jest bardzo łatwo zamienić na czas przyszły. Wystarczy wstawić dodatkowe słowo *will* a czasownik *am/are/is* zmienić na *be*.

Oni będą śpiewać.	*They **will be** sing**ing**.* dʰej łyl bi SYN'ging
Będę pisał.	*I **will be** writ**ing**.* aj łyl bi RAJ'ting
Będzie padał deszcz.	*It **will be** rain**ing**.* yt łyl bi REJ'ning

Takie zdania oznaczają, że coś będzie się działo dokładnie w chwili, o której mówimy, np. w dalszym opisie lub w drugim zdaniu. Na przykład:

Jutro o 9 rano będę pił kawę.
I will be drinking coffee tomorrow at 9 am.

Czas przeszły ciągły

Równie łatwo jest utworzyć czas przeszły. Wystarczy czasownik *am/are/is* zmienić na *was/were*.

Oni będą śpiewać.	*They **were** sing**ing**.* dʰej łeer SYN'ging
Pisałem.	*I **was** writ**ing**.* aj łos RAJ'ting
Padał deszcz.	*It **was** rain**ing**.* yt łos REJ'ning

Ponieważ jest to czas ciągły, wiec mówi o konkretnej chwili, najczęściej opisanej w dodatkowym zdaniu (które samo będzie najczęściej w czasie przeszłym prostym):

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Dziewczyna uśmiechnęła się kiedy patrzyłem na nią.
*The girl smil**ed** when I **was** look**ing** at her.*
dhe gyrl smajldd łen aj łos LUU'king at her

W tym ostatnim zdaniu mamy najpierw czas przeszły prosty (*smiled*) ale opisujemy sytuację, która wydarzyła się w danym momencie (kiedy patrzyłem na nią), dlatego też w drugiej części pojawia się czas przeszły ciągły (*I was looking*).

Czasy przeszłe dokonane

Jest kilka czasów przeszłych zwanych *Perfect*. Oznacza to generalnie, że określają one czynności dokonane, które wydarzyły się w przeszłości, ale ich skutki mogą trwać do chwili obecnej.

Czasy te charakteryzują się tym, że jako słowo modalne użyty jest w nich czasownik *have / has / had*, po którym następuje czasownik „zwykły" w formie czasu przeszłego (czyli konstrukcja nieco podobna do tej z czasu przyszłego *will*).

Jeśli czasownik zwykły jest regularny, to przyjmuje końcówkę jak w zwykłym czasie przeszłym (czyli „*-ed*").

Jeśli czasownik zwykły jest nieregularny, to przyjmuje **trzecią** formę – porównaj z listą czasowników nieregularnych w załączniku.

Ugotowałem obiad.	*I **have** cook**ed** dinner.* aj haww kuukt DY'ner
Dostałeś awans.	*You **have got** a promotion.* ju haww got a proMOŁ'szyn
Pojechali do pracy.	*They **have gone** to work.* dhej haww gon to łork
On obejrzał ten film.	*He **has seen** this film.* hi has siin dhys fylm
Byłem w Paryżu.	*I **have been** to Paris*. aj haww biin tu PA'rys

Skutki są takie, że: obiad jest ugotowany i czeka na resztę rodziny, awans został przyznany i w dalszym ciągu obowiązuje, oni poszli do

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

pracy więc w efekcie nie ma ich teraz tutaj, on obejrzał i teraz już wie o czym jest ten film, byłem w Paryżu i już znam to miejsce.

Widać więc, że takie pojawienie się ***has / have / had*** po prostu oznacza czas przeszły. Resztę możemy zrozumieć z dodanego czasownika zwykłego i pozostałych słów zdania.

Ale ponieważ ***have / has / had*** występują tutaj jako czasowniki modalne, to mogą zostać użyte do zadawania pytań i przeczeń:

Byłeś w Polsce?	***Have*** *you* ***been*** *to Poland?*
Obejrzałeś ten film?	***Have*** *you* ***seen*** *this film?* (dosłownie: widziałeś ten film?)
Czy ugotowałem kolację?	***Have*** *I cook****ed*** *dinner?*
Od kiedy jesteś w Anglii?	*How long* ***have*** *you* ***been*** *in England?*
They ***had not*** *mov****ed*** *out.*	oraz ze skrótem: *They* ***hadn't*** *moved out.*
You ***have not got*** *a promotion.*	*You* ***haven't*** *got a promotion.*
He ***has not seen*** *this film.*	*He* ***hasn't*** *seen this film.*

Jednym z często używanych czasów typu *Perfect* jest konstrukcja ***have been +ing***. Takie zdanie mówi o czynności, która rozpoczęła się kiedyś w przeszłości, po czym trwała przez jakiś czas zazwyczaj do chwili obecnej.

Często zadawane pytanie to np. „Jak długo jesteś w Wielkiej Brytanii?" Widzimy tutaj, że mówimy o czymś co zaczęło się w przeszłości (przyjazd), trwało przez jakiś czas (pobyt), aż do chwili obecnej (bo w chwili kiedy zostało zadane pytanie dalej tam jesteśmy). Takie pytanie brzmi zatem:

Mieszkam w Londynie od 10 lat.
I ***have been living*** *in London for the past 10 years*.
(dosłownie: Mieszkam w Londynie przez ostatnie 10 lat)
aj haww biin LY'wing in LON'don for dhe past ten jeers

Czasy z *have / has* + *ed* są używane bardzo często – tak często jak czasy dokonane w języku polskim.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Natomiast kombinacja *had* z trzecią formą czasownika oznacza tzw. czas pozaprzeszły. Jest on używany dość rzadko, praktycznie tylko do opisania sytuacji, w której jedno zdarzenie miało miejsce przed innym (obie w czasie przeszłym).

Podsumowanie wszystkich omówionych czasów

opis czasu	**przeszłość**	**teraźniejszość**	**przyszłość**
zdanie ogólnie prawdziwe	*I cook**ed**.*	*I cook.*	*I **will** cook.*
czynność zachodzi w konkretnej chwili	*I **was** cook**ing**.*	*I **am** cook**ing**.*	*I **will be** cook**ing**.*
dokonany, efekt pozostaje do chwili którą opisujemy	*I **had** cook**ed**.*	*I have cook**ed**.*	*I **will** have cook**ed**.*
czynność trwała jakiś czas	*I **had been** cook**ing**.*	*I **have been** cook**ing**.*	*I **will have been** cook**ing**.*
przypuszczenie dokonane (często użyte z jakimś warunkiem)	*I **would have** cook**ed**.*	*I **would** cook.*	
przypuszczenie niedokonane	*I **would** have **been** cook**ing**.*	*I **would be** cook**ing**.*	

Do tego dochodzą konstrukcje z czasownikami: *must, should, may, might*, które skonstruowane są podobnie do zdań z *would*:

*I **must** cook.* *I **should** cook.* *I **may** cook.* *I **might** cook.*

Tworzenie pytań i przeczeń we wszystkich czasach jest podobne i podlega tym samym schematom co opisane w rozdziale pierwszym dla czasów podstawowych.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Celem lepszego zobrazowania wzajemnych zależności można je zaprezentować na swego rodzaju „osi czasów” [1]:

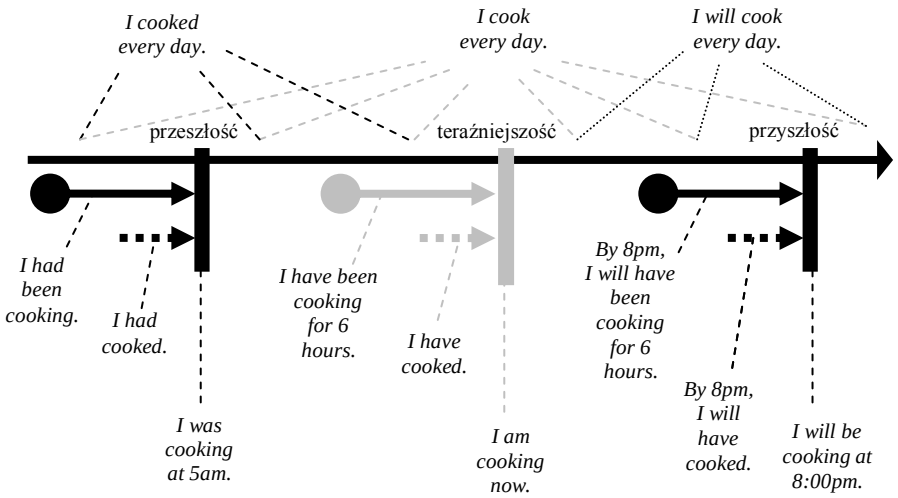
I cooked every day.
I cook every day.
I will cook every day.
przeszłość
teraźniejszość
przyszłość
I had been cooking.
I had cooked.
I was cooking at 5am.
I have been cooking for 6 hours.
I have cooked.
I am cooking now.
By 8pm, I will have been cooking for 6 hours.
By 8pm, I will have cooked.
I will be cooking at 8:00pm.

Zdania rozbudowane

We wcześniejszych podrozdziałach zajmowaliśmy się przeważnie prostymi i krótkimi zdaniami typu: *I know this* czy też *Do I know this?*

Ale jak poradzić sobie z bardziej rozbudowanymi zdaniami? Zasada kolejności części mowy w zdaniu jest taka sama jak dla zdań prostych, mianowicie *podmiot-orzeczenie-przedmiot-reszta*.

Są praktycznie tylko dwa ważne wyjątki od tej zasady. Pierwszym jest to, że „reszta” może być umieszczona również na samym początku zdania, a także może się składać z dwóch członów, z których jeden jest na początku, a drugi na końcu zdania. Dla przykładu określenie czasu zajścia wydarzenia (np. „wczoraj”) może pojawić się na początku, a określenie miejsca (np. „przez park”) na końcu zdania. Poza tym kolejność pozostanie bez zmian.

Weźmy zatem proste zdanie, które stopniowo będziemy rozbudowywać:

Poszliśmy.	*We went.*
Poszliśmy do kina.	*We went to the cinema.*

[1] *I am indebted to my friends Agnieszka and Jim from whom I learnt a lot about this fascinating language. All the clever ideas are theirs, any mistakes are mine.*

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Wczoraj poszliśmy do kina. *We went to the cinema **yesterday**.*
Wczoraj poszliśmy do kina przez park.
*We went to the cinema through park **yesterday**.*

Wczoraj poszliśmy do kina przez park.
***Yesterday** we went to the cinema through park.*
JES'terdej łi łent tu dʰe SI'nema tʰruu park

Jak widać słowo *yesterday* może się znaleźć albo na samym końcu, albo też na samym początku i będzie to poprawne. Co więcej, swego rodzaju zasadą jest to, że określenia czasu (np. *yesterday*) pojawią się albo na samym końcu, albo na samym początku. Natomiast określenia pozostałe (miejsca, sposobu) są na końcu zdania, ale przed ewentualnym określeniem czasu. Powiemy i napiszemy więc:

John **za chwilę** pobiegnie po trawie.
*John will run on the grass **in a moment**.*
albo:
***In a moment** John will run on the grass.*

ale niepoprawnie jest użyć takiej kolejności:
~~*John will run **in a moment** on the grass.*~~
~~*On the grass John will run **in a moment**.*~~

Oczywiście, każda część zdania może mieć swoje dodatkowe określenia, bo *John* może być „wysoki, przystojny, z rudą czupryną”, *cinema* może być „stare i zaniedbane” a *go* można np. „bardzo szybko”. Wówczas zdanie się rozbudowuje, ale kolejność poszczególnych elementów pozostaje bez zmian.

*Tall, handsome, red-haired **John will** joyfully and quite quickly **run on the** long and deeply green **grass in a** very short **moment**.*

Weźmy dla przykładu hasło z angielskiej Wikipedii o Albercie Einsteinie. Jedno ze zdań brzmi tak:

Einstein published hundreds of books and articles throughout his life.

(W ciągu swojego życia Einstein opublikował setki książek i artykułów.)

Możemy zauważyć, że na pozór bardzo skomplikowane zdanie podąża za dokładnie tym samym żelaznym szykiem:

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Einstein published hundreds of books and articles throughout his life.

podmiot orzeczenie przedmiot określenie miejsca lub czasu

Poprawym oczywiście byłoby również:

Throughout his life Einstein published ***hundreds of books and articles****.*

Drugim wyjątkiem jest to, że niektóre określenia czasu (kiedy) lub sposobu (jak, w jaki sposób) wstawiane są bezpośrednio przed czasownikiem, a nie na końcu lub początku zdania.

Pojawienie się przed czasownikiem wystąpi wtedy, kiedy słowo będzie w jakiś sposób „modyfikować" czasownik – będzie „wzmacniać" jego znaczenie, będzie go definiować bardziej precyzyjnie, itd.

Oto kilka przykładów takich słów, które mogą stać bezpośrednio przed czasownikiem: *never* (nigdy), *always* (zawsze), *often* (często), *just* (właśnie), *really* (naprawdę), *still* (ciągle), *absolutely* (absolutnie), *simply* (po prostu), itp.

I ***never*** *drink alcohol.*	~~*I drink alcohol never.*~~	~~*Never I drink alcohol.*~~
You ***always*** *eat breakfast.*	~~*You eat breakfast always.*~~	~~*Always you eat breakfast.*~~
She ***really*** *likes him.*	~~*She likes him really.*~~	~~*Really she likes him.*~~

Jest jednak wiele innych, które powędrują na koniec zdania. Aby wiedzieć które słowo gdzie użyć najlepiej jest po prostu obcować z językiem i zwrócić uwagę w jaki sposób jest ono używane. Zawsze można zacząć od wstawienia tego słowa na końcu zdania, tak jak wszelkie inne określenia, a następnie uczyć się poprawnego użycia z rozmowy lub tekstu pisanego. (Bo tak jak powiedzieliśmy na samym początku – ważniejsze jest wypowiedzenie wszystkich słów, nawet w złej kolejności, niż dumanie nad poprawną gramatyką.)

Kilka innych przykładów:

I drink alcohol ***at home****.*
(określenie miejsca, a nie czasu lub sposobu)

~~I at home drink alcohol.~~ ~~At home I drink alcohol.~~

You eat breakfast ***with a spoon****.*
(określenie sposobu, ale nie „zmienia" czasownika)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

~~*You with a spoon eat breakfast.*~~ ~~*With a spoon you eat breakfast.*~~

*She likes him **since Christmas**.*
(określenie czasu, ale nie „zmienia” czasownika)

~~*She since Christmas likes him.*~~ ~~*Since Christmas she likes him.*~~

Zdania złożone

Oczywiście w angielskim istnieją też zdania złożone, które składają się z dwóch lub więcej pojedynczych zdań z łącznikiem typu *and* (i), *or* (albo), *therefore* (więc), *which* (który), itd. Oczywiście każde ze zdań podrzędnych podlega tym samym zasadom i żelaznemu szykowi. Ponownie zacytujmy Wikipedię:

Albert Einstein was a German-born theoretical physicist who developed the theory of general relativity, effecting a revolution in physics.

Zdanie to możemy rozbić na następujące zdania składowe:

1.
Albert Einstein *was* *a German-born theoretical physicist*
podmiot *orzeczenie* *przedmiot*

(dosłownie: „Albert Einstein był niemiecko-urodzonym fizykiem teoretycznym”)
(ponieważ występuje słowo ***was***, więc jest to czas przeszły prosty „był”)

2.
who *developed* *the theory of general relativity*
podmiot orzeczenie przedmiot

(dosłownie: „który stworzył ogólną teorię względności”)
(czas przeszły prosty ponieważ *develop**ed***)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

3.

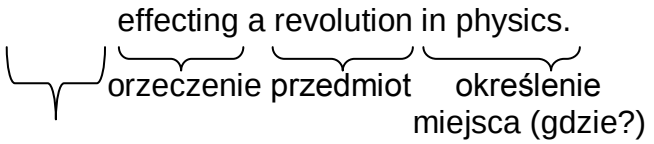

brak podmiotu, wynika on z poprzednich zdań

(dosłownie: „skutkując rewolucją w fizyce”)
(jest to równoważnik zdania – bez formy osobowej orzeczenia, i bez podmiotu, bo występuje tylko jeden „czasownik” w formie *effect**ing***)

Widać więc, że nawet bardzo złożone zdania daje się łatwo analizować tak, aby można zrozumieć ich sens. Należy oczywiście zacząć od rozbicia na zdania składowe.

Niestety w języku angielskim przecinki stosowane są dużo rzadziej niż w polskim. Nie stawia się ich np. przed spójnikami typu „że”, „albo”, „który”, itd. – utrudnia to czasem rozbiór tekstu na zdania składowe. Dodatkowo często w ogóle nie używa się czasem słówek „że” i „który”, co również zbytnio nie pomaga.

Stopniowanie znaczeń

Rzeczowniki

W języku polskim istnieje wiele form rzeczowników, które pozwalają na swego rodzaju stopniowanie znaczenia. Możemy powiedzieć: krowa, krówka, króweczka, króweńka, ale też krówsko.

W angielskim należy natomiast zrobić to w sposób opisowy – po prostu poprzez dodanie odpowiedniego przymiotnika: *little cow* (mała krowa = krówka), *tiny cow* (malutka krowa = króweczka), *big ugly cow* (duża brzydka krowa = krówsko).

Nielicznymi wyjątkami są zdrobnienia dla młodych zwierząt: *puppy* (piesek), *kitten* (kotek) – ale jak widać do tego celu należy użyć słów o zupełnie innej pisowni w porównaniu do ich „normalnych” odpowiedników typu *dog* i *cat.*

Stopniowanie przymiotników i przysłówków

Przymiotniki i przysłówki natomiast stopniuje się podobnie jak w polskim. Jeśli natomiast nie da się łatwo utworzyć „wyższych” form to używamy słówek pomocniczych.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

zwykłe		**ze słówkiem pomocniczym**	
szybki	*quick*	demokratyczny	*democratic*
szybszy	*quicker*	bardziej demokratyczny	*more democratic*
najszybszy	*quickest*	najbardziej demokratyczny	*most democratic*

Przysłówki kończące się w języku polskim na „-o” (np. szybko) w angielskim najczęściej przyjmują formę z końcówką „-ly”, np. *quickly*.

Oczywiście, jeśli nie wiemy czy w angielskim dany przymiotnik i przysłówek się stopniuje czy nie, to po prostu zawsze możemy użyć ***more/most***. Tym bardziej jeśli mamy do czynienia z przymiotnikami stopniującymi się nieregularnie: *bad – worse – worst, good – better – best*, itd. To samo dotyczy przysłówków, czyli *more quickly, most quickly*, itd.

Konstrukcja *-ish*

Funkcjonuje też sposób wyrażania „przymiotnika” jeśli nie jesteśmy pewni co do tego jakie naprawdę znaczenie powinien on przyjąć. Możemy np. powiedzieć że coś jest czerwone, ale możemy też powiedzieć że jest czerwonawe jeśli trudno nam jest określić dokładnie kolor.

W angielskim do tego celu używa się końcówki *–ish* (wymowa `ysz`), którą można dodać niemal do każdego słowa i tym samym stworzyć nowy przymiotnik (który jest oczywiście gramatycznie niepoprawny, ale tego typu konstrukcje używane są również przez rodowitych Brytyjczyków):

czerwone = *red*	czerwonawe = *red**ish***
wysoki = *tall*	wysokawa = *tall**ish***
duży = *large*	dużawy = *larg**ish***
marchewka = *carrot*	marchewkowaty = *carrot**ish***

Inne formy czasowników i wyrazów odczasownikowych

W języku polskim można utworzyć kilka innych rodzajów słów wywodzących się od czasownika. Weźmy jako przykład wyraz „gotować”. Możemy powiedzieć, że coś jest „ugotowane” (przymiotnik), że ktoś lubi „gotowanie” (rzeczownik), możemy również użyć formy „gotując”, itd.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Podobnie jest w angielskim. Biorąc jako przykład ten sam czasownik „gotować” możemy spotkać następujące formy:

to *cook* **=** gotować – bezokolicznik rozpoznajemy po obecności poprzedzającego ***to***

cook = gotuję, gotujesz, itd. – czasownik

*cook**s*** = gotuje (on/ona/ono) – czasownik, dodane ***-s*** na końcu

(słowo *cook* oznacza również rzeczownik „kucharz” a zatem *cooks* oznacza liczbę mnogą czyli „kucharze”)

*cook**ed*** **=** ugotować – czasownik w czasie przeszłym, końcówka ***–ed***

*cook**ed*** = gotowany, ugotowany – przymiotnik lub forma bierna, końcówka ***-ed***

*cook**ing*** **=** gotujący – czasownik, końcówka ***-ing***

*cook**ing*** = gotowanie – rzeczownik, końcówka ***-ing***

Jak widać końcówki *–ed* i *–ing* mogą mieć podwójne znaczenia, nie tylko czasownikowe. O które dokładnie znaczenie chodzi stosunkowo łatwo wyłapać z kontekstu zdania, ponieważ ułatwia nam to żelazny szyk zdania.

Podajmy kilka przykładów z objaśnieniami.

Przykład 1

Gotowanie jest moją pasją. *Cooking is my passion.*

podmiot orzeczenie przedmiot

czyli w tym zdaniu słowo *cooking* jest rzeczownikiem (gotowanie).

Przykład 2

Masz jednego ugotowanego ziemniaka.

You have one cooked potato.

podmiot orzeczenie przedmiot

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

tutaj z kolei *cooked* jest przymiotnikiem odczasownikowym (jeden **ugotowany** ziemniak). Całe zdanie jest w czasie teraźniejszym prostym (ponieważ „*you have”*).

Przykład 3

Ugotowałeś jednego ziemniaka. *You have cooked one potato.*

podmiot orzeczenie przedmiot

Występuje konstrukcja *have cooked*, która automatycznie oznacza czas przeszły dokonany (słowo modalne *have* + dodatkowy czasownik w czasie przeszłym).

Przykład 4

W tej chwili Joanna gotuje obiad.

Joanna is cooking dinner at the moment.

podmiot orzeczenie przedmiot określenie czasu

Konstrukcja *is cooking* wskazuje na czas teraźniejszy ciągły (słowo modalne *is* z czasownikiem z końcówką –*ing*).

Przykład 5

Oni lubią gotowanie. *They like cooking.*

podmiot orzeczenie przedmiot

Brak słowa modalnego, wiec forma *cooking* nie oznacza czasownika.

Przymiotnikowa forma bierna (np. *cooked* = ugotowany) jest zawsze taka sama jak trzecia forma czasu czasownika. Dla regularnych będzie to oczywiście zawsze końcówka –*ed*, ale dla nieregularnych jest to trzecia forma czasownika – ta która występuje w konstrukcji *Perfect* z czasownikiem modalnym *have/has/had*. Strona bierna jest dokładniej opisana w następnym podrozdziale.

Powyższe przykłady pokazują również, jak bardzo ważny jest szyk wyrazów w zdaniu, i dlaczego tłumaczenie polskich zdań słowo-po-słowie może być kompletnie niezrozumiałe.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Strona bierna

Strona bierna polega na swego rodzaju „odwróceniu" kierunku opisu czynności. Możemy powiedzieć np. że „on ugotował obiad", ale możemy też powiedzieć, że „obiad został ugotowany przez niego". Praktycznie ta sama informacja zostaje przekazana, ale podmiot i przedmiot zamienione zostały miejscami.

W angielskim stronę bierną tworzy się przez użycie czasownika „być" z formą bierną przymiotnikową (trzecią formą czasownika). Należy zwrócić uwagę, że w obu przypadkach szyk w zdaniu pozostaje bez zmian: podmiot-orzeczenie-reszta.

w czasie teraźniejszym:

On gotuje obiad.	*He cooks dinner*.
Obiad **jest gotowany** przez niego.	*The dinner **is cooked** by him.*

w czasie przyszłym prostym:

On ugotuje obiad.	*He will cook dinner*.
Obiad **będzie ugotowany** przez niego.	*The dinner **will be cooked** by him.*

w czasie przeszłym prostym

On ugotował obiad.	*He cooked dinner*.
Obiad **został ugotowany** przez niego.	*The dinner **was cooked** by him.*

Konstrukcja – like / love / hate

Jeśli mowa jest o stosunku emocjonalnym do jakiejś czynności (lubić, kochać, nienawidzieć) to czasownik **zawsze wystąpi w formie *-ing***, czyli:

I like cooking. *My dog loves running.* *John hates swimming.*

Dopełniacz

W języku angielskim dopełniacz (kogo?, czego?, czyj?) jest jedynym przypadkiem, który jest akcentowany w wyraźny sposób w pisowni. Przypadek ten tworzy się na dwa sposoby, w zależności od tego czy „właścicielem" jest osoba, czy też rzecz.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Jeśli mowa jest o niespersonifikowanych rzeczownikach (rzeczach, przedmiotach), to używa się słówka *of*, po którym następuje wyrażenie dopełnienia. Podajmy kilka przykładów:

król Anglii (czego?) *king of England*
lista opcji (czego?) *list of options*

butelki mleka (czego?) *bottles of milk*

Odnosi się to jednak tylko do dopełniacza. Jeśli bowiem pytanie można zadać słowem jaki/jaka/jakie (nie jest to dopełniacz), to wówczas nie wystąpi słówko *of*:

angielski król (jaki?) *English king*

opcjonalna lista (jaka?) o*ptional list*

butelki na mleko (jakie?) *milk bottles*

Jeśli natomiast „właścicielem" jest osoba lub inny spersonifikowany podmiot – i zadawane są pytania czyj/czyja/czyje, to wówczas używa się apostrofu i litery *s*:

pies Adama (czyj?) *Adam's dog*

armia króla (czyja?) *king's army*

kwiaty żony (czyje?) *wife's flowers*

miska mojego psa (czyja?) *my dog's bowl*
(traktuję mojego psa prawie jak osobę)

Jeśli natomiast słowo kończy się na literę "s" (np. w liczbie mnogiej), to apostrof dodawany jest tylko na końcu słowa, już bez dodatkowego *s*.

imiona rodziców *parents' names*

samochód sąsiadów *neighbours' car*

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Tryb rozkazujący

Tryb rozkazujący tworzy się na podstawie czasu teraźniejszego prostego. W tym celu wystarczy stworzyć zwykłe zdanie z podmiotem „ty", po czym usunąć słowo *you*:

Myjesz samochód. *You wash the car*.
Umyj samochód! ***Wash*** *the car*!

Nie wydajesz wszystkich pieniędzy.
You don't spend all the money.

Nie wydaj wszystkich pieniędzy!
Don't spend *all the money*!

Jeśli natomiast "rozkaz" ma zostać wydany innej osobie (jemu, im), to można to wyrazić przez użycie słowa *let*. W języku angielskim ma to co prawda nieco inny wydźwięk, ale zastosowanie jest podobne (czyli *let* = niech):

Niech on umyje samochód! *Let him wash the car*!

Skróty i akronimy

W języku angielskim wszelkie skróty (pisane dużymi literami skrótowce lub akronimy) odczytuje się zazwyczaj litera po literze, nawet jeśli układają się one w jakieś sensowne słowo. Jest oczywiście bardzo dużo wyjątków i trudno podać tutaj ścisłe reguły.

Podajmy kilka przykładów skrótów tylko literowanych:

RAF = `ar ej ef` (a nie ~~`raf`~~)
IRA = `aj ar ej` (a nie ~~`ira`~~)
FAQ = `ef ej kju` (a nie ~~`fakju`~~)
LED = `el i di` (a nie ~~`led`~~)
ETA = `i ti ej` (a nie ~~`eta`~~)
HTML = `hejcz ti em el`
WWW = `DA'blju DA'blju DA'blju`
AA = `ej ej` albo `DA'byl ej`
AAA = `TRY'pyl ej`

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

oraz czytanych jako pełne słowa

VAT =wat (ale używane jest również vi ej ti)
NATO = NEJ'toł
AIDS = ejdds
LASER = LEJ'zer

Zwroty popularne i grzecznościowe

W języku polskim funkcjonują na co dzień praktycznie tylko trzy grzecznościowe zwroty: przepraszam, proszę i dziękuję. Przy czym „proszę" może zostać użyte zarówno podobnie jak czasownik „błagać" (prosić o coś) jak również i kiedy to my podajemy coś komuś.

W języku angielskim takich zwrotów jest dużo więcej. Jedną z bardzo szybko zauważalnych różnic pomiędzy Polską a Wielką Brytanią jest to, że Anglosasi nie stronią od przeproszenia lub podziękowania na każdym kroku – nawet jeśli jest to tylko udawane... Musimy zatem znać i używać następujących zwrotów, w następujących sytuacjach:

To my kogoś nadepnąliśmy lub szturchnęliśmy niechcący:

Przepraszam. *I'm sorry.* ajm SO'ri
(dosłownie „jest mi przykro")

Bardzo przepraszam. *I apologise.* aj aPO'logajz
(bardziej elegancko)

Próbujemy przecisnąć się w tłumie lub o coś zapytać:
Przepraszam? *Excuse me.* eksKJUZ' mi
(dosłownie „proszę mi wybaczyć")

Nie dosłyszeliśmy czegoś i chcielibyśmy aby ktoś to powtórzył:

Przepraszam? Czy mógłbyś powtórzyć?
Pardon? Couldy you repeat?
PAR'don? kuudd ju riPIIT'
(*pardon* uchodzi za bardziej eleganckie od *I'm sorry*)

Przepraszam? Powiedz jeszcze raz?
I'm sorry? Say again?

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

ajm SO'ri? sej aGEJN'?

Prosimy kogoś o o coś (np. pomoc lub przysługę):

Proszę. Pomóż mi. *Please. Help me.* pliizz. help mi

Czy mógłbyś wyświadczyć mi przysługę? Proszę?
Could you do me a favour? Please?
kuudd ju du mi a FEJ'wor? pliizz?

Podając coś komuś:
Proszę! *Here you are!* hiir ju ar

Ktoś zapukał i zapraszamy go do środka:
Proszę! *Come in!* kom yn! (dosłownie *„Wejdź!"*)

Przepuszczamy kogoś w drzwiach i chcemy aby wszedł pierwszy:
Proszę! *After you!* A'fter ju!
(dosłownie: Za tobą!)

Dziękujemy (za prezent, przyniesioną kawę, otwarte drzwi):
Dzięki! *Thanks!* $t_h$anks!
Dziękuję! *Thank you!* $t_h$ank ju!
Bardzo dziękuję! *Thank you very much.*
$t_h$ank ju WE'ri macz!

Dziękuję! To bardzo miło z Twojej strony.
Thank you. It's very kind of you.
$t_h$ank ju. yts WE'ri kajnd of ju!

Dziękuję, ale nie:
Nie, dziękuję. *No, thank you.* noł. $t_h$ank ju

Dziękuję, chętnie (np. kiedy ktoś częstuje słodyczami):
Tak, poproszę! *Yes, please!* jes, pliizz!

To my częstujemy innych (np. słodyczami):
Proszę, poczęstuj się! *Please, help yourself!*
pliizz, help joorSELF'!
(dosłownie: pomóż sobie!)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Przy toaście alkoholem:
Na zdrowie! *Cheers!* cziirs!

Kiedy ktoś kichnie i życzymy mu zdrowia:
Na zdrowie! *Bless you!* bles ju!
(dosłownie: „bądź błogosławiony", należy odpowiedzieć: *Thank you*)

Kiedy chcemy życzyć komuś smacznego:
Smacznego! *Enjoy your meal!* enDŻOJ' joor miil!
(dosłownie „ciesz się swoim posiłkiem")

Kiedy chcemy o coś poprosić

Tak jak w języku polskim jeśli chcemy o coś poprosić to nie używamy wyrażenia „chcę" tylko raczej „ chciałbym". Zatem w angielskim również nie użyjemy *I want* (chcę) tylko *I would like to* (chciałbym)

Chciałbym... *I would like to...* aj łuudd lajk tu...

Chciałbym zamówić rybę. *I would like to have fish.*
aj łuudd lajk tu haaww fysz

Czy chciałbyś coś zjeść? *Would you like to eat something?*
łuudd ju lajk tu iit SAM'$t_h$yng?

Chciałbym zarezerwować pokój. *I would like to book a room.*
aj łuudd lajk tu buuk a ruum

Przepraszam. Czy mogę Cię/Pana/Panią o coś spytać?
Excuse me. Can I ask you something?
eksKJUZ' mi. kan aj ask ju SAM'$t_h$yng?

Powitania i pożegnania

Dzień dobry (rano) *Good morning*
guudd MOR'ning

Dzień dobry (po południu) *Good afternoon*
guudd afterNUUN'

Dobry wieczór. *Good evening*
guudd IWW'ning

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Witam / Dzień dobry	*Hello* heLOŁ’
Cześć! (na powitanie)	*Hi!* haj
Cześć! (na pożegnanie)	*Bye!* baj
Do widzenia	*Bye, bye!* baj, baj!
Do jutra	*See you tomorrow* sii ju tuMO’roł
Do zobaczenia wkrótce	*See you soon* sii ju suun
Dobranoc	*Good night* guudd najt
Miłego wieczoru	*Have a good evening* haaw a guudd IWW’ning
Miłego weekendu	H*ave a nice weekend* haaw a najs ŁII’kend
Miłej podróży	*Have a nice trip* haaw a najs tryp
Żegnaj	*Good bye* guudd baj

Inne

Gratulacje!	*Congratulations!* kongratuLEJ’szyns
Moje kondolencje	*My condolences* maj konDO’lenses

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Wyrazy współczucia *You have my sympathy*
ju haww maj SYM'pat$_h$i

Przyłączysz się do nas? *Why don't you join us*?
łaj dont ju dżojn as?

Pójdziesz z nami do kina? *Why don't you go with us to cinema?*
(*Why don't you...* jest po prostu rodzajem zaproszenia)

Pan / Pani / Państwo

Oprócz „dzień dobry" (*good morning, good afternoon*) istnieją dwa bardzo popularne powitania: *hello* i *hi*.

Różnią się one tym, że *hello* możemy powiedzieć do każdej osoby, ponieważ jest to wyrażenie praktycznie równoznaczne z „dzień dobry", to znaczy możemy powiedzieć je do dowolnych osób, do których po polsku użylibyśmy Pan/Pani/Państwo, z zachowaniem odpowiedniego dystansu i szacunku.

Natomiast *hi* jest bardziej potoczne i odpowiada polskiemu „cześć". Dlatego też, możemy to powiedzieć do swoich kolegów i znajomych, ale nie do osoby wyższej rangą, lub gdy wymagane jest wyrażenie szacunku dla rozmówcy.

Język angielski ma specyficzną strukturę jeśli chodzi o zwroty typu Pan/Pani/Państwo. Jeśli zwracamy się bezpośrednio do kogoś, to nie mamy wyjścia i **zawsze** musimy użyć słowa *you*, nawet jeśli rozmawialibyśmy z samym brytyjskim premierem rządu. Aby jednak zachować odpowiedni szacunek należy do takiego zdania dodać frazę „Panie X" lub „Pani Y".

Czy jesteś głodny? *Are you hungry?*

ale:

Panie Jones, czy jest Pan głodny? *Mr Jones, are you hungry?*
MYS'ter dżons, ar ju HAN'gry?

Pani Edwards, jak mogę Pani pomóc?
Mrs Edwards, how can I help you?
MY'syzz ED'łords, hał kan aj help ju?

Dzień dobry doktorze Smith! Good morning Doctor Smith!
guudd MOR'ning DOK'tor smyt$_h$!

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Przy czym *Mrs* odnosi się tylko do mężatek. Jeśli wiemy, że nasza rozmówczyni jest niezamężna, to możemy ją zatytułować *Miss* (myss). Jeśli nie znamy stanu cywilnego to najbezpieczniej jest użyć *Ms* (myzz), szczególnie w tekście pisanym.

W języku angielskim nie istnieje jedno słowo na zwrot „Państwo", dlatego też należy niestety powiedzieć całe wyrażenie *Mr and Mrs Edwards* (MYS'ter and MY'syzz ED'łords). Proszę zwrócić uwagę, że jest to użyte w kolejności „Pan i Pani" a nie „Pani i Pan", dlatego też tytuł znanego filmu brzmiał *Mr & Mrs Smith* (Pan i Pani Smith)...

Z powyższych przykładów można również zauważyć, że jeśli już używamy *Mr* / *Mrs* / *Ms* / *Dr* / *Prof.* to musimy znać nazwisko takiej osoby, aby móc się do niej zwrócić bezpośrednio. W angielskim nie używa się konstrukcji typu Panie Doktorze (*Mister Doctor*), ponieważ Pan i Doktor są sobie równoważne, dlatego też należy powiedzieć *Doctor Smith*.

Jeśli kogoś nie znamy, to wówczas aby o coś bardzo grzecznie zapytać najlepiej użyć *Sir* (ser) w stosunku do mężczyzny oraz *Madam* (MA'dam) w stosunku do kobiety:

Przepraszam Pana, czy mógłby mi Pan pomóc?
Excuse me Sir. Could you help me?

Przepraszam Panią, którędy do dworca?
Excuse me Madam? Which way to the station?

Jeśli natomiast mówimy o kimś w trzeciej osobie, to używamy zwrotów *lady* (LEJ'di) i *gentleman* (DŻEN'$t_e$lman):

Mamo, jakaś Pani czeka przy dzwiach i jakiś Pan do Ciebie na telefonie...
Mum, some lady is at the door and some gentleman for you on the phone...

Stąd też przy zwracaniu się do sali pełnej osób używa się *Ladies and Getlemen!* (Drodzy Państwo! – dosłownie „Panie i Panowie").

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Konstrukcja – *few /a few*

Częściej używanym wyrażeniem jest *a few* oznaczające: kilku, parę.

Mam paru przyjaciół. *I have a **few** friends*.
Na ulicy jest kilka samochodów. *There are a **few** cars in the street.*

Natomiast samo słowo *few* oznacza tyle co: niewielu (czyli ma negatywny wydźwięk).

Mam niewielu przyjaciół. *I have **few** friends*.
Na ulicy jest niewiele samochodów. *There are **few** cars in the street*.

Oba słowa są używane tylko do rzeczowników policzalnych. Do niepoliczalnych można użyć np. *some* (trochę) oraz *not much* (niewiele).

W lodówce jest trochę mleka. *There is **some** milk in the fridge*.
W lodówce jest niewiele mleka. *There is **not much** milk in the fridge*.

... the/a/an

Poprawne użycie *a/an/the* w języku angielskim jest bardzo trudne nawet przy zaawansowanej znajomości języka. Dlatego też szczególnie na początku nauki nie należy się zbytnio przejmować tym, że nie wiadomo jak ich użyć. Można po prostu nic nie użyć i też nasz rozmówca ma szanse nas zrozumieć (chociaż czasem trzeba trochę pogestykulować rękami). Wypada jednak tutaj wspomnieć o głównych zasadach tak aby mieć przynajmniej blade pojęcie dlaczego w jednym zdaniu możemy mieć ich pełną mieszankę. To słówko (*a, an, the*) zwane jest w angielskim *article*.

Teoretycznie przed każdym rzeczownikiem należałoby postawić któreś z tych trzech słówek. A jeśli żadne słówko nie występuje to wynika to z reguł, które opiszemy poniżej.

the

Słówko *the* można ostatecznie wymówić jako `de`, ale dokładniej o dźwięku „th” (`dh`) należy poczytać w jednym z początkowych podrozdziałów.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Jeśli nasz rozmówca wie lub zaraz się dowie, o jaki konkretnie przedmiot/rzecz/obiekt nam chodzi to wówczas używamy *the*. Jest to niemal równoznaczne z dodaniem zaimka ten/ta/to w języku polskim, który wówczas informuje naszego rozmówcę, o który konkretnie podmiot chodzi:

(ten) Pies szczeka.	***The dog*** *barks.* (np. nasz pies, wiemy który)
(te) Dzieci płaczą.	***The children*** *cry.* (te konkretne dzieci)
Idę po (tej) drodze.	*I walk on* ***the road****.* (tej konkretnej drodze)
Spójrz na (tamtego) orła!	*Look at* ***the eagle****!* (tego którego właśnie widzimy)

Nie stawia się *the* jeśli jakieś inne słowo już określa dokładnie o jaki podmiot/obiekt chodzi. Jeśli więc będzie wyraźnie wskazane, że jest to „moje", „ten" lub „jakieś" to nie ma już potrzeby dodawać *the*.

Tamten pies szczeka.	**That dog** barks. (wiadomo dokładnie który)
Moje dzieci płaczą.	***My children*** *cry.* (wiadomo czyje)
Idę po jakiejkolwiek drodze.	*I walk on* ***any road****.* (nieważne po której)

Słówko *the* nie występuje również przed nazwami własnymi, takimi jak imiona, nazwy geograficzne, firm, marek, itd.

Polska jest w Europie.	***Poland*** *is in* ***Europe****.*
John pracuje w Firmexie.	*John works in* ***Firmex****.*
Jeżdżę Polonezem.	*I drive* ***Polonez****.*

a/an

Jeśli natomiast w zdaniu nie jest istotne o jaki podmiot/przedmiot chodzi to wówczas stosuje się article *a*, natomiast dla słów zaczynających się na samogłoski używamy *an*.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Wyjątkiem są słowa zaczynające się od „y” i „u” ale których wymowa zaczyna się od „j”, czyli będzie np. *a year* (a jeer), *a uniform* (a JU'niform), ale *an uncle* (an AN'k_yl). Z kolei z drugiej strony wyrazy pisane od spółgłoski, która zanika przy wymowie też wymagają „an” np. *an hour* (an A'łer), *an honour* (an O'nor). Wynika to po prostu z łatwości wymowy.

(jakiś) Pies szczeka.	***A dog** barks.* (jakiś pies w oddali, ważne że szczeka)
Idę po (jakiejś) drodze.	*I walk on **a road**.* (nieważne której, ważne że drodze)
Leci jak (jakiś) orzeł!	It flies like **an eagle**! (nieważne który, ważne że orzeł)

Oba słówka pojawiają się **tylko** przy rzeczownikach w liczbie pojedynczej, i tylko dla rzeczowników policzalnych. Przy liczbie mnogiej *a/an* po prostu nie występuje.

Rzeczowniki policzalne to takie, których liczbę mnogą da się wyrazić „na sztuki”. Może to być np. „jeden kot – dwa koty”, „jeden dom – tysiąc domów”, „jedna gwiazda – milion gwiazd”.

Natomiast rzeczowniki niepoliczalne to takie, których ilość należy podać albo w jakichś jednostkach (jeden litr wody, dwa i pół kilo cukru), albo są po pojęciami abstrakcyjnymi (wartość pieniądza, filozofia, demokracja). Więcej na ten temat podano w następnym podrozdziale.

(jakieś) Dzieci płaczą.	***Children** cry.* (jakieś dzieci, liczba mnoga)
On kupuje (jakieś) mleko.	*He buys **milk**.* (trzeba użyć jednostek, np. 1 litr)
Mam (jakieś) pieniądze.	*I have **money**.* (trzeba użyć jednostek, np. 2 złote)
ale:	
On kupuje (jakąś) butelkę mleka.	*He buys **a bottle** of milk.* (butelki da się policzyć)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Mam pełny portfel pieniędzy. *I have **a** full **wallet** of money.*
(portfele da się policzyć)

Jeśli natomiast rzeczowniki są poprzedzone innymi słowami określającymi, np. przymiotnikami, to słówka *the/a/an* umieszcza się na początku. Oczywiście jeśli określenie zaczyna się od samogłoski to następuje zmiana z *a* na *an*. Inaczej nie dałoby się tego łatwo wymówić – podobnie jest w języku polskim np. z „we wtorek" ale zmieniamy na „w zeszły wtorek".

(jakiś) Pies szczeka. ***A dog** barks.*

(jakiś) Mały brązowy pies szczeka. ***A** small brown **dog** barks.*

(jakis) Brzydki pies szczeka. ***An** ugly **dog** barks.*

(to) Stado psów zaatakowało (jakiegoś) kota.
***The** pack of dogs attacked **a cat**.*

Jeśli pojawi się inne określenie definiujące o który konkretnie obiekt chodzi, to nie ma potrzeby dodawania *a/an*. Wówczas mamy po prostu do czynienia z przypadkiem *the*, bo wiadomo dokładnie który obiekt chodzi (jego pies, ich dzieci, tamten samochód, itp).

Tak samo ma to miejsce, kiedy podamy ilość „sztuk" lub „jednostek" danego rzeczownika. Wówczas zachodzą podobne zasady jak przy liczbie mnogiej (czyli *a/an* nie występuje) – nawet jeśli mamy do czynienia z jedną sztuką.

On kupuje jedną butelkę mleka. *He buys **one bottle** of milk.*
(jest *one*, więc nie ma *a*)

Mam dwa portfele pieniędzy. *I have **two wallets** of money.*
(jest dwa, więc liczba mnoga)

On wypije trzy litry wody. *He will drink **three litres** of water.*
(jest trzy, więc liczba mnoga)

> *„The"* gdy rozmówca wie.
> *„A"* i *„an"* gdy policzam.

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

How many? How much?

Użycie rzeczowników policzalnych i niepoliczalnych wymaga zastosowania odpowiednio zbudowanego pytania.

Tak jak to podano powyżej – jeśli coś da się policzyć „**na sztuki**", to jest rzeczownikiem **policzalnym**. Przykłady rzeczowników policzalnych:

polski	angielski
jedno ziarenko piasku	*one grain of sand*
dwie butelki wody	*two bottles of water*
trzy rodzaje galaretki	*three types of jelly*
cztery portfele z pieniędzmi	*four wallets with money*
pięć przypadków grypy	*five cases of flu*

Jeśli mamy do czynienia z rzeczownikami **policzalnymi** to zawsze należy użyć pytania ***How many?***(ile?)

polski	angielski
Ile ziarenek piasku?	*How many grains of sand?*
Ile butelek wody?	*How many bottles of water?*
Ile rodzajów galaretki?	*How many types of jelly?*
Ile portfeli z pieniędzmi?	*How many wallets with money?*
Ile przypadków grypy?	*How many cases of flu?*

Natomiast rzeczowniki, które do określenia ilości wymagają jednostek lub też są bardziej abstrakcyjnymi pojęciami są **niepoliczalne**, przykłady:

polski	angielski
piasek (piasek jako materiał sypki)	*sand*
woda (jako ciecz)	*water*
galaretka (jako bezkształtna masa)	*jelly*
pieniądz (jako pojęcie), pieniądze (jako kwota)	*money*
grypa (jako pojęcie medyczne)	*flu*

Pytając o rzeczowniki niepoliczalne musimy użyć *How much?* (dosłownie - jak dużo?)

polski	angielski
Ile piasku? (sypkiego)	*How much sand?*
Ile wody? (ciekłej)	*How much water?*

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Ile galaretki? (trzęsącej się)	*How much jelly?*
Ile pieniędzy?	*How much money?*
Ile grypy? (na świecie)	*How much flu?*

Konstrukcje tak-jak, im-tym

Wyrażenie typu „tak... jak...” w angielskim wymaga użycia słów „*as... as...*”:

On jest **tak** przystojny **jak** jego ojciec. *He is **as** handsome **as** his father.*

Z kolei konstrukcja „im... tym...” może być wyrażona słowami „the... the...”:

> **Im** dłużej uczę się angielskiego, **tym** więcej rozumiem.
> ***The** more I learn English, **the** more I understand.*

Ściągnięcia / skróty z apostrofem

W angielskim bardzo popularne w potocznym języku pisanym (np. w emailach, na stronach internetowych) jest używanie „ściągnięć” czy też „skrótów” z apostrofem.

Jednym z najczęściej używanych jest zaprzeczenie *do not = don't*. Ale takich skrótów jest całkiem sporo i poniżej podano rozwinięcia tych najbardziej popularnych.

I'm = I am
you're = you are
he's = he is
she's = she is
it's = it is
we're = we are
they're = they are

can't = cannot

don't = do not
doesn't = does not

haven't = have not
hasn't = has not
hadn't = had not
I've = I have
you've = you have
he's = he has
she's = she has
it's = it has
we've = we have
they've = they have

won't = will not
shan't = shall not

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

isn't = is not
ain't = is not

didn't = did not
weren't = were not
wasn't = was not

must've = must have
should've = should have
would've = would have

I'll = I will
you'll = you will
he'll = he will
she'l = she will
it'll = it will
we'll = we will
they'll = they will
this'll = this will
that'll = that will

Należy zwrócić uwagę, że wyrażenie np. *he's* może oznaczać zarówno *he is* (on jest) jak i *he has* (on ma). Podobnie wygląda to dla *she's* oraz *it's*. Konkretne znaczenie wynika bezpośrednio z kontekstu danego zdania.

Small talk

W krajach angielskojęzycznych popularny jest zwyczaj rozmawiania nawet z nieznanymi osobami. Jest to szczególnie używane jeśli osobę znamy np. z widzenia i jesteśmy w tym samym pomieszczeniu. Aby uniknąć niezręcznej ciszy praktykuje się tzw. *small talk* (dosłownie „mała rozmowa").

Najprostszym i najwdzięczniejszym tematem do rozmów jest pogoda. Jeśli jest słonecznie to można powiedzieć „Ależ dziś słonecznie!" (np. *It's very sunny today!*), jeśli pada deszcz, to oczywiście będziemy narzekać na pogodę (*I don't like rain.*) Jeśli jest zwyczajny pochmurny dzień, to można zatęsknić za słońcem (*Will it be sunny later?*), albo ponarzekać na przedłużającą się suszę (*My garden needs some rain soon.*), itd...

Nawet jeśli to nie my zaczniemy rozmowę, to nie możemy być zdziwieni, że ktoś inny nas „zaczepia". Szczególnie jeśli zna nas z widzenia (np. kasjerka w lokalnym sklepie podczas obsługiwania), a tym bardziej jeśli trochę lepiej niż z widzenia (np. sąsiad przy otwieraniu drzwi).

Najczęściej używane przywitanie to *How are you?*, które można tłumaczyć jako „jak się masz?" Jednak w angielskim jest to używane niemal tak samo jak „dzień dobry" – chodzi tylko o to, żeby „coś" powiedzieć, ale naszego rozmówcy zazwyczaj w ogóle nie interesuje jak

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

się naprawdę mamy. Dlatego też należy odpowiedzieć np. *Fine, and you?* (W porządku, a Ty?) – i również nie należy oczekiwać wylewności...

Przykłady zwrotów z jakimi można się spotkać podczas *small talk:*

How are you?
How are you doing?
How is going?
Are you OK?
Hi there.
The weather is lovely today.
The weather is bad today.
I hope it will be sunny on weekend.
I saw you in town yesterday.
Did you see the news on TV yesterday?

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Czasowniki nieregularne

W nawiasach formy mniej popularne lub używane w amerykańskim angielskim

polskie znaczenie	**forma podstawowa, czas teraźniejszy**	forma druga, czas przeszły prosty	forma trzecia, czas Perfect, w połączeniu z *have / has / had*
powstać	***arise*** (aRAJS')	***arose*** (aROŁS')	***arisen*** (aRI'zen)
obudzić	***awake*** (ałEJK')	***awoke*** (ałOŁK')	***awoken*** (ałOŁ'ken)
być	***be*** (bi)	***was/were*** (łos/łeer)	***been*** (biin)
znosić, urodzić	***bear*** (beer)	***bore*** (boor)	***born*** (born)
bić	***beat*** (biit)	***beat*** (biit)	***beaten*** (BII'ten)
stawać się	***become*** (biKAM')	***became*** (biKEJM')	***become*** (biKAM')
zaczynać	***begin*** (beGIN')	***began*** (beGAN')	***begun*** (beGAN')
wyginać	***bend*** (bendd)	***bent*** (bent)	***bent*** (bent)
zakładać się	***bet*** (bet)	***bet*** (bet)	***bet*** (bet)
licytować	***bid*** (byd)	***bid*** (byd)	***bid*** (byd)
wiązać, łączyć	***bind*** (bajndd)	***bound*** (bałndd)	***bound*** (bałndd)
gryźć, kąsać	***bite*** (bajt)	***bit*** (byt)	***bitten*** (BY'ten)
krwawić	***bleed*** (bliidd)	***bled*** (bledd)	***bled*** (bledd)
dmuchać, wiać	***blow*** (błoł)	***blew*** (bluu)	***blown*** (błołn)
łamać, psuć	***break*** (brejk)	***broke*** (brołk)	***broken*** (BROŁ'k_yn)
rozmnażać się	***breed*** (briidd)	***bred*** (bredd)	***bred*** (bredd)
przynieść, przywieźć	***bring*** (bryng)	***brought*** (broot)	***brought*** (broot)
budować, tworzyć	***build*** (byldd)	***built*** (bylt)	***built*** (bylt)
palić, parzyć	***burn*** (bern)	***burnt*** (bernt)	***burnt*** (bernt)
pęknąć (np. balon)	***burst*** (berst)	***burst*** (berst)	***burst*** (berst)
pękać, niszczyć	***bust*** (bast)	***bust*** (bast)	***bust*** (bast)
kupować	***buy*** (baj)	***bought*** (boot)	***bought*** (boot)
rzucać, odlewać	***cast*** (kast)	***cast*** (kast)	***cast*** (kast)
łapać, chwytać	***catch*** (kacz)	***caught*** (koot)	***caught*** (koot)
wybierać	***choose*** (czjuz)	***chose*** (czołz)	***chosen*** (CZOŁ'zen)
przylegać, lgnąć	***cling*** (klyng)	***clung*** (klang)	***clung*** (klang)
ubierać, okrywać	***clothe*** (klołd_h)	***clad (clothed)*** (klad, klołd_ht)	***clad (clothed)*** (klad, klołd_ht)
przyjść, przyjechać	***come*** (kam)	***came*** (kejm)	***come*** (kam)
kosztować	***cost*** (kost)	***cost*** (kost)	***cost*** (kost)
pełzać	***creep*** (kriip)	***crept*** (krept)	***crept*** (krept)
ciąć, kroić	***cut*** (kat)	***cut*** (kat)	***cut*** (kat)
odważyć się	***dare*** (deer)	***dared*** (deerdd)	***dared*** (deerdd)
traktować, radzić sobie, dotyczyć	***deal*** (diil)	***dealt*** (deelt)	***dealt*** (deelt)
kopać, ryć	***dig*** (dyg)	***dug*** (dag)	***dug*** (dag)
nurkować (głową w dół)	***dive*** (dajw)	***dived*** (dajwwdd)	***dived*** (dajwwdd)
robić, wykonać	***do*** (du)	***did*** (dydd)	***done*** (dan)
rysować, ciągnąć	***draw*** (droł)	***drew*** (drju)	***drawn*** (drołn)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

polskie znaczenie	**forma podstawowa, czas teraźniejszy**	forma druga, czas przeszły prosty	forma trzecia, czas Perfect, w połączeniu z *have / has / had*
śnić, marzyć	***dream*** (dr<u>ii</u>m)	***dreamt (dreamed)*** (dremt, dr<u>ii</u>mdd)	***dreamt (dreamed)*** (dremt, dr<u>ii</u>md)
pić	***drink*** (drynk)	***drank*** (drank)	***drunk*** (drank)
jechać, napędzać	***drive*** (drajww)	***drove*** (drołww)	***driven*** (DRY'wen)
zamieszkiwać	***dwell*** (dłel)	***dwelt*** (dłelt)	***dwelt*** (dłelt)
jeść	***eat*** (<u>ii</u>t)	***ate*** (ejt)	***eaten*** (<u>II</u>'ten)
spadać, upadać	***fall*** (f<u>oo</u>l)	***fell*** (fel)	***fallen*** (F<u>OO</u>'len)
karmić, zasilać	***feed*** (f<u>ii</u>dd)	***fed*** (fed)	***fed*** (fed)
czuć, odczuwać	***feel*** (f<u>ii</u>l)	***felt*** (felt)	***felt*** (felt)
walczyć	***fight*** (fajt)	***fought*** (f<u>oo</u>t)	***fought*** (f<u>oo</u>t)
znaleźć, odszukać	***find*** (fajndd)	***found*** (fałndd)	***found*** (fałndd)
dopasować	***fit*** (fyt)	***fit (fitted)*** (fyt, fy'tedd)	***fit (fitted)*** (fyt, FY'tedd)
uciekać, pierzchać	***flee*** (fl<u>ii</u>)	***fled*** (fledd)	***fled*** (fledd)
rzucać, zamachnąć	***fling*** (flyngg)	***flung*** (flangg)	***flung*** (flangg)
latać, frunąć	***fly*** (flaj)	***flew*** (flu)	***flown*** (flołn)
zabraniać	***forbid*** (forBYDD')	***forbade*** (forBEJDD')	***forbidden*** (forBY'den)
przewidywać	***foresee*** (forS<u>II</u>')	***foresaw*** (forSOŁ')	***foreseen*** (forS<u>II</u>N')
zapominać	***forget*** (forGET')	***forgot*** (forGOT')	***forgotten*** (forGO'ten)
przebaczyć	***forgive*** (forGYWW')	***forgave*** (forGEJWW')	***forgiven*** (forGY'wen)
zamarzać	***freeze*** (fr<u>ii</u>zz)	***froze*** (frołz)	***frozen*** (FROŁ'zen)
dostać, zdobyć	***get*** (get)	***got*** (got)	***got (gotten)*** (got, GO'ten)
dać	***give*** (gyww)	***gave*** (gejww)	***given*** (gy'wen)
pójść, pojechać	***go*** (goł)	***went*** (łent)	***gone*** (g<u>oo</u>n)
zetrzeć, zmielić	***grind*** (grajndd)	***ground*** (grałndd)	***ground*** (grałndd)
rosnąć	***grow*** (groł)	***grew*** (gru)	***grown*** (grołn)
powiesić, wieszać	***hang*** (hang)	***hung*** (hang)	***hung*** (hang)
mieć	***have*** (haww)	***had*** (hadd)	***had*** (hadd)
słyszeć	***hear*** (h<u>ii</u>r)	***heard*** (h<u>ee</u>rdd)	***heard*** (h<u>ee</u>rdd)
chować, ukryć	***hide*** (hajdd)	***hid*** (hydd)	***hidden*** (HY'den)
uderzyć, trafić	***hit*** (hyt)	***hit*** (hyt)	***hit*** (hyt)
trzymać	***hold*** (holdd)	***held*** (heldd)	***held*** (heldd)
zranić, boleć	***hurt*** (hert)	***hurt*** (hert)	***hurt*** (hert)
zachować	***keep*** (k<u>ii</u>p)	***kept*** (kept)	***kept*** (kept)
klęczeć	***kneel*** (n<u>ii</u>l)	***knelt*** (nelt)	***knelt*** (nelt)
robić na drutach	***knit*** (nyt)	***knit*** (nyt)	***knit*** (nyt)
wiedzieć, umieć	***know*** (noł)	***knew*** (nju)	***known*** (nołn)
kłaść	***lay*** (lej)	***laid*** (lejd)	***laid*** (lejd)
prowadzić	***lead*** (l<u>ii</u>dd)	***led*** (ledd)	***led*** (ledd)
pochylać	***lean*** (l<u>ii</u>n)	***leant*** (lent)	***leant*** (lent)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

polskie znaczenie	**forma podstawowa, czas teraźniejszy**	forma druga, czas przeszły prosty	forma trzecia, czas Perfect, w połączeniu z *have / has / had*
skoczyć do przodu	***leap*** (liip)	***leapt*** (lept)	***leapt*** (lept)
uczyć się	***learn*** (leern)	***learnt*** (leernt)	***learnt*** (leernt)
zostawiać	***leave*** (liiww)	***left*** (left)	***left*** (left)
pożyczyć (komuś)	***lend*** (lendd)	***lent*** (lent)	***lent*** (lent)
pozwolić, wynająć	***let*** (let)	***let*** (let)	***let*** (let)
kłamać	***lie*** (laj)	***lied*** (lajdd)	***lied*** (lajdd)
zapalić	***light*** (lajt)	***lit*** (lyt)	***lit*** (lyt)
zgubić, przegrać	***lose*** (luuzz)	***lost*** (lost)	***lost*** (lost)
robić, czynić	***make*** (mejk)	***made*** (mejdd)	***made*** (mejdd)
znaczyć	***mean*** (miin)	***meant*** (meent)	***meant*** (meent)
spotkać, poznać	***meet*** (miit)	***met*** (met)	***met*** (met)
stopić, roztapiać	***melt*** (melt)	***melted*** (MEL'ted)	***molten*** (MOL'ten)
wprowadzać w błąd, mylić	***mislead*** (mysLIIDD')	***misled*** (mysLEEDD')	***misled*** (mysLEEDD')
mylić się	***mistake*** (mysTEJK')	***mistook*** (mysTOOK')	***mistaken*** (mysTEJ'ken)
źle zrozumieć	***misunderstand*** (mys anderSTANDD')	***misunderstood*** (mys anderSTUUDD')	***misunderstood*** (mysanderSTUUDD')
kosić (np. trawę)	***mow*** (moł)	***mowed*** (mołdd)	***mown*** (mołn)
płacić	***pay*** (pej)	***paid*** (pejdd)	***paid*** (pejdd)
udowodnić coś	***prove*** (pruuww)	***proved*** (pruuwwdd)	***proven*** (PRUU'wen)
położyć, umieścić	***put*** (put)	***put*** (put)	***put*** (put)
rezygnować	***quit*** (kłyt)	***quit*** (kłyt)	***quit*** (kłyt)
czytać	***read*** (riidd)	***read*** (reedd)	***read*** (reedd)
pozbyć	***rid*** (ryd)	***rid*** (ryd)	***rid*** (ryd)
jechać (np. konno)	***ride*** (rajdd)	***rode*** (rołdd)	***ridden*** (RY'den)
dzwonić, okrążać	***ring*** (ryng)	***rang*** (rang)	***rung*** (rang)
podnosić się	***rise*** (rajzz)	***rose*** (rołzz)	***risen*** (RY'zen)
biec, działać	***run*** (ran)	***ran*** (ran)	***run*** (ran)
piłować, ciąć piłą	***saw*** (soł)	***sawed*** (sołdd)	***sawn*** (sołn)
powiedzieć	***say*** (sej)	***said*** (seedd)	***said*** (seedd)
widzieć, zobaczyć	***see*** (sii)	***saw*** (soł)	***seen*** (siin)
poszukiwać	***seek*** (siik)	***sought*** (soot)	***sought*** (soot)
sprzedać	***sell*** (sel)	***sold*** (soldd)	***sold*** (soldd)
wysłać	***send*** (sendd)	***sent*** (sent)	***sent*** (sent)
ustawić, ustalić	***set*** (set)	***set*** (set)	***set*** (set)
szyć	***sew*** (soł)	***sewed*** (sołd)	***sewn*** (sołn)
trząść	***shake*** (szejk)	***shook*** (szuuk)	***shaken*** (SZEJ'ken)
golić	***shave*** (szejww)	***shaved*** (szejwwdd)	***shaven*** (SZEJ'wen)
zrzucać, uronić	***shed*** (szedd)	***shed*** (szedd)	***shed*** (szedd)
błyszczeć	***shine*** (szajn)	***shone*** (szoon)	***shone*** (szoon)
strzelać	***shoot*** (szuut)	***shot*** (szot)	***shot*** (szot)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

polskie znaczenie	**forma podstawowa, czas teraźniejszy**	forma druga, czas przeszły prosty	forma trzecia, czas Perfect, w połączeniu z *have / has / had*
pokazać	***show*** (szoł)	***showed*** (szołdd	***shown*** (szołn)
kurczyć się	***shrink*** (szrynk)	***shrank*** (szrank)	***shrunk*** (szrank)
zamknąć	***shut*** (szat)	***shut*** (szat)	***shut*** (szat)
śpiewać	***sing*** (syng)	***sang*** (sang)	***sung*** (sang)
tonąć, zatopić	***sink*** (synk)	***sank*** (sank)	***sunk*** (sank)
siedzieć	***sit*** (syt)	***sat*** (sat)	***sat*** (sat)
spać	***sleep*** (sliip)	***slept*** (slept)	***slept*** (slept)
ślizgać	***slide*** (slajdd)	***slid*** (slydd)	***slid*** (slydd)
rozciąć (nożem)	***slit*** (slyt)	***slit*** (slyt)	***slit*** (slyt)
wąchać, pachnieć	***smell*** (smel)	***smelt*** (smelt)	***smelt*** (smelt)
skradać się	***sneak*** (sniik)	***sneaked*** (sniikt)	***sneaked*** (sniikt)
siać	***sow*** (soł)	***sowed*** (sołd)	***sown*** (sołn)
mówić	***speak*** (spiik)	***spoke*** (społk)	***spoken*** (SPOŁ'ken)
szybko jechać	***speed*** (spiidd)	***sped*** (spedd)	***sped*** (spedd)
przeliterować, zaczarować	***spell*** (spel)	***spelt (spelled)*** (spelt, spelt)	***spelt (spelled)*** (spelt, spelt)
wydać, spędzić	***spend*** (spendd)	***spent*** (spent)	***spent*** (spent)
rozlać, rozsypać	***spill*** (spyl)	***spilt*** (spylt)	***spilt*** (spylt)
kręcić, wirować	***spin*** (spyn)	***span*** (span)	***spun*** (span)
pluć, kropić	***spit*** (spyt)	***spat*** (spat)	***spat*** (spat)
dzielić, rozłamać	***split*** (splyt)	***split*** (splyt)	***split*** (splyt)
zepsuć, rozpieścić	***spoil*** (spojl)	***spoilt*** (spojlt)	***spoilt*** (spojlt)
rozprzestrzenić	***spread*** (spreedd)	***spread*** (spreedd)	***spread*** (spreedd)
sprężynować	***spring*** (spryngg)	***sprang*** (sprangg)	***sprung*** (sprangg)
stać, wytrzymać	***stand*** (standd)	***stood*** (stuudd)	***stood*** (stuudd)
kraść	***steal*** (stiil)	***stole*** (stool)	***stolen*** (STO'len)
kleić się	***stick*** (styk)	***stuck*** (stak)	***stuck*** (stak)
użądlić, ukłuć	***sting*** (styngg)	***stung*** (stangg)	***stung*** (stangg)
śmierdzieć	***stink*** (stynk)	***stank*** (stank)	***stunk*** (stank)
kroczyć	***stride*** (strajdd)	***strode*** (strołdd)	***stridden*** (STRY'den)
uderzyć	***strike*** (strajk)	***struck*** (strak)	***struck*** (strak)
połączyć w ciąg	***string*** (stryngg)	***strung*** (strangg)	***strung*** (strangg)
starać się	***strive*** (strajww)	***strove*** (strołww)	***striven*** (STRY'wen)
przysięgać, klnąć	***swear*** (słeer)	***swore*** (słoor)	***sworn*** (słoorn)
pocić się	***sweat*** (słeet)	***sweat*** (słeet)	***sweat*** (słeet)
zmiatać, zamiatać	***sweep*** (słiip)	***swept*** (słept)	***swept*** (słept)
puchnąć, pęcznieć	***swell*** (słel)	***swelled*** (słeldd)	***swollen*** (SŁO'len)
pływać	***swim*** (słym)	***swam*** (słam)	***swum*** (słam)
bujać, huśtać	***swing*** (słyngg)	***swung*** (słangg)	***swung*** (słangg)
brać	***take*** (tejk)	***took*** (tuuk)	***taken*** (TEJ'ken)
uczyć (kogoś)	***teach*** (tiicz)	***taught*** (toot)	***taught*** (toot)
rwać, rozedrzeć	***tear*** (teer)	***tore*** (toor)	***torn*** (torn)
powiedzieć	***tell*** (tel)	***told*** (toldd)	***told*** (toldd)
myśleć	***think*** ($t_h$ynk)	***thought*** ($t_h$oot)	***thought*** ($t_h$oot)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

polskie znaczenie	**forma podstawowa, czas teraźniejszy**	forma druga, czas przeszły prosty	forma trzecia, czas Perfect, w połączeniu z *have / has / had*
prosperować	***thrive*** (tₕrajww)	***throve (thrived)*** (tₕrołww, tₕrajwdd)	***thriven (thrived)*** (TₕRY'wen, tₕrajwdd)
rzucać	***throw*** (tₕroł)	***threw*** (tₕru)	***thrown*** (tₕrołn)
pchnąć, rzucić się	***thrust*** (tₕrast)	***thrust*** (tₕrast)	***thrust*** (tₕrast)
przechodzić (np. zmiany)	***undergo*** (anderGOŁ')	***underwent*** (anderŁENT')	***undergone*** (anderGON')
rozumieć	***understand*** (anderSTAND')	***understood*** (anderSTUUD')	***understood*** (anderSTUUD')
denerwować, niepokoić	***upset*** (apSET')	***upset*** (apSET')	***upset*** (apSET')
budzić	***wake*** (łejk)	***woke*** (łołk)	***woken*** (łołKEN')
nosić (ubranie), zużywać się	***wear*** (łeer)	***wore*** (łoor)	***worn*** (łoorn)
tkać, zaplatać	***weave*** (łiiww)	***wove*** (łołww)	***woven*** (łołWEN')
poślubić	***wed*** (łedd)	***wed*** (łedd)	***wed*** (łedd)
płakać, opłakiwać	***weep*** (łeep)	***wept*** (łept)	***wept*** (łept)
zmoczyć, zwilżyć	***wet*** (łet)	***wet*** (łet)	***wet*** (łet)
wygrać, zdobyć	***win*** (łyn)	***won*** (łon)	***won*** (łon)
nawijać	***wind*** (łajndd)	***wound*** (łałndd)	***wound*** (łałndd)
wycofać	***withdraw*** (witₕDROŁ')	***withdrew*** (witₕDRU')	***withdrawn*** (witₕDROŁN')
wstrzymać	***withhold*** (witₕHOLDD')	***withheld*** (witₕHELDD')	***withheld*** (witₕHELDD')
wytrzymać, znosić (niedogodność)	***withstand*** (witₕSTANDD')	***withstood*** (witₕSTUUDD')	***withstood*** (witₕSTUUDD')
pisać	***write*** (rajt)	***wrote*** (rołt)	***written*** (RY'ten)

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Słownik angielsko-polski

Kursywa oznacza angielskie słowo, natomiast (WY'raz w naWIA'sie) polską wymowę z apostrofem bezpośrednio za akcentowana sylabą oznaczoną „duŻYmi" literami, następnie lista polskich znaczeń. Podkreślenie np. ii sugeruje przedłużoną głoskę. Podwójna spółgłoska na końcu mówi o dźwięcznej wymowie (np. gg). Zasady wymowy opisane są dokładniej w początkowych podrozdziałach.

A

a (a) słówko gramatyczne, wskazuje na nieokreślony policzalny rzeczownik (rozmówca nie musi wiedzieć o który konkretnie obiekt chodzi)
able (EJ'byl) móc, być zdolnym do czegoś
about (aBAŁT') około, o
above (aBAWW') nad, ponad, powyżej
according (aKOR'dyng) zgodnie z, według
account (aKAŁNT') konto, rachunek
acid (A'syd) kwas
acquaintance (aKŁAJ'ntans) znajomy
across (aKROS') w poprzek, przez
act (akt) czyn, akt, działać
add (add) dodawać
adjust (ad-DŻAST') dostosować
ad, advertisement (add, adWER'tysment) reklama, ogłoszenie
advantage (adWAN'tydż) zaleta, korzyść, przewaga
affection (aFEK'szyn) czułość, przywiązanie do kogoś
afraid (aFREJDD') obawiać się
after (AF'ter) po, za, później
afternoon (afterNUUN') popołudnie
afterwards (AF'terłords) potem, później, następnie
again (aGEJN') ponownie, znowu
against (aGEJNST') przeciw, wbrew
age (ejdż) wiek (np. osoby), epoka, era, starzeć się
ago (aGOŁ') temu (np. rok temu)
agree (aGRII') zgadzać się
air (eer) powietrze, wietrzyć, lotniczy
airport (EER'port) lotnisko
alas (aLAS') niestety
alcohol (AL'kohol) alkohol
all (ool) wszystko, cały, każdy, całkiem
allow (aLAŁ') pozwalać, dopuszczać
almost (OL'mołst) prawie, prawie że
alone (AL'ołn) sam, samotny
along (aLONG') wzdłuż
already (olRE'di) już

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

also (OL'so) również, też, ponadto
although (OL'dhoł) chociaż, aczkolwiek
altogether (OL'tugedher) całkowicie, ogółem, w całości
always (OL'łejs) zawsze
am (am) jestem (***I am***)
among (aMONG') wśród, między
amount (aMAŁNT') ilość, kwota
an (an) słówko gramatyczne, patrz ***a***
and (and) i, a
angle (AN'gyl) kąt
angry (AN'gri) rozzłoszczony, zły
animal (A'nimal) zwierzę, zwierzęcy (zobacz też ***pet***)
another (aNO'ther) inny, jeszcze inny
answer (AN'ser) odpowiedź, odpowiadać
ant (ant) mrówka
anxious (AN'kszys) zaniepokojony, niespokojny
any (A'ny) dowolny, jakikolwiek, każdy
anybody (A'nybodi) ktokolwiek, każdy, ktoś
anything (A'nythyng) cokolwiek, wszystko, coś
ape (ejp) małpa człekokształtna
apparently (aPAA'rentli) widocznie
appear (aPIIR') pojawić się
appearance (aPII'rans) wygląd
apple (A'pyl) jabłko
approval (aPRU'wal) zatwierdzenie
are (aar) jesteś, jesteśmy, jesteście, są
arc (ark) łuk
arm (arm) ramię, ręka, wysięgnik, broń
army (AR'mi) armia, wojsko
around (A'rałnd) około, dookoła
arrive (A'rajww) przybyć, nadjeść
art (art) sztuka piękna
artist (AR'tyst) artysta
as (as) jak, jako
ashamed (A'szejmt) zawstydzony
ask (ask) pytać
at (at) w, na, przy, nazwa znaku małpy @
attack (aTAK') atak, napad, atakować
attempt (aTEMPT') próba, próbować
attention (aTEN'szyn) uwaga
attraction (aTRAK'szyn) atrakcja, przyciąganie, atrakcyjność
aunt (ałnt) ciotka, ciocia
authority (ałTHO'riti) władza
automatic (AŁ'tomatyk) automatyczny
aware (aŁEER') świadomy, poinformowany, powiadomiony
away (aŁEJ') z dala, poza, na uboczu, (oznacza oddalenie)
ay (aj) tak

B

baby (BEJ'bi) dziecko, niemowlę, nowo narodzone zwierzę, kochanie
back (bak) tył, plecy, z powrotem, tylny, wsteczny, popierać kogoś
bad (badd) zły, szkodliwy, zepsuty
bag (bagg) torba, torebka

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

balance (BA'lans) balans, równowaga, waga do ważenia, równoważyć
ball (bool) piłka, kulka, bal
band (bandd) pasmo, opaska, orkiestra, opasywać
bar (bar) bar, pręt, listwa, wykluczać
base (bejs) baza, podstawa, opierać się
basic (BEJ'syk) podstawowy, prosty
basin (BEJ'syn) miednica, umywalka
basket (BAS'ket) koszyk, kosz
bath (bath) wanna, kąpiel, kąpać się
bathroom (BAT_H'ruum) łazienka
bay (bej) zatoka, wnęka
be (bi) być, stać się, istnieć
bear (beer) znosić coś, ponosić, urodzić, niedźwiedź, miś
beautiful (BJU'tyful) piękny, śliczny
beauty (BJU'ti) piękno, piękność
because (biKOŁZ') ponieważ, bo, gdyż
become (biKAM') zostać, stawać się, uczynić się
bed (bedd) łóżko, koryto rzeki, grządka
bee (bii) pszczoła
beer (biir) piwo
before (biFOR') przed, zanim
begin (BE'gyn) zaczynać
beginning (BE'gyning) początek
behind (beHAJNDD') z tyłu, za, tyłek
behaviour (BI'hejwior) zachowanie
believe (beLIIWW') wierzyć
below (beLOŁ') poniżej, na dole, pod
bell (bel) dzwon, dzwonek
bend (bendd) zakręt, wygięcie, zginać
bent (bent) zagięty, zwichrowany
berry (BE'ri) jagoda (dowolnej rośliny)
beside (beSAJD') obok, przy, oprócz, ponadto
  best (best) najlepszy, najlepiej, (zobacz też ***good***)
  better (BE'ter) lepszy, lepiej, zdrowszy, (zobacz też ***good***)
between (bitŁIIN') pomiędzy
beyond (bi-JONDD') poza, ponad, dalej
big (bygg) bardzo duży, wielki
bird (byrdd) ptak
birthday ($BYRT_H$'dej) urodziny
bit (byt) kawałek, odłamek, wiertło
bite (bajt) kęs, gryz, gryźć, ugryźć
bitter (BY'ter) gorzki, cierpki, rodzaj popularnego jasnego piwa
black (blak) czarny
blood (blaadd) krew
blow (błoł) podmuch, uderzenie, wiać, dmuchać
blue (blu) niebieski
board (boordd) płyta, deska, tablica, komisja, stołować się, wsiadać na pokład
boat (bołt) łódka, statek
body (BO'di) ciało, organizm, zwłoki, nadwozie, kadłub, grono
boil (bojl) wrzeć, gotować się
bone (bołn) kość, ość
book (buuk) książka, rezerwować
  boot (buut) rozruch, bagażnik, kozak, but z cholewą (zobacz też ***shoe***)
born (born) urodzony
both ($bołt_h$) oba, obydwu, obie, oboje
bottle (BO't$_y$l) butelka, butelkować
bound (bałndd) związany, ograniczony
box (boks) pudełko, skrzynka, boks, boksować, pakować

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

boy (boj) chłopiec
brain (brejn) mózg
brake (brejk) hamulec, hamować
branch (brancz) gałąź, rozgałęziać
bread (breedd) chleb, pieczywo
break (brejk) pauza, przerwa, złamanie, łamać, tłuc, pękać, psuć się
breakfast (BREK'fast) śniadanie, jeść śniadanie
breathe (briidh) oddychać
brick (bryk) cegła, kostka, ceglany
bridge (brydż) most, mostek, brydż
bright (brajt) jasny, bystry, inteligentny
bring (bryngg) przynieść, przywieźć, przyprowadzić
broken (BROŁ'ken) złamany, rozbity, zepsuty
brother (BRA'ther) brat
brown (brałn) brązowy
brush (brasz) szczotka, pędzel, szczoteczka, szczotkować
bucket (BA'ket) wiadro
build (byldd) budować
building (BYL'ding) budynek
bulb (balb) bulwa, cebulka, żarówka
bus (bas) autobus
burn (bern) oparzenie, poparzenie, palić, spalać
burst (berst) wybuch, nagłe pęknięcie, szybka seria
business (BYZ'nes) firma, biznes, interes, służbowy, urzędowy
but (bat) ale, lecz, jednak
butter (BA'ter) masło
button (BA'tyn) guzik, przycisk, zapinać
by (baj) przez, o, na, przy, niedaleko

C

cake (kejk) ciasto, ciastko, tort, placek
call (kool) wezwanie, zawołanie, rozmowa telefoniczna, telefonować, wołać
camera (KA'mera) aparat fotograficzny, kamera
can (kan) puszka (np. piwa), (zob. też ***tin***)
can (kan) móc, potrafić
cannot (kan-NOT'), ***can't*** (kant) nie może, nie potrafi (zaprzeczenie ***can***)
captain (KAP'tyn) kapitan
car (kar) samochód, auto, wóz, wagon
card (kardd) karta, wizytówka, karta z życzeniami
care (keer) opieka, troska, dbać, pielęgnować
carriage (KA'rydż) przewóz, transport
carry (KA'ry) nosić
case (kejs) przypadek, sprawa, walizka, obudowa, pokrowiec
cat (kat) kot, kotka
cause (kołz) przyczyna, powód, powodować, sprawiać
certain (SER'tyn) pewny, pewien
certainly (SER'tynli) z pewnością, na pewno, oczywiście
chain (czejn) łańcuch, szereg
chair (czeer) krzesło, fotel, przewodzić naradom
chance (czans) szansa, możliwość
change (czejndż) zmiana, przesiadka, drobne pieniądze lub reszta, zmieniać
chapter (CZAP'ter) rozdział, oddział
character (KA'rakter) charakter, znak, postać, osobowość

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

charge (czardż) ładować, obciążać, atakować, opłata, ładunek, obciążenie
cheap (cziip) tani, niedrogi, tandetny
cheese (cziiz) ser
chemical (KE'mikal) chemiczny
chest (czest) klatka piersiowa, skrzynia, kufer
chicken (CZY'ken) kurczak
  child (czajldd) dziecko
  children (CZYL'dren) dzieci (liczba mnoga od ***child***)
chin (czyn) broda, podbródek
Christmas (KRYS'mas) Boże Narodzenie
church (czercz) kościół, kościelny
circle (SYR'k_yl) koło, okrąg, krąg, grono, środowisko, obrót, krążyć, kołować
circumstances (SYR'kumstanses) warunki, okoliczności
city (SI'ti) miasto
clean (kliin) czysty, czysto, czyścić, oporządzać rybę
clear (kliir) jasny, wyraźny, czysty, oczyszczać, sprzątać
clever (KLE'wer) sprytny, zdolny
clock (klok) zegar
close (klołs) blisko, zamykać
clothes (klot$_{hs}$) ubrania, odzież
cloud (klałd) chmura, chmurzyć
coat (kołt) płaszcz, kurtka, marynarka, okrycie wierzchnie, pokryć, powlec
cold (koldd) zimno, zimny, chłód, przeziębienie
collar (KO'lar) kołnierz, obroża
colleague (KO'liigg) kolega z pracy
colour (KO'lor) kolor, kolorować
comb (kołm) grzebień, czesać
come (kam) przyjść, przyjechać, przybyć, nastać, nadciągać
comfort (KOM'fort) komfort, wygoda, pocieszać
comfy (KOM'fi) wygodny
committee (KO'mitii) komisja, komitet, rada
  common (KO'mon) wspólny, zwykły, powszechny, przeciętny
  common sense (KO'mon sens) zdrowy rozsądek
company (KOM'pani) firma, spółka, towarzystwo, dotrzymywać towarzystwa
comparison (komPA'ryson) porównanie
competition (kompeTY'szyn) konkurencja, konkurs, rywalizacja
complete (komPLIT') kompletny, całkowity, skończony, gotowy, kończyć, dokończyć, uzupełniać
complex (KOM'pleks) złożony, skomplikowany, zespolona (liczba)
condition (konDY'szyn) stan, warunek, warunkować, klimatyzować
  conduct (konDAKT') przewodzić, przeprowadzać, dyrygować orkiestrą
  conduct (KON'dakt) zachowanie, postępek
confidence (KON'fydens) zaufanie, pewność siebie
connection (koNEK'szyn) połączenie, związek, kontakt, przesiadka
conscious (KON'szys) świadomy, przytomny
consequense (KON'sekłens) skutek, konsekwencja, wynik
consider (konSY'der) rozważyć, przemyśleć
continue (konTY'nju) kontynuować
control (kontROL') kontrola, opanowanie, kontrolować, regulować
conversation (konwerSEJ'szyn) rozmowa, dialog
cook (kuuk) kucharz, gotować
copper (KO'per) miedź, miedziak
copy (KO'pi) kopia, duplikat, kopiować, przepisywać, robić odbitki
cord (kord) sznur, kabel zasilający
core (koor) rdzeń
cork (kork) korek, zakorkować
corner (KO'rner) róg (np. pokoju)
cotton (KO'ton) bawełna
cough (kof) kaszel, kaszleć

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

count (kałnt) liczyć
country (KAŁ'ntri) kraj, ojczyzna, wieś, wiejski, ludowy
course (koors) kurs, przebieg, kierunek
court (koort) sąd, kort, boisko, zalecać się
cousin (KA'zyn) kuzyn, kuzynka, brat cioteczny, siostra cioteczna
cover (KA'wer) okładka, pokrywa, nakrycie, pokryć, przykryć
cow (kał) krowa
crack (krak) pęknięcie, szczelina, pękać, popękać, rozłupać
crash (krasz) wypadek, rozbicie, rozbijać, roztrzaskać się
create (kri-EJT') tworzyć
creature (KRI'ćer) stworzenie, istota
credit (KRE'dyt) kredyt, uznanie, kredytowy, zaliczać, uznawać
crime (krajm) zbrodnia, przestępstwo
cross (kros) krzyż, skrzyżowanie, krzyżować, przejść na drugą stronę
cruel (kru-yl) okrutny, bezlitosny
crush (krasz) zgniecenie, zmiażdzenie, rozdrabniać, miażdżyć
cry (kraj) płacz, krzyk, wołanie, płakać, krzyczeć
cup (kap) kubek, filiżanka, puchar
current (KA'rentyn) prąd, nurt, bieżący, aktualny
curtain (KE'rtyn) zasłona, firanka
curve (kerww) krzywa, łuk, krzywizna, wygięcie, zakrzywiać, krzywić, zaginać się
cushion (KU'szyn) poduszka, amortyzować, stłumić
cut (kat) cięcie, przecięcie, nacięcie, rana cięta, ciąć, przecinać, kroić

D

damage (DA'mydż) uszkodzenie, zepsucie, uszkodzić, psuć
danger (DAN'dżer) niebezpieczeństwo
dare (deer) ośmielić się, odważyć, mieć czelność, prowokować
dark (dark) mrok, zmierzch, ciemny, mroczny
daughter (DO'ther) córka
day (dej) dzień, doba
dead (dedd) martwy, zmarły, zepsuty, niedziałający
deal (diil) radzić sobie, dotyczyć, handlować, rozdać, transakcja, interes
dear (diir) drogi, kochany
death (deth) śmierć, zgon
debt (det) dług
decision (deSY'żyn) decyzja
decoration (dekoREJ'szyn) dekoracja
deep (diip) głęboko
degree (degRII') stopień
delicate (DE'likejt) delikatny
delight (deLAJT') radość, rozkosz, zachwyt, cieszyć się, zachwycać
dentist (DEN'tyst) dentysta
depend (dePEND') zależeć
design (deZAJN') projekt, konstrukcja, projektować
desire (deZA'jer) pragnienie, pożądanie, pragnąć, pożądać
destruction (desTRAK'szyn) destrukcja, zniszczenie, zagłada
detail (DI'tejl) detal, szczegół, wyszczególniać
determine (deTER'myn) określić, ustalić, determinować, definiować
develop (deWE'lop) rozwijać, wyrabiać, kształcić się, rozbudowywać
device (diWAJS') urządzenie, przyrząd
die (daj) umierać, zdychać, matryca, przebijak, stempel
  did (dydd) czas przeszły od ***do***

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

didn't (dyd$_{y}$nt) zaprzeczenie ***did***
differ (DY'fer) różnić się
difference (DY'frens) różnica
different (DY'frent) inny, odmienny
difficult (DY'fikalt) trudny
dig (dyg) kopać
digest (dajDŻEST') trawić
digest (DAJ'dżest) streszczenie, skrót
dinner (DY'ner) kolacja, obfity obiad (zobacz też ***lunch***)
direction (dajREK'szyn) kierunek
directly (dajREK'tli) bezpośrednio, wprost
dirty (DY'rti) brudny, brudzić
discovery (dysKO'weri) odkrycie
discussion (dysKA'szyn) dyskusja
disease (dyZIIS') choroba
disgust (dysGAST') obrzydzenie, wstręt, obrzydzać, budzić wstręt
distance (DY'stans) dystans, odległość
distribution (dystryBJU'szyn) dystrybucja, rozkład, podział
divide (dyWAJDD') dzielić, podzielić
do (du) robić, wykonać, czynić
do (du) impreza
don't (dont) zaprzeczenie ***do***
does (dazz) robi, wykonuje (3. osoba liczby pojedynczej od ***do***)
doctor (DOK'tor) doktor, lekarz
dog (dogg) pies
door (door) drzwi
doubt (dałt) wątpliwość, wątpić
down (dałn) dół, w dół, na dole, spadek
drain (drejn) ściek, odpływ, odcedzać
draw (drоł) rysować, wyciągać
drawer (DRO'łer) szuflada
dreadful (DREDD'ful) straszny, okropny
dream (driim) sen, marzenie, śnić, marzyć
dress (dres) sukienka, strój, ubierać
drink (drynk) napój, drink, pić
drive (drajww) napęd, prowadzić auto
drop (drop) spadek, kropla, upuszczać
dry (draj) suchy, wytrawny, suszyć
during (DJU'ryng) podczas
dust (dast) kurz, pył, odkurzać, pylić
duty (DJU'ti) obowiązek, cło

E

each (iicz) każdy
ear (iir) ucho
early (II'rli) wcześnie, wczesny
earth (eert$_{h}$) ziemia, grunt, uziemić
east (iist) wschód (kierunek)
Easter (IIS'ter) Wielkanoc
ease (iizz) łatwość (***with ease*** z łatwością)
easily (II'zzyli) łatwo
easy (II'zzi) łatwy
eat (iit) jeść

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

edge (edż) krawędź, ostrze, skraj
education (eduKEJ'szyn) edukacja
effect (eFEKT') efekt, skutek, wpływ
egg (egg) jajko
either (AJ'$t_h$er) bądź, albo, któryś z dwóch
elastic (eLA'styk) elastyczny, giętki, rozciągliwy, sprężysty
electric, electrical (eLE'ktryk, eLE'ktrykal) elektryczny
electronic (elekTRO'nyk) elektroniczny
else (els) inny, albo, w przeciwnym razie, bo jeśli nie
email (I'mejl) email
empty (EM'pti) pusty
end (endd) koniec, kończyć
engage (enGEJDŻ') angażować, zaręczać się, włączyć (np. sprzęgło)
engine (EN'dżyn) silnik, motor, lokomotywa
enough (eNAF') dość, wystarczająco
enter (E'nter) wchodzić, wpisać
entirely (enTAJ'rli) całkowicie, zupełnie
entrance (E'ntrans) wejście
entertain (enterTEJN') zabawiać
equal (I'kłal) równy, jednakowy
error (E'ror) błąd, pomyłka
especially (eSPE'szli) szczególnie, specjalnie, zwłaszcza
even (I'wen) nawet, jeszcze, równy, parzysty, równomierny, gładki
evening (IWW'ning) wieczór
event (iWENT') wydarzenie
ever (E'wer) kiedykolwiek, nigdy, zawsze
every (E'wri) każdy, wszelki
everybody (E'wribodi) wszyscy, każdy
everything (E'writ$_h$yng) wszystko
evil (I'wyl) zło, zły
exactly (egZAK'tli) dokładnie, akurat, właśnie
example (egZAM'p$_y$l) przykład, wzór
except (ekSEPT') oprócz, z wyjątkiem, wykluczać
exchange (eksCZEJNDŻ') wymiana, giełda, kurs, wymieniać, kantor
exclaim (eksKLEJM') wykrzyknąć, zawołać, zaakcentować
exist (eGZYST') istnieć, być
exit (E'gzyt) wyjście, wylot, zjazd na rondzie lub autostradzie
expand (eksPAND') rozszerzać
expect (eksPEKT') oczekiwać, spodziewać się, liczyć na coś
expensive (eksPEN'siiww) kosztowny, drogi
experience (eksPI'riens) przeżycie, doświadczenie, przeżywać, doświadczać
expert (EKS'pert) ekspert, specjalista
expression (eksPRE'szyn) wyrażenie, ekspresja, wyraz twarzy, formuła
eye (aj) oko, oczko

F

face (fejs) twarz, oblicze, przód czegoś
fact (fakt) fakt
fair (feer) sprawiedliwy, słuszny
fall (fool) spadek, upadek, spadać
fallen (FOO'len) upadły, poległy
false (fools) fałsz, fałszywy, nieprawdziwy, sztuczny, podrobiony
family (FA'myli) rodzina, rodzinny

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

fancy (FAN'si) fantazyjny, ozdobny, polubić kogoś
far (far) daleko, odległy, długo, z dala
farm (farm) farma, gospodarstwo, hodowla, uprawiać ziemię
farmer (FA'rmer) rolnik
farther (FAR'$t_h$er) dalej (w przestrzeni), dalszy, (zobacz też ***further***)
fast (fast) szybko
fat (fat) tłuszcz, tłusty, gruby
father (FA'$t_h$er) ojciec
fault (foolt) wina, błąd, wada, defekt
favour (FEJ'wor) przysługa, łaska, korzyść, grzeczność
fear (fiir) strach, trwoga, bać się
feather (FE'$t_h$er) pióro, piórko
feel (fiil) czuć, poczuć
feelling (FII'lyng) uczucie, odczucie
feet (fiit) stopy (liczba mnoga od ***foot***)
fellow (FE'loł) kolega, facet, członek organizacji
female (fi'mejl) kobieta, samica, żeński, kobiecy
fertile (FER'tajl) płodny, żyzny
  few (fju) niewielu, niewiele
  a few (a fju) kilka, kilku
fiction (FYK'szyn) fikcja, fantazja
field (fiild) pole, dziedzina, obszar
fight (fajt) walka, kłótnia, walczyć
figure (FY'ger) figura, kształt, sylwetka, obliczać
fill (fyl) wypełniać, napełniać
find (fajnd) znaleźć
  finger (FYN'ger) palec u ręki (zobacz też ***toe***)
fine (faajn) delikatny, drobny, fajnie, grzywna, mandat
finish (FY'nysz) finisz, końcówka, koniec, zakończyć, wykończyć
fire (FA'jer) ogień, pożar, ognisko, kominek, strzelać, palić
first (fyrst) pierwszy, początkowy
fish (fysz) ryba, łowić ryby
fist (fyst) pięść
fit (fyt) pasować, dopasować, atak choroby
fix (fyks) naprawiać, mocować, stabilizować
flag (flagg) flaga
flame (flejm) płomień
flat (flat) płaski, równy, mieszkanie, apartament
flight (flajt) lot
floor (floor) podłoga, dno, piętro
flower (FLA'łer) kwiat, kwitnąć
fly (flaj) lecieć, mucha, rozporek
fog (fogg) mgła
fold (foldd) składać, składać się
follow (FO'loł) podążać za czymś, śledzić, wynikać
fond (fondd) lubiący, czuły
food (fuudd) jedzenie, żywność
fool (fuul) głupi, głupiec
foot (fuut) stopa, podstawa
for (for) dla, do, na
forever (foRE'wer) na zawsze
force (fors) siła, zmusić
forget (forGET') zapomnieć
fork (fork) widelec, rozwidlenie, rozwidlać
form (form) forma, kształt, postać, formować, kształtować
former (FOR'mer) były, poprzedni, uprzedni, forma, wzornik
forth (fort$_h$) naprzód
fortune (FOR'ćun) fortuna, majątek, los, traf, przypadek

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

forward (FOR'łord) naprzód, dalej
frame (frejm) rama, kadr filmu, szkielet konstrukcji, umieszczać w ramce
free (frii) wolny, uwalniać
freedom (FRII'dom) wolny, uwalniać
frequently (FRIK'łentli) często
fresh (fresz) świeży, wypoczęty
friend (frend) przyjaciel, kolega
from (from) z, od
front (front) front, przód, czoło, grzywka, frontowy, przedni
fruit (frut) owoc, owocować
full (ful) pełny
further (FER'$t_h$er) dalej (w czasie), późniejszy, (zobacz też ***farther***)
future (FJU'ćur) przyszłość

G

garden (GAR'den) ogród
gate (geejt) brama, bramka, wrota
general (DŻE'neral) generał, generalny, ogólny, powszechny
generally (DŻE'nerli) generalnie, ogólnie
gentle (DŻEN't_yl) delikatny, łagodny, szlachetny
gentleman (DŻEN'$t_y$lman) dżentelmen, szlachcic, dobrze wychowany mężczyzna
get (get) dostać, otrzymać, zdobyć
girl (gyrl) dziewczyna
give (gyww) dać, podać, poddać się
glad (gladd) zadowolony, uradowany
glass (glas) szkło, szyba, kieliszek, szklanka
glove (gloowww) rękawica, rękawiczka
glue (gluu) klej, kleić
go (goł) iść, pójść, pojechać
god (godd) bóg, bóstwo
goddess (GO'des) bogini
gold (gold) złoto, złoty
good (guudd) dobry, dobro
government (GA'werment) rząd (np. państwa)
grain (grejn) ziarno, nasiono, granulować
grass (gras) trawa
grave (grejww) grób, mogiła, poważny, ciężki
great (grejt) wielki, wspaniały
green (griin) zielony, niedojrzały
grey (grej) szary, siwy
grip (gryp) uchwyt, przyczepność
ground (grałndd) ziemia, grunt, uziemienie, powód, podstawa, zmielony
group (grup) grupa, grupować
grow (groł) rosnąć, uprawiać rośliny
guide (gajdd) przewodnik, prowadzić
gun (gan) pistolet

H

hair (heer) fryzura, włosy, włos

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

half (half) połowa, pół
hall (hool) sala, hala, hol
hammer (HA'mer) młotek, bić młotem
hand (hand) ręka, dłoń, wskazówka zegara, wręczać
handsome (HAND'sam) przystojny, urodziwy, ładny
hang (hang) wieszać, powiesić
happened (HA'pendd) stało się, wydarzyło się
happiness (HA'pines) szczęście
happy (HA'pi) szczęśliwy
hard (hard) twardy, ciężki, trudny
hat (hat) kapelusz, czapka
hate (hejt) nienawiść, nienawidzić
have (haww) mieć, posiadać
he (hi) on
head (heedd) głowa, głowica, szef, kierować się (w stronę czegoś)
health (helth) zdrowie
hear (hiir) usłyszeć
heart (haart) serce, rdzeń
heat (hiit) ciepło, gorąco, ogrzać
heaven (HEE'wen) niebo, niebiosa, raj
heavy (HEE'wi) ciężki, mocny, trudny
help (help) pomoc, pomagać
her (her) jej, ją
hers (hers) jej
here (hiir) tutaj, tu
high (haj) wysoki
hill (hyl) wzgórze, pagórek
his (hys) jego
history (HYS'tori) historia
hold (holdd) trzymać, zmieścić
hole (hool) dziura, otwór
home (hołm) dom, dom rodzinny, domowy, do domu, ojczyzna
honest (O'nest) uczciwy, szczery
honour (O'nor) honor, zaszczyt, honorować, odznaczać
hook (huuk) hak, haczyk, zaczepić
hope (hołp) nadzieja, mieć nadzieję
horizontal (horyZON'tal) poziomy
horn (horn) róg (np. byka)
horse (hors) koń
hospital (HO'spital) szpital
hot (hot) gorąco, gorący, pikantny, ostry
hour (A'łer) godzina
house (hałs) dom, siedziba, budynek
how (hał) jak, w jaki sposób
however (HA'łewer) jednak, natomiast, niemniej jednak, tym niemniej
human (HJU'man) ludzki, człowiek
humour (HJU'mor) humor, dogadzać
hundred (HAN'dredd) sto, setka
hurt (heert) zranić, boleć, urazić
husband (HAS'band) mąż

I

I (aj) ja

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

ice (ajs) lód, lukier
idea (ajDI'ja) idea, pomysł
if (yf) jeśli, jeżeli
illness (YL'nes) choroba
immediately (yMI'dietli) natychmiast, bezzwłocznie
important (ymPOR'tant) ważny
impossible (ymPO'syb$_{y}$l) niemożliwy
in (yn) w, do środka
inch (ynch) cal
  increase (ynkRIIS') zwiekszać
  increase (YN'kriis) wzrost, zwiększenie
indeed (ynDIID') rzeczywiście, naprawdę, istotnie, faktycznie
industry (YN'dastry) przemysł
ink (ynk) tusz, atrament
insect (YN'sekt) insekt, owad
instead (ynSTED') zamiast, w zamian
instrument (YN'strument) instrument, przyrząd
insurance (ynŚU'rance) ubezpieczenie, zabezpieczenie
interest (YN'trest) odsetki, procent w banku, zainteresowanie, interesować
into (YN'to) do środka, do wewnątrz
invention (ynWEN'szyn) wynalazek
iron (AJ'ron) żelazo, żelazko do prasowania, żelazny, prasować
is (ys) jest
island (AJ'land) wyspa
it (yt) to, ono
itself (ytSELF') się (w odniesieniu do "to")

J

jelly (DŻE'li) galaretka
jewellery (DŻJU'łelri) biżuteria
join (dżojn) połączenie, połączyć
journey (DŻY'rni) podróż
joy (dżoj) radość, uciecha, zabawa
judge (dżadż) sędzia, osądzać
jump (dżamp) skok, skakać
just (dżast) tylko, właśnie
justice (DŻAS'tys) sprawiedliwość

K

keep (kiip) zachować, trzymać
kettle (KE't$_{y}$l) czajnik
key (kii) klucz, klawisz na klawiaturze
kick (kyk) kopnięcie, kopać
kind (kajndd) rodzaj, miły, uprzejmy
king (kyngg) król
kiss (kys) pocałunek, całus, całować
kitchen (KY'czen) kuchnia, kuchenny
knee (nii) kolano
knife (najf) nóż

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

knot (not) węzeł, supeł, sęk
know (noł) wiedzieć, znać
knowledge (NOŁ'ledż) wiedza

L

lady (LEJ'di) pani, dama
land (land) lądować, ziemia (obszar ziemi)
language (LANG'łydż) język
large (lardż) duży
last (last) ostatni, zeszły, ubiegły, trwać, starczyć
  late (lejt) późno, spóźniony, świętej pamięci
  later (LEJ'ter) później
  latter (LA'ter) drugi, ostatni, końcowy
laugh (laf) śmiać się, śmiech
law (loł) prawo, ustawa, prawny
lay (lej) kłaść, znosić jajka, być laikiem w jakiejś sprawie
lead (liid) prowadzić, być na czele – (leed) ołów
leaf (liif) liść, kartka
learn (lern) uczyć się
least (liist) najmniej
leather (LE'tʰer) skóra (wyprawiona)
leave (liiww) odejście, urlop, pozostawić, opuszczać
left (left) lewy, pozostały, lewa strona, czas przeszły od ***leave***
leg (legg) noga, nogawka
length (lengtʰ) długość, odcinek
less (les) mniej
let (let) najem, niech, pozwolić, wynająć
letter (LE'ter) litera, list
level (LE'wel) poziom, wyrównać
library (LAJ'bri) biblioteka
lid (lydd) pokrywka, pokrywa
lie (laj) kłamać, kłamstwo
life (lajf) życie
lift (lyft) winda, podnieść, wznieść
light (lajt) światło, jasny, zapalać
like (lajk) lubić, jak, podobny do
likely (LAJ'kli) prawdobodobnie
limit (LY'myt) limit, ograniczenie
line (lajn) linia, wiersz, przewód
lip (lyp) warga
lips (lyps) usta
liquid (LYK'łyd) ciecz, płyn, ciekły
list (lyst) lista, wykaz, spis
listen to (LY'sen tu) słuchać czegoś
little (LY'tʏl) mało, niewiele, trochę
live (lyww) żyć, mieszkać
live (lajww) na żywo, pod napięciem
lock (lok) zamek, kłódka, zamknąć
long (longg) długi, długo, tęsknić
look (luuk) wygląd, patrzeć, patrz
loose (luus) luźny, sypki
lord (lordd) pan, władca, lord
lose (luuzz) stracić, tracić

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

loss (los) strata, utrata
lost (lost) zagubiony, przegrany, czas przeszły od ***lose***
loud (łałd) głośny, głośno
love (loww) miłość, kochanie, kochać
low (loł) niski, mały, basowy
luck (lak) szczęście (***bad luck*** = pech)
lunch (lancz) lekki obiad (zobacz też ***dinner***)

M

machine (maSZIN') maszyna, automat
madam (MA'dam) pani, dama
made (mejdd) zrobiony, wyprodukowany
mail (mejl) poczta, wysyłać pocztą
main (mejn) główny
make (mejk) marka, typ, robić, zrobić
male (mejl) mężczyzna, samiec, męski
man (man) człowiek, mężczyzna
manage (MA'nadż) zarządzać, radzić sobie
manner (MA'ner) sposób, maniera, postawa, zwyczaj
many (ME'ni) wiele, dużo
map (map) mapa
mark (mark) znak, ocena, zaznaczać
market (MAR'ket) rynek, market
marriage (MA'rydż) małżeństwo
married (MA'riid) żonaty, zamężna
marry (MA'ri) poślubić, ożenić, wziąć ślub
mass (mas) masa, msza, hurtowy
master (MAS'ter) mistrz, magister, pan, gospodarz, główny, wyższy stopniem
match (macz) mecz, zapałka, pasować
material (maTI'rjal) materiał, tworzywo, materialny, rzeczowy
matter (MA'ter) sprawa, materia, kwestia, znaczyć, mieć znaczenie
may (mej) móc (mieć pozwolenie lub możliwość)
maybe (MEJ'bi) może
me (mi) mnie, ja
meal (miil) posiłek
mean (miin) znaczyć, mieć znaczenie, wredny, złośliwy
means (miins) środki (na coś), możliwości, sposób
measure (ME'żur) miara, mierzyć
meat (miit) mięso
medical (ME'dykal) medyczny
medicine (ME'dysyn) lek, medycyna
meet (miit) spotkać, spotykać
meeting (MII'tyng) spotkanie
memory (ME'mori) pamięć, wspomnienie
  men (men) liczba mnoga od ***man***
  mens (mens) męskie (np. ubranie)
mention (MEN'szyn) wymienić, wspominać (o czymś), wzmiankować
mere (MI'-er) jedyny, sam, zwykły
metal (ME'tal) metal
middle (MY'd_yl) środek, środkowy
might (majt) móc, przypuszczenie o możliwości, moc, siła
mile (majl) mila
military (MY'lytri) wojsko, wojskowy

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

milk (mylk) mleko, mleczny, doić
mind (majnd) umysł, uważać na coś
mine (majn) kopalnia, mina wybuchowa, mój, moje
  minute (MY'nyt) minuta
  minute (MAJ'njut) malutki
  minutes (MY'nyts) protokół (ze spotkania), notatki
miserable (MY'zerab$_{yl}$) mizerny, marny, nędzny, nieszczęśliwy
Miss, miss (mys) Panna (zwrot grzecznościowy, tylko do panien)
mistress (MYS'tres) kochanka, mistrzyni, nauczycielka, pani domu
mix (myks) mieszanka, mieszać
mobile (MOŁ'bajl) przenośny, ruchomy, telefon komórkowy
moment (MOŁ'ment) moment, chwila
money (MA'nij) pieniądz, pieniądze
monkey (MA'nki) małpa
month (mant$_{h}$) miesiąc
moon (muun) księżyc
more (moor) więcej
morning (MOR'ning) rano, przedpołudnie, poranny, przedpołudniowy
most (mołst) najbardziej, najwięcej
mother (MA't$_{h}$er) matka, mama
motion (MOŁ'szyn) ruch, poruszenie
motorway (MO'torłej) autostrada
mountain (MAŁN'tyn) góra, górski
mouse (małs) mysz
mouth (małt$_{h}$) usta, pysk, gęba
move (muuww) ruch, ruszać, przemieścić
Mr, mister (MYS'ter) Pan (zwrot grzecznościowy)
Mrs, missus (MY'syzz) Pani (zwrot grzecznościowy, tylko do zamężnych)
Ms (myzz) Pani (zwrot grzecznościowy, niezależnie od stanu cywilnego)
much (macz) wiele, dużo
multiply (MAL'typlaj) mnożyć
muscle (MA's$_{yl}$) mięsień, muskuł
music (MJU'zyk) muzyka
must (mast) musieć
my (maj) mój, moja, moje
myself (MAJ'self) sam, siebie (w odniesieniu do „ja")

N

nail (nejl) gwóźdź, paznokieć, przybić
name (nejm) nazwa, imię, nazwisko
narrow (NA'roł) wąski, zwężony
nation (NEJ'szyn) naród, państwo
nature (NEJ'ćur) natura
natural (NA'ćural) naturalny
near (niir) blisko, obok
nearly (NII'rli) blisko, prawie że
necessary (NE'seseri) konieczny
neck (nek) szyja, kark, kołnierzyk
need (niid) potrzeba, potrzebować
needle (NII'd$_{yl}$) igła
neither (NAJ't$_{h}$er) ani, ani jeden ani drugi, żaden, też nie
nerve (nerww) nerw
net (net) sieć, siatka, netto

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

never (NE'wer) nigdy
new (nju) nowy
news (njus) nowina, wiadomości
next (nekst) następny
nice (najs) miły, ładny, przyjemny
night (najt) noc, wieczór
no (noł) nie, żaden, wcale
noble (NOŁ'b$_{y}$l) szlachetny, dostojny
nobody (NOŁ'bodi) nikt, żaden
noise (nojz) hałas, szum
none (nan) żaden, nikt, nic
nor (nor) ani, też nie
normal (NOR'mal) normalny
north (nort$_{h}$) północny, północ (kierunek)
nose (nołz) nos
not (not) nie
note (nołt) uwaga, notatka, nuta, banknot, zauważyć, zanotować
nothing (NO'th$_{y}$ng) nic
notice (NO'tys) zauważyć, dostrzec, ogłoszenie, powiadomienie
now (nał) teraz
number (NAM'ber) numer, liczba
nurse (ners) pielęgniarka
nut (nat) orzech, nakrętka

O

object (obDŻEKT') protestować, sprzeciwiać się, zgłaszać obiekcje
object (OB'dżekt) obiekt, przedmiot
obliged (OB'lajdżt) zobowiązany
observation (obzzerWEJ'szyn) obserwacja
occasion (oKEJ'żyn) okazja, sposobność
o'clock (o-KLOK') godzina (równa, np. *2 o'clock* = godzina druga zero zero)
of (of) z, od, na
off (of) poza czymś, wyłączony
offer (O'fer) oferta, oferować
office (O'fys) biuro, urząd
often (OF'ten) często
oil (ojl) olej, oliwa, naoliwić
old (old) stary
on (on) na (powierzchni czegoś), włączony
once (łans) jeden raz, jednokrotnie
one (łan) jeden
only (onli) tylko, jedyny
open (OŁ'pen) otwarty, otwierać
opened (OŁ'pendd) otwarty, otwierany
operation (opeREJ'szyn) operacja
opinion (oPY'nion) opinia, pogląd
opportunity (oporĆU'nyti) okazja, szansa
opposite (O'posyt) odwrotny, przeciw, przeciwny, naprzeciwko, naprzeciwległy
or (or) lub, albo
orange (OR'endż) pomarańcza, pomarańczowy
order (OR'der) porządek, zamówienie, rozkaz, szyk, kolejność
organisation (organajZEJ'szyn) organizacja
other (A't$_{h}$er) inny, odmienny, inaczej

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

otherwise (A'$t_h$erłajzz) inaczej, w przeciwnym razie
ought (oołt) powinien
our (A'łur) nasz
out (ałt) na zewnątrz, aut, wykluczony
outside (ałtSAJDD') poza, zewnątrz, na zewnątrz, na dworze
oven (O'wen) piekarnik
over (OŁ'wer) na drugą stronę, nad czymś, tam, koniec
own (ołn) posiadać, mieć na własność
owner (OŁ'ner) właściciel

P

page (pejdż) strona
pain (pejn) ból, cierpienie, boleć
paint (pejnt) farba, malować
pair (peer) para, dwa, dwoje
pale (pejl) blady, blednąć, pal (słup)
paper (PEJ'per) papier, gazeta, referat
parallel (PA'ralel) równoległy
parcel (PAR'sel) paczka, przesyłka
pardon (PAR'don) proszę? słucham? przebaczyć, ułaskawić
part (part) część, udział
particular (parTI'kjular) szczególny, określony, specyficzny
particularly (parTI'kjularli) zwłaszcza, szczególnie, specjalnie
party (PAR'ti) partia (polityczna), partyjny, grupa, przyjęcie, party
pass (paas) przechodzić, przejechać, przepuścić, mijać, zdać egzamin, przemijać, ustąpić, przepustka, przejście
past (past) przeszłość, przeszły, za, po
paste (pejst) pasta, papka, wklejać
passion (PA'szyn) pasja, zamiłowanie
pay (pej) płacić
peace (piis) pokój, spokój
pen (pen) pióro, długopis
pencil (PEN'syl) ołówek
peninsula (peNYN'sula) półwysep
people (PII'p_yl) ludzie
pepper (PE'per) *black pepper* = czarny pieprz, *red pepper* = czerwona papryka
percent (perSENT') procent
perfect (perFEKT') udoskonalić, opanować coś (w idealnym stopniu) – (PER'fekt) idealny, doskonały
perfectly (PER'fektli) idealnie, doskonale, zupełnie
perhaps (perHAPS') może, być może
perpendicular (perpenDY'kjular) prostopadły
person (PER'son) osoba
pet (pet) zwierzę domowe (zobacz też ***animal***)
pharmacy (FAR'masi) apteka
phone (fołn) telefon, telefonować
physical (FY'zykal) fizyczny
picture (PYK'czer) zdjęcie, obrazek
pie (paj) zapiekane ciasto z nadzieniem
piece (piis) kawałek, część, sztuka
pig (pyg) świnia
pillow (PY'loł) poduszka
pin (pyn) szpilka, kołek, przypiąć
pipe (pajp) rura, tuba

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

pity (PY'ti) litość, litować się, żałować
place (plejs) miejsce, umieszczać
plain (plejn) zwykły, prosty, równina
plane (plejn) samolot, płaszczyzna
plant (plant) roślina, fabryka, sadzić
plate (plejt) płyta, tabliczka
play (plej) gra, zabawa, grać, bawić się, przestawienie, sztuka teatralna
pleasant (PLE'zant) przyjemny, miły
please (pliizz) prosić, podobać się
pleasure (PLE'żer) przyjemność
pocket (PO'ket) kieszeń
poem (poem) wiersz
point (pojnt) punkt, sens, argument
poison (POJ'zon) trucizna, jad
police (poLIS') policja
  Polish (POŁ'lysz) polski
  polish (PO'lysz) połysk, polerować
  shoe polish (szu PO'lysz) pasta do butów
political (poLY'tykal) polityczny
poor (poor) biedny, ubogi
port (port) port, portowy
portable (POR'tab$_y$l) przenośny
posh (posz) ekskluzywny, szykowny
position (poZY'szyn) pozycja, stanowisko, ustawiać
possible (PO'syb$_y$l) możliwy
pot (pot) garnek, doniczka
potato (poTEJ'to) ziemniak
pound (pałndd) funt, walić, dudnić
powder (PAŁ'der) proszek
power (PA'łer) moc, siła, energia
pray (prej) modlić się
presence (PRE'zens) obecność
  present (preZENT') prezentować, przedstawić
  present (PRE'zent) teraźniejszość, prezent, podarunek
  presently (PRE'zentli) obecnie, wkrótce, niebawem
pretty (PRY'ti) ładny, urodziwy, bardzo
price (prajs) cena
pride (prajdd) duma, ambicja
print (prynt) druk, drukować
prison (PRY'zon) więzienie
private (PRAJ'wat) prywatny
probable (PRO'bab$_y$l) prawdobodobny
probably (PRO'babli) prawdobodobnie
proceed (proSIIDD') postępować, przebiegać
process (PRO'ses) proces, przetwarzać
  produce (proDJUS') produkować
  produce (PROD'jus) produkcja
profit (PRO'fyt) zysk, korzystać
promise (PRO'mys) obietnica, przyrzeczenie, obiecywać, przyrzekać
proper (PRO'per) właściwy, poprawny, odpowiedni
property (PRO'perti) własność, nieruchomość
prose (prołz) proza
  protest (proTEST') protestować
  protest (PRO'test) protest, bunt
proud (prałdd) dumny, ambitny, wyniosły, wystający
public (PAB'lyk) publiczny, społeczeństwo
pull (pul) ciągnąć
pump (pamp) pompa, pompować

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

punishment (PA'nyszment) kara
purpose (PER'pos) cel, przeznaczenie
push (pusz) pchać
put (put) położyć, włożyć, umieścić

Q

quality (KŁO'liti) jakość
quarter (KŁO'ter) ćwiartka, ćwierć, kwartał, kwadrans, ćwiartkować
question (KŁES'czyn) pytanie, pytać
quick (kłyk) szybki
quickly (KŁY'kli) szybko
quiet (KŁA'jet) cichy, cisza
quietly (KŁA'jetli) cicho, spokojnie
quite (kłajt) całkiem

R

rail (rejl) szyna, kolej, balustrada
rain (rejn) deszcz, pada deszcz
raise (rejzz) podnieść, wychować
range (rejndż) zakres, zasięg, gama
rat (rat) szczur
rate (rejt) stawka, tempo, oceniać
rather (RA'$t_h$er) raczej, całkiem
ray (rej) promień
reaction (ri-AK'szyn) reakcja
reach (riicz) dotrzeć, osiągnąć, dosięgnąć
read (riid) czytać
ready (RE'di) gotowy
real (riil) prawdziwy, realny
really (RII'li) naprawdę, rzeczywiście, czyżby
reason (RII'zon) powód, przyczyna
receipt (re'SIIT) paragon, rachunek
receive (reSIIWW') otrzymywać, odbierać, dostać
record (reKORD') nagrywać, rejestrować (RE'kord) rekord, zapis, rejestr
rectangle (RE'ktang$_y$l) prostokąt
red (redd) czerwony
regard (reGAARDD') poważać, traktować, dotyczyć, wzgląd, szacunek
regret (reGRET') żal, żałować
regular (REG'julaR) regularny, normalny
relation (reLEJ'szyn) relacja, krewny
relationship (reLEJ'szynszyp) zależność, związek
religion (reLY'dżyn) religia, wiara
remain (reMEJN') pozostawać, trwać
remember (reMEM'ber) pamiętać, wspominać
repeat (rePIIT') powtarzać, powtórka
reply (rePLAJ') odpowiedzieć, odpowiedź
represent (repreZENT') reprezentować, opisać
request (reKŁEST') prośba, prosić
resolve (reZOLWW') rozwiązać, postanowić

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

respect (riSPEKT') respekt, szacunek, szanować
responsible (resPON'sybyl) odpowiedzialny
rest (rest) reszta, odpoczynek, odpoczywać
return (riTERN') powrót, zwrot, zwracać, wracać, powrotny
reward (reŁORD') nagroda, nagradzać
rhythm (rydhm) rytm, tempo
rice (rajs) ryż
rich (rycz) bogaty, zamożny, intensywny
ride (rajdd) jechać (okrakiem: rowerem, motorem, konno)
right (rajt) prawy, prawa strona, prawo (do czegoś), poprawny, właściwy
ring (ryng) pierścień, obrączka, dzwonić, dźwięczeć
rise (rajzz) podnieść się, wstać, wzrosnąć, wzrost, przyrost
river (RY'wer) rzeka
road (rołd) droga, ulica, szosa
rod (rodd) pręt, drążek, pałka
roll (rol) bułka, zwój, toczyć, rolować
roof (ruf) dach
room (ruum) pokój, sala, pomieszczenie, miejsce, przestrzeń
root (ruut) korzeń, pierwiastek matematyczny
rose (rołz) róża, rozeta, różany
rough (raf) szorstki, chropowaty, ordynarny
round (rałnd) runda, okrągły zaokrąglony, zaokrąglać
roundabout (RAŁND'abałt) rondo drogowe
rub (rab) pocieranie, pocierać
rubber (RA'ber) guma
rule (ruul) reguła, rządzić
run (ran) bieg, biegać

S

sad (sadd) smutny
safe (sejf) sejf, kasa, bezpieczny
sail (sejl) żagiel, żeglować
sake (sejk) wzgląd
salt (solt) sól
same (sejm) taki sam, identyczny
sand (sandd) piasek
satisfaction (satysFA'kszyn) satysfakcja, zadowolenie
satisfy (SA'tysfaj) zadowolić, zaspokoić, usatysfakcjonować
save (sejww) oszczędzić, uratować, ocalić
saw (sooł) piła, piłować, (również czas przeszły od ***see***)
say (sej) powiedzieć
scale (skejl) skala, podziałka, rozmiar
scales (skejls) waga (do ważenia)
scarce (skars) rzadki, ograniczony
school (skul) szkoła, uczelnia
scene (siin) scena, widok, krajobraz
science (SA'jens) nauka
scissors (SY'zors) nożyczki
screw (skrju) śruba, wkręt, gwint, dokręcać
screwdriver (skrjuDRAJ'wer) śrubokręt
sea (sii) morze, morski
seat (siit) siedzenie, posadzić
second (SE'kond) sekunda, drugi

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

secret (SIK'ret) secret, tajny
see (sii) zobaczyć, widzieć
seed (siid) nasienie, ziarno
seem (siim) wydać się, mieć wrażenie
selection (seLEK'szyn) selekcja
self (self) siebie samego, sam osobiście
send (send) wysłać
sense (sens) sens, znaczenie, wyczuć
sentence (SEN'tens) zdanie
separate (SE'perejt) oddzielny, odzielać, separować
serious (SIR'jus) poważny, serio
servant (SER'want) służący, sługa, *civil servant* = urzędnik
service (SER'wys) usługa, serwis, obsługa
set (set) ustawić, określić, ustawienie, zestaw
settle (SE't$_y$l) osadzać, ustalać, rozstrzygać
several (SE'weral) kilka, wiele
sex (seks) seks, płeć
shadow (SZA'dоł) cień
shake (szejk) wstrząs, trząść
shall (szaal) słówko gramatyczne wskazujące na czas przyszły
shame (szejm) wstyd, wstydzić
share (szeer) dzielić, dzielić się, podzielać, udział, część
sharp (szarp) ostry, gwałtowny zaostrzyć
she (szi) ona
sheep (sziip) owca, owce
shelf (szelf) półka
ship (szyp) statek, okręt, wysyłać paczkę, przewozić
shirt (szyrt) koszula
shock (szok) szok, wstrząs, szokować
shoe (szuu) but, pantofel, but bez cholewy (zobacz też ***boot***)
shop (szop) sklep
short (szort) krótki
should (szuud) powinien
shoulder (SZOL'der) ramię, bark, łopatka
shout (szałt) krzyk, krzyczeć
show (szoł) pokazywać, pokaz
shut (szat) zamknięty, zamykać
side (sajdd) strona, bok, burta
sight (sajt) widok, wzrok
sign (sajn) znak, oznaczenie, podpisywać, podpisać się
silence (SAJ'lens) cisza, uciszać
silent (SAJ'lent) cichy, bezgłośny
silver (SYL'wer) srebro
simple (SYM'p$_y$l) prosty, łatwy
since (syns) odkąd, od czasu kiedy, ponieważ
single (SYN'g$_y$l) pojedynczy, samotny, kawaler/panna
sir, Sir (ser) pan, lord
sister (SYS'ter) siostra
sit (syt) siedzieć, siadać
situation (SY'ćuejszyn) sytuacja, pozycja, położenie
size (sajz) rozmiar, wymiar, wielkość
skin (skyn) skóra, obdzierać ze skóry
skirt (skyrt) spódnica, brzeg
sky (skaj) niebo
sleep (sliip) sen, spać
sleve (sliiww) rękaw
slip (slyp) poślizg, poślizgnąć się
slope (slołp) nachylenie, spadek, spad

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

slow (sloł) powolny, wolny
small (smol) mały
smart (smart) sprytny, elegancki
smash (smasz) rozbicie, rozbić, stłuc
smell (smel) zapach, wąchać
smile (smajl) uśmiech, uśmiechać się
smoke (smołk) dym, dymić, palić papierosy
smooth (smuutʰ) gładki, wygładzać
snake (snejk) wąż
sneeze (sniizz) kichnięcie, kichać
snow (snoł) śnieg, pada śnieg
so (soł) tak, więc, dlatego
soap (sołp) mydło, mydlić
society (soSA'jety) społeczeństwo, towarzystwo
sock (sok) skarpetka
soft (soft) miękki
solid (SO'lyd) solidny, lity, pełny
some (sam) jakiś, jakaś, jakieś, trochę
somebody (SAM'badi) ktoś
something (SAM'tʰyng) coś
sometimes (samTAJMS') czasem, czasami
somewhat (SAM'łat) nieco, trochę
son (son) syn
song (song) piosenka
soon (suun) wkrótce, niedługo
sorry (SO'ri) przykry
sort (sort) rodzaj, sort, sortować
soul (sołl) dusza
sound (sałnd) dźwięk, brzmieć
soup (sup) zupa
south (sałtʰ) południe (kierunek)
space (spejs) przestrzeń, spacja
speak (spiik) mówić, rozmawiać
special (SPE'szyl) specjalny
speech (spiicz) przemówienie, mowa
spell (spel) literować, zaklęcie, czar
spend (spendd) spędzić (czas), wydać (pieniądze)
spirit (SPY'ryt) duch, dusza, spirytus (czysty alkohol)
  spite (spajt) niechęć, złość,
  in spite of (yn spajt of) pomimo (czegoś)
sponge (spandż) gąbka
spoon (spuun) łyżka, czerpać
spot (spot) punkt, miejsce, plama, łata, cętka, krosta, pryszcz
spring (spryngg) wiosna, sprężyna
square (skłer) kwadrat, plac
stage (stejdż) etap, faza, scena
stairs (steers) schody
stand (standd) stać, wytrzymywać, znosić
star (star) gwiazda
start (start) start, początek
state (stejt) oświadczyć, wyrazić, stan, państwo, państwowy, rządowy
statement (STEJ'tment) oświadczenie, deklaracja
station (STEJ'szyn) stacja, dworzec
stay (stej) zostać, zatrzymać się (u kogoś), pobyt, przebywanie
steal (stiil) ukraść
steel (stiil) stal
step (step) schodek, krok
sterling (STER'ling) funt szterling, brytyjski

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

stick (styk) kij, patyk, kleić, lepić się
stiff (styf) sztywny
still (styl) nieruchomy
stomach (STO'mak) żołądek, brzuch
stone (stołn) kamień, pestka
stop (stop) stop, przystanek, zatrzymać
story (STO'ri) opowieść, piętro
straight (strejt) prosty, równy
strange (strejndż) dziwny
stranger (STREJ'ndżer) nieznajomy, obcy, nietutejszy (człowiek)
street (striit) ulica
strength (strength) siła, wytrzymałość, natężenie
stretch (strecz) rozciągać, naciągać
strong (strong) mocny, silny
structure (STRAK'czer) struktura
study (STA'di) studiować, studia
stupid (STJU'pyd) głupi
subject (sabDŻEKT') podporzadkować, poddać
subject (SAB'dżekt) temat, przedmiot, podmiot, objekt
subtract (sabTRAKT') odejmować
substance (SAB'stans) substancja
such (sacz) taki, takowy
sudden (SA'den) nagły
suddenly (SA'denli) nagle
sugar (ŚU'gar) cukier
suggestion (saDŻEST'szyn) sugestia
summer (SA'mer) lato
sun (san) słońce
supper (SA'per) kolacja, podwieczorek
support (saPORT') wsparcie, wspierać
suppose (suPOŁZZ') przypuszczać, sądzić, przyjąć założenie
sure (śuur) mieć pewność, być pewnym
surely (ŚUU'rli) pewnie, na pewno
surprise (saPRAJZ') niespodzianka, zaskoczenie, zaskoczyć, dziwić
sweet (słiit) słodki, cukierek
swim (słym) pływać
system (SYS'tem) system, układ

T

table (TEJ'byl) stół, tabela
tail (tejl) ogon
take (tejk) wziąć, brać
talk (tok) rozmowa, mówić
tall (tol) wysoki
target (TAR'get) cel
taste (tejst) smak, smakować
tax (taks) podatek, opodatkować
tea (tii) herbata, podwieczorek
teach (tiicz) uczyć kogoś, nauczać
tell (tel) powiedzieć, opowiedzieć
temper (TEM'per) usposobienie, nastrój, natura
test (test) test, próba, testować
than (dhan) niż

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

thank (tʰank) dziękować
thank you (tʰank ju) dziękuję
that (dʰat) ten, który, że, żeby
the (dʰe) słówko gramatyczne, wskazuje na określony rzeczownik (rozmówca wie o jaki obiekt chodzi)
thee (dʰii) ciebie (staroangielska forma słowa *you*)
their (dʰeer) ich (np. ich pies)
them (dʰem) im (np. pokazać im), tym
themselves (dʰemSEL'wws) sami, sobie (w odniesieniu do „oni" lub „one")
then (dʰen) następnie, wtedy, później
theory (ᵀᴴI'-o-ri) teoria
there (dʰeer) tam
therefore (ᴰᴴEER'foor) dlatego, więc
these (dʰiizz) te (np. rzeczy), ci (np. chłopcy)
they (dʰey) oni, one, te
thick (tʰyk) gruby, gęsty, głupi
thin (tʰyn) cienki, rzadki, rozcieńczać
thing (tʰyngg) rzecz, coś, sprawa
think (tʰynk) myśleć
third (tʰyrdd) trzeci
this (dʰys) ten, ta, to
those (dʰołzz) tamte, tamci
though (dʰoł) pomimo, chociaż
thought (tʰoot) myśl, namysł (również czas przeszły od ***think***)
thousand (ᵀᴴAŁ'zandd) tysiąc
thread (tʰreedd) gwint, wątek, nić
throat (tʰrołt) gardło
through (tʰruu) przez, na wylot
thumb (tʰam) kciuk
thus (dʰas) zatem, tak więc, w ten sposób
ticket (TY'ket) bilet, mandat
tight (tʰaaj) udo
till (tyl) aż do, dopóki, do
time (tajm) czas, raz
tin (tyn) konserwa, puszka, (zob. też ***can***)
tired (TAJ'red) zmęczony
to (tu) do, na, dla
toe (toł) palec u nogi (zob. też ***finger***)
together (tuGE'tʰer) razem
tomorrow (tuMO'roł) jutro
tone (tołn) ton, dźwięk, brzemienie, stonować
tongue (tong) język
too (tuu) zbyt, za bardzo
tool (tuul) narzędzie
tooth (tuutʰ) ząb
top (top) góra, wierzch, szczyt
touch (tacz) dotyk, dotykać
towards (tuŁORDS') w kierunku, odnośnie do (czegoś lub kogoś)
town (tałn) miasto, miejscowość
trade (trejdd) handel, handlować
train (trejn) pociąg, kolej, trenować
transport (tranSPORT') transportować
transport (TRAN'sport) transport
tray (trej) taca
tree (trii) drzewo
triangle (TRAJ'angʸl) trójkąt
trick (tryk) trik, sztuczka, oszukiwać
troley (TRO'lij) wózek
trouble (TRA'bʸl) problem, martwić

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

trousers (TRAŁ'zers) spodnie
true (truu) prawda, prawdziwy
trust (trast) zaufać, wierzyć, zaufanie, ufność, powiernictwo
truth (trutʰ) prawda
try (traj) próba, próbować
turn (tern) skręt, zwrot, obracać
type (tajp) rodzaj
twice (tłajs) dwukrotnie, dwa razy
twist (tłyst) skręcenie, skręcać

U

umbrella (amBRE'la) parasol
uncle (AN'kʸl) wujek
unconscious (anKON'szys) nieprzytomny
under (AN'der) pod, pod spodem
understand (anderSTAND') rozumieć
unfortunately (anFOR'ćunetli) niestety, na nieszczęście
unless (anLES') jeżeli nie, chyba że
unit (JU'nyt) jednostka, zespół
until (AN'tyl) do, aż do, dopóki
up (ap) w górę, do góry
upon (aPON') na, (*once upon a time* pewnego razu)
us (as) nas, nam, nami, my
use (juuzz) użycie, używać
usual (JU'żual) zwykły, normalny
usually (JU'żuli) zwykle, zazwyczaj

V

value (WAL'ju) wartość, cenić
vertical (WER'tykal) pionowy
very (WE'ri) bardzo
vessel (WE'sel) pojemnik, statek
view (wju) widok, oglądać
violent (WAJ'lent) agresywny
virus (WAJ'rus) wirus
visit (WY'zyt) wizyta, odwiedziny, odwiedzać, zwiedzać
vodka (WO'dka) wódka
voice (wojs) głos

W

wait (łejt) czekanie, czekać, kelnerować, być kelnerem
walk (łok) spacer, iść
wall (łool) ściana
want (łont) chcieć

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

war (łoor) wojna
warm (łoorm) ciepły
was (łos) był, była, było
wash (łosz) myjnia, myć, prać
waste (łejst) odpady, marnować
watch (łocz) zegarek, obserwować coś
water (ŁO'ter) woda, podlać
wave (łejww) fala, machać
way (łej) droga, sposób
we (łi) my
weapon (ŁE'pon) broń
weather (ŁE'$t_h$er) pogoda
week (łiik) tydzień
weekend (ŁII'kend) weekend
weight (łejt) waga, ważyć
well (łel) dobrze
were (łeer) byliśmy, byliście, byli
west (łest) zachód (kierunek)
wet (łet) mokry, zmoczyć
what (łot) co
whatever (łoTE'wer) cokolwiek
wheel (łiil) koło
when (łen) gdy, kiedy
whenever (łeNE'wer) kiedykolwiek, kiedy tylko
where (łeer) gdzie, dokąd
whether (ŁE'$t_h$er) czy (w znaczeniu np. „to czy tamto?")
which (łiicz) który, która, które
while (łajl) chwila, podczas
white (łajt) biały
who (hu) kto, ktoś, który
whoever (hu-E'wer) ktokolwiek
whole (hool) cały, całkowity
whom (huum) kogo, który
whose (huuzz) którego, czyj
why (łaj) dlaczego
wide (łajdd) szeroki
wife (łajf) żona
wild (łajldd) dziki, zdziczały, nieoswojony
will (łyl) wola, chęć, słowo modalne wskazujące na czas przyszły
wind (łynd) wiatr
wind (łajnd) nawijać
window (ŁYN'dоł) okno
wine (łajn) wino
wing (łyng) skrzydło
winter (ŁYN'ter) zima
wire (ŁA'jer) drut
wise (łajzz) mądry
wish (łysz) życzenie, pragnienie, życzyć, pragnąć
with (łyd_H) z (np. z czymś), ze, przy
within (łyD_HYN') w, w środku, wewnątrz
without (łyD_HAŁT') bez
- ***woman*** (ŁO'man) kobieta
- ***women*** (ŁO'men) kobiety (liczba mnoga)
- ***womens*** (ŁO'mens) damskie (np. ubranie)

wonder (ŁON'der) cud, zdumienie, dziwić się, zastanawiać się
wood (łuud) drewno
word (łord) słowo
work (łork) praca, pracować

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

world (łoorldd) świat
worm (łorm) robak
  worse (łors) gorzej, gorszy (zob. też ***bad***)
  worst (łorst) nagorzej, najgorszy (zobacz też ***bad***)
worth (łort$_{h}$) wartość, wart, cena
worthy (ŁOR'd$_{h}$i) godny, zasługujący
would (łuud) wskazuje na przypuszczenie (np. mógłbym, mógł)
  wound (łuund) rana
  wound (łałnd) nawinięty
write (rajt) pisać
wrong (rong) źle

X

X-ray (EKS-rej) promienie Rentgena

Y

yard (jard) jard (91 cm)
year (jeer) rok
yellow (JE'łoł) żółty
yes (jes) tak
yesterday (JES'terdej) wczoraj
yet (jet) jeszcze, dotychczas, a jednak
you (ju) ty, wy, Pan, Pani, Państwo
your (joor) twój, wasz, pana, pani, państwa
yours (joors) twój, wasz, pański
yourself (joorSELF') ciebie, siebie, się (w odniesieniu do „ty" lub „wy")
young (jang) młody, potomstwo
youth (juut$_{h}$) młodzież, młodość

Copyright by Stanisław Żurek & EPROFESS

Zakupiono w NEXTO: 2921847